

4.11 2022

Høringssvar til Energistyrelsen om tre bekendtgørelser Vedr. direkte linjer, interne elektricitetsforbindelser og VE-egenforbrugere

Dette høringssvar afgives på vegne af Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation (ABF), Foreningen Bofællesskab.dk og Landsforeningen for Økosamfund.

Som foreninger arbejder vi alle tre for at understøtte og fremme fællesskabsorienterede og bæredygtige boformer i Danmark. Derfor er udbygning af vedvarende energi og mulighed for energifællesskaber en vigtig sag for vores organisationer. Vi fremsender et fælles høringssvar til de tre bekendtgørelser, da de må ses under ét i forhold til den påvirkning, de vil have for udbygningen med lokal VE og varme. Vi bruger i høringssvaret termen 'boligfællesskaber', der dækker de typer, vi arbejder med (andelsboligforeninger, bofællesskaber og økosamfund).

Baggrund

Danmark står midt i en alvorlig energi- og klimakrise, hvor udbygningen med VE-energikilder og omlægning væk fra fossil energi er afgørende for vores fremtid. I denne situation er lokale og borgerdrevne bidrag til energiomstillingen ganske afgørende for at få udbredt lokal VE og sikret mulighederne for, at varmeproduktion og transport kan blive elektrificeret. Den danske udbygning med lokal VE (på land) er stort set gået i stå, hvad angår vindmøller. Udviklingen af lokale solcelleanlæg på tilgængelige tagflader går for langsomt. Det skyldes i vores optik i høj grad den uhensigtsmæssige danske regulering på energiområdet og her spiller de aktuelle rammevilkår for boligfællesskaber og muligheder for lokale energifællesskaber en stor rolle.

En uheldig retning

Lokale energiløsninger kan, under rette omstændigheder, bidrage til at koordinere og nedbringe forbrug i relation til den tilgængelige produktion. De kan begrænse behovet for udbygning af decentrale og dyre dele af det kollektive elnet. Derfor finder vi det særdeles uhensigtsmæssigt, at de seneste forslag til revision af Elforsyningsloven, samt dertilhørende forslag til bekendtgørelser, fortsat begrænser mulighederne for, at lokale energiløsninger kan bidrage konstruktivt. De tilføjer i vores optik nye barrierer i stedet for at virke befordrende for borgeres engagement i VE og energifællesskaber. Dette risikerer at svække befolkningens motivation og opbakning til udbygning med VE, og øger samtidig behovet for udbygning af elnettet.

Vores position

Vores fælles udgangspunkt er, at det kollektive elnet er en fordel for Danmark og skal bevares og udbygges. Men det må ikke ske på det grundlag, at det meget væsentlige supplement, som lokale energiløsninger i boligfællesskaber og lokale energifællesskaber potentielt kan bidrage med, irrationelt bliver begrænset.

I det følgende gennemgår vi de tekniske detaljer i vores læsning af bekendtgørelserne.

I bekendtgørelsesudkastet for etablering af interne linjer åbnes der for at alle anlæg, der skal forbindes med direkte linjer, skal kunne tilsluttes 10kV spændingsnettet. Dette vil typisk være relevant for lokale vindmølle anlæg og for større boligfællesskaber, som kan have egen varmeproduktion. Det samme gør sig gældende for lokale energifællesskaber, der også omfatter deling af el, der transporteres via 10 kV nettet.

Vi ønsker en sikring af muligheden for at etableringen af direkte linjer gælder for bolig- og energifællesskaber i de tilfælde, hvor det eksisterende kollektive elnet ikke kan levere denne funktion.

I bekendtgørelsesudkastet om interne elektricitetsforbindelser indgår en række bestemmelser, der også har konsekvenser for fortolkningen af bekendtgørelsen om VE-egenforbrugere. Disse vil blive kommenteret i forbindelse med bestemmelserne om de interne elektricitetsforbindelser.

Vores udgangspunkt er, at interne elektricitetsforbindelser er afgørende for, at boligfællesskaber kan bidrage optimalt med udbygningen af VE-produktion og kan dele denne mellem medlemmerne uden at der opstilles tekniske og dermed økonomiske hindringer. Dette er både afgørende for størrelsen af anlæg - og dermed deres reduktion af klimabelastningen - og for mulighederne for at styre forbruget af den producerede el optimalt, så netbelastningen reduceres.

§3 begrænser anvendelsen af interne elektricitetsforbindelser til alene at være muligt inden for elkundens forbrugssted eller i et område, der er umiddelbart tilstødende og som elkunden har råderet over. Afstanden mellem produktionsanlæg og forbrugsinstallation må ikke overstige 500 meter. Det er for os at se en unødigt snæver afgrænsning for elkunder, der har større arealer til rådighed, og som har mulighed for at etablere VE-anlæg til gavn for egen forbrug. Denne begrænsning vil bl.a. gøre det meget vanskeligt for boligfællesskaber at etablere egne VE-anlæg på de steder inden for egne arealer, hvor det er arealmæssigt hensigtsmæssigt, og det vil reducere potentielle anlægs størrelse og værdi. Det vil også ramme landbrug og virksomheder, der må antages at være underlagt de samme betingelser.

Konsekvensen vil i bedste fald være, at elkunderne tvinges til at etablere kommercielle anlæg med hver deres egen tilslutning til elnettet. I værste fald, at de helt opgiver at etablere fælles VE-anlæg der aflaster det kollektive elnet. Det rammer derfor ikke blot den elproduktion, som måtte blive delt mellem boliger inden for et boligfællesskab. Det rammer også den el, som bl.a. kan sikre en elektrificering af varme og ladning af elbiler og som i langt de fleste tilfælde kan placeres i de timer, hvor netbelastningen i forvejen er lav.

Hidtil har der været en forskelsbehandling knyttet til den praktiske fortolkning af bestemmelsen om forbrugssted i Elforsyningsloven. Virksomheder bliver typisk ikke mødt med begrænsninger til bygninger eller matrikelopdelinger. Boligfællesskaber derimod er blevet forhindrede i at udnytte deres mulighed for at dele el mellem bygninger og mellem beboelse og tilknyttede egne erhvervsaktiviteter.

Bekendtgørelsen kan tolkes som en fastlåsning af den snævre fortolkning af bestemmelsen om

forbrugssted. Det vil for alle elkunder være meget uheldigt, hvorfor der bør ske en præcisering af denne bestemmelse i Elforsyningsloven.

Selvom et boligfællesskab i princippet har ret til samlet at optræde som elkunder, bliver denne ret modarbejdet i praksis. Det forekommer os svært at forstå rationale bag denne indskrænkning af elkunders ret til at operere inden for egen ejendom - ikke mindst da det ikke medfører fordele for VE-udbygningen, for klimaet eller for samfundet.

De administrative og økonomiske barrierer modarbejder etableringen af lokale energiløsninger. For samfundet betyder det, at der bliver et endnu større behov for at udbygge elnettet og de store, kommercielle anlæg. Dette indebærer store økonomiske ekstraomkostninger og øget nettab.

I områder eller ejendomme, hvor flere elkunder har mulighed for at slutte sig sammen i et fælles ejerskab til et VE-anlæg (f.eks. et solcelleanlæg på taget eller vindmøller), bør muligheden for, at dette fællesskab kan indgå som tredjepart i forhold til den enkelte kunde være til stede. Det vil kræve, at der i ejerkonstruktionen indgår en klar aftale om, hvorledes den producerede el deles, hhv. udnyttes til eventuelle fælles formål. Dette behandles i §3, pkt.2, hvor retten til at en kunde selv kan eje sit anlæg eller at dette kan være ejet af en tredjepart omtales. Tredjeparten skal være underlagt elkundens instruktion, hvilket f.eks. bør være indfriet med, at der er indgået en bindende aftale om adgang og udnyttelse af en fastlagt del af den producerede el, som sikrer elkundens adgang til denne el. Samtidig bliver det i bestemmelsen øjensynligt udelukket, at tredjeparten selv kan forbruge el fra anlægget.

Denne indskrænkning af muligheden for, at en tredjepart kan eje et produktionsanlæg, giver anledning til undren. Det forhindrer, at VE-anlæg kan være ejet i fællesskab af flere parter og samtidig (ud over at levere til den enkelte) kan levere til fælles forbrug. Det for os uforståeligt, hvem der har fordele af denne regulering, eller hvad den sikrer?

I §4 indføres der en tydelig skelnen mellem den deling af el, der er produceret på egne anlæg af elkunden og den el, der købes og leveres fra det kollektive elforsyningsnet, hvad angår retten til at benytte en intern elektricitetsforbindelse. Her tales i pkt.1 om 'fuld og hel identitet mellem elkunden og den, der forsynes via den interne elektricitetsforbindelse'.

Denne bestemmelse ses ikke hjemlet i Elforsyningsloven. Skærpelsen vil i mange tilfælde føre til etablering af parallelle net, uden at dette giver nogen praktisk mening. Tværtimod vil det medføre risiko for væsentlige meromkostninger.. I værste fald vil det medføre, at delingen af egenproduceret el bliver gjort umulig. For boligfællesskaber som optræder som elkunder, vil en samtidig deling af egenproduceret el og køb af el fra det kollektive elnet blive uoverskuelig.

I §5 åbnes der op for, at både deling af egenproduceret el og el fra det kollektive elnet kan fordeles gennem en intern elektricitetsforbindelse, hvis dette alene sker inden for én bygning. Herved bliver et boligfællesskab, hvis boliger og erhvervmæssig fælles aktivitet er fordelt på flere bygninger, stillet over for et krav om at opsplitte disse aktiviteter, selvom de foregår inden for elkundens ejendom og område. I stk. 2 og 3 indføres igen en skelnen mellem el fra det kollektive net og egenproduceret el. For el fra det kollektive elnet kan den enkelte forbruger uanset elkundens ejerform vælge enten at være omfattet af fælles afregning eller at være tilsluttet med

eget aftagernummer. Her indføres der med begrebet 'forbruger' en kategori, der alene i Elforsyningsloven omhandler retten til selv at vælge elhandler. Adskilt herfra kan lejere i udlejningsejendomme og beboere i boligfællesskaber vælge at være omfattet af fælles afregning eller være tilsluttet med eget aftagernummer.

Dette fører til opdeling af tilslutningerne og dermed parallelle og i øvrigt elteknisk set ikke sammenhængende interne kablinger.

Der indføres i §5, stk.4 en forskelsbehandling af ejerforeninger omfattende ejerboliger i samme ejendom, sammenlignet med andelsboligforeninger og udlejningsejendomme. Specielt for boligfællesskaber forekommer denne forskelsbehandling urimelig, da disse ofte har vedtægter, der forpligter beboerne over for fællesskabet og begrænser handelen med den enkelte bolig. Valget af ejerform er ikke altid boligfællesskabets beboeres eget ønske, men noget som påtvinges dem af banker eller andre långivere. Det kan desuden indebære, at lovgivningen på elområdet pålægger boligfællesskaber til en ikke sagligt begrundet opsplitning af deres egenproduktion.

Samlet set afslører disse meget knudrede – og elteknisk set ikke specielt gennemtænkte – bestemmelser, at afgrænsningen af forbrugsted i Elforsyningsloven ikke er hensigtsmæssig. Den medfører, at en elkundes ejendom - hvad angår tilslutning til det kollektive elnet - bliver mødt med krav om en i funktionel forstand arbitrær opsplitning af elkundens tilslutning til det kollektive elnet. Dette fordyrer og vanskeliggør egenproduktion for boligfællesskaber uden at give anledning til nogen fordele for det kollektive elnet eller for samfundets omstilling til VE baseret elforsyning.

Det peger også på, at der i Elforsyningsloven er behov for at tydeliggøre, at boligfællesskaber uanset ejerform kan optræde som elkunder på linje med husholdninger, erhvervsvirksomheder og offentlige institutioner. Det udelukker ikke, at både fysiske og juridiske personer kan være omfattet af en forbrugerbeskyttelse, som giver dem ret til at opnå egen nettilslutning med eget aftagernummer.

I **bekendtgørelsesudkastet om VE-egenforbrugere** åbnes der i §5 mulighed for, at der kan opkræves 'gebyrer og afgifter' for deres egenproducerede elektricitet. Det er bestemmelser, som griber ind i den måde, netselskaberne kan reagere på de kommende års udvikling.

I pkt.2 åbnes der for en analyse af 'byrder', der tænkes at komme i forhold til elsystemets finansielle bæredygtighed hhv. den omkostningseffektive udnyttelse af vedvarende energikilder. Det eneste konkrete i denne bestemmelse er grænsen på 8%, som virker arbitrær. Samtidig er det ikke indlysende, at denne opgave hensigtsmæssigt kan udføres af Forsyningstilsynet, som alene har en kontrolopgave i forhold til det danske elnet, men ikke har til opgave at sikre elsystemets bæredygtighed som helhed.

Bestemmelsen i pkt.3 sætter en grænse for VE-anlægs størrelse, som for mange boligfællesskaber vil være unødigt begrænsende. Her har den nye Tarifmodel 3.0 åbnet for nye måder at sikre tarifformer, der kan sikre en fair og omkostningsægte fordeling af netomkostningerne på forskellige typer af elkunder. Bestemmelsen i pkt.3 er derfor i bedste fald unødvendig og i værste fald begrænser den udbygningen med lokal VE til skade for balancen i det samlede elsystem.

I §6 afgrænses fællesskaber af VE-egenforbrugere til alene at kunne dele el inden for én bygning og pålægges i øvrigt at betale alle de tariffer, omkostninger, gebyrer, afgifter og skatter, som påhviler den enkelte af disse.

Det udelukker tilsyneladende VE-egenforbrugere og fællesskaber af sådanne fra at kunne være medlemmer i et borgerenergifællesskab eller et VE-fællesskab med de rettigheder, disse har ifølge Elforsyningsloven og med den adgang, de måtte have til en 'lokal kollektiv tarifering'.

§6 forekommer derfor ikke gennemtænkt.

Afsluttende kommentarer

Netselskaberne har ansvaret for, at det kollektive elnet står til rådighed for alle elkunder (forbrugere), hvilket er en samfundsmæssigt set vigtig opgave. De bidrager med at stille det elnet til rådighed, som er afgørende for transporten af el fra produktionsanlæg, der er adskilt fra forbrugsstederne. Men de bidrager pt. ikke selv til at sikre udbygningen med lokale VE-anlæg og den elektrificering, der er nødvendig. Det gør de nye typer af fællesskaber derimod, der som elkunder er tilsluttet elnettet og etablerer VE-anlæg beliggende i sammenhæng med deres forbrugssteder. Her kan boligfællesskaber og lokale energifællesskaber have en afgørende rolle.

Det er derfor særdeles uheldigt, hvis netselskaberne med deres monopolstatus får tillagt myndighed til at begrænse elkunders (forbrugernes) individuelle og fælles bidrag til energiomstillingen. Dette kan hverken være i samfundets eller netselskabernes interesse. Regler for nettilslutning skal ikke forhindre eller vanskeliggøre at elkunder bidrager til den nødvendige udbygning med VE-produktion, nedbringer elforbruget og sikrer styring af forbruget i relation til den tilgængelige el. Det må være i alles interesse.

Vi håber derfor, at i tager dette og andres høringssvar alvorligt og vil rette opmærksomhed på de uhensigtsmæssigheder, som bekendtgørelserne støtter op omkring.

Med venlig hilsen

Jan Hansen
Direktør
Andelsboligforeningernes
Fællesrepræsentation

Freja Friberg
Forperson
Landsforeningen for
Økosamfund

Birger Kristoffersen
Forperson
Foreningen
Bofællesskab.dk

www.abf-rep.dk
www.okosamfund.dk
www.bofaellesskab.dk

Better Energy A/S

Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

Energistyrelsen

Sendt pr. e-mail til: tkfo@ens.dk og ens@ens.dk

Better Energy takker for muligheden for at kommentere på udkastet til bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land (journalnummer 2022-796).

Det kræver en markant udbygning af vedvarende energi og en omfattende elektrificering af samfundet, hvis vi skal nå vores klimamål. Det er derfor positivt, at muliggørelsen og reglerne for anlæggelse af direkte linjer nu fastsættes.

Direkte linjer vil forventeligt kunne understøtte elektrificeringen af dele af varmesektoren og transportsektoren samt indfrielsen af PtX-målsætningerne. Derudover vil direkte linjer også kunne reducere behovet for netforstærkning- og/eller udbygning, hvilket kan øge hastigheden i den grønne omstilling eftersom det kan tage mange år at opnå nettilslutning af et VE-anlæg.

Generelle bemærkninger

Bagatelgrænse

For at sikre en effektiv og hensigtsmæssig implementering af reglerne bør der indføres en bagatelgrænse for nye forbrugsanlæg på <0,5 MW tilsluttet på 10-30 kV og nye forbrugsanlæg på <5 MW tilsluttet på 50 kV eller derover, som automatisk tildes tilladelse til etablering af en direkte linje. Anlæg under dette kapacitetsniveau vil være så små, at det ikke vil have betydning for efterlevelsen af princippet om kollektivitet i elnettet, og det vil samtidig understøtte vores klimapolitiske målsætninger, herunder elektrificering af transporten. En bagatelgrænse vil f.eks. kunne understøtte opførelsen af ladestander i forbindelse med anlæggelsen af nye energiparker samt undgåelse af netforstærkninger.

Forslag til nyaffattelse af bestemmelsen:

Stk. X. Tilladelse til etablering af direkte linjer gives, hvis nyetablerede forbrugsanlæg eller energilageranlæg med en kapacitet mindre end 0,5 MW tilsluttet på 10-30 kV kobles til et eksisterende eller nyt elproduktionsanlæg eller nye forbrugsanlæg eller energilageranlæg med en kapacitet på mindre end 5 MW tilsluttet på 50 kV eller derover.

Alternativt forslag:

Stk. X. Ved nyetablering af forbrugsanlæg på <0,5 MW, finder § 11, stk. 1 ikke anvendelse.

Afstandskriteriet

Formålet med et afstandskriterie er grundlæggende at forhindre private aktører i at anlægge parallelle elnet, så kollektivitetsprincippet i netplanlægningen efterleves. Dette hensyn bør samtidig vægtes sammen med ønsket om en hurtigere VE-udbygning og elektrificering.

Den foreslåede afgrænsning, hvor summen af længden på den elektricitetsforbindelse og det net, der etableres i forbindelse med den direkte linje, ikke er længere end summen af længden på det net, der alternativt ville skulle etableres ved individuel tilslutning af anlæggene til det kollektive elforsyningsnet, udgør et rimeligt og objektivi udgangspunkt. Det bør dog noteres, at samfundsøkonomisk rentable projekter risikerer at blive afvist med henvisning til denne bestemmelse.

Nye forbrugsanlæg eller energilageranlæg, der ønskes koblet til et eksisterende produktionsanlæg, som ikke kan afsætte den fulde produktion grundet kapacitetsbegrænsninger, bør i disse tilfælde undtages fra § 11, stk. 1, da der herved sikres en mere effektiv udnyttelse af den vedvarende elproduktion, som ellers ville gå tabt. Dette bør som minimum være muligt, når en producent kan dokumentere, at der er indgået en begrænset nettilslutningsaftale.

Dette kan opnås ved følgende forslag til to nye stykker i § 11:

Stk. X. Hvis et nyetableret forbrugsanlæg eller energilageranlæg kobles til et eksisterende produktionsanlæg, for hvilket der er indgået en begrænset nettilslutningsaftale, finder stk. 1 ikke anvendelse.

Stk. X. Hvis et nyetableret forbrugsanlæg eller energilageranlæg kobles til et eksisterende eller nyt produktionsanlæg, og når elproduktionsvirksomheden forpligter sig til højest at føde 60 pct. af anlæggets kapacitet ind på nettet og elforbrugsvirksomheden forpligter sig til højest at trække 60 procent fra nettet, finder stk. 1 ikke anvendelse.

Ved ovenstående bestemmelser bliver det muligt at lagre og/eller forbruge overskydende elproduktion, som ellers vil gå tabt grundet kapacitetsbegrænsninger i elnettet. Det vil ligeledes medføre en besparelse i udbygningen af det kollektive elforsyningsnet og en reduktion i det afledte samfundsøkonomiske tab.

I de tilfælde, hvor der er kapacitetsbegrænsninger på transmissionsniveau, som kræver en udbygning for at et produktionsanlæg kan levere sin fulde produktion, bør afstandskriteriet ligeledes kunne fraviges. Eftersom udbygningen af Energinets net ofte tager mange år, vil dette forventeligt kunne få signifikant betydning frem mod 2025-klimamålet.

Forslag til bestemmelse:

Stk. X. Når elproduktionsanlæg er eller vil blive tilsluttet i transmissionsnettet, hvor der er kapacitetsbegrænsninger, som kræver en udbygning af transmissionsnettet, for at et elproduktionsanlæg kan levere sin fulde kapacitet, og hvor der ønskes koblet forbrugsanlæg eller energilageranlæg med en direkte linje, finder stk. 1 ikke anvendelse.

Eftersom direkte linjer alene ses som en mulighed for at anlægge nye elektricitetsforbindelser, der kan supplere det kollektive elnet, så er det ikke blot relevant at forholde sig til de geografiske aspekter. De tidsmæssige aspekter er ligeledes relevante. I det omfang direkte linjer kan understøtte VE-udbygningen og klimamålsætningerne frem mod 2025 og 2030, så bør reguleringen også fremme en hurtigere VE-udbygning end det er tilfældet i dag. Det foreslås derfor at give tilladelse til direkte linjer, hvis det alternativt ikke er muligt at opnå nettilslutning indenfor en overskuelig fremtid.

Forslag til bestemmelse:

Stk. X. Når der etableres et nyt produktionsanlæg, hvor det estimerede tidspunkt for udbygningen af distributionsnettet regnet fra tidspunktet for anmodning om nettilslutning, tager mere end 12 måneder, finder stk. 1 ikke anvendelse. 1. pkt. finder ligeledes ikke anvendelse ved tilslutninger i transmissionsnettet, når udbygningen af nettet estimeres til mere end 18 måneder fra tidspunktet for anmodning om nettilslutning.

Better Energy A/S
Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

Endelig skal det bemærkes, at formuleringen § 11, stk. 2 bør justeres, da den i praksis vil umuliggøre etableringen af en direkte linje, såfremt tilslutningspunktet for forbrugsanlægget skal anvises af netvirksomheden eller Energinet. Dette skyldes, at tilslutningspunkt aldrig vil anvises samme sted for et produktionsanlæg som for et forbrugsanlæg. Ved etableringen af en direkte linje fra et produktionsanlæg til et forbrugsanlæg, vil forbrugsanlægget kobles til et produktionsanlæg, hvor hvilket der anvises et tilslutningspunkt. Forbrugsanlægget vil ved en sammenkobling med en direkte linje have samme tilslutningspunkt som produktionsanlægget. Det foreslås derfor, at stk. 2 justeres. Stk. 5 og stk. 6 bør tilpasses i tråd hermed.

Forslag til et justeret stk. 2:

Stk. 2. Når der nyetableres et produktionsanlæg og et forbrugsanlæg, og når forbrugsanlægget kobles til samme tilslutningspunktet i det kollektive elforsyningsnet, som anvist af Energinet eller netvirksomheden for produktionsanlægget, finder stk. 1 ikke anvendelse.

Definitionen på produktionsanlæg og forbrugsanlæg

De nuværende definitioner på produktionsanlæg og forbrugsanlæg kan med fordel præciseres og tydeliggøres. Produktionsanlæg er defineret ved den foreslåede § 2, nr. 1, som:

"Et synkront produktionsanlæg eller et elproducerende anlæg, som defineret i forordning 2016/631 artikel 2. Omfatter også hybridanlæg. Produktionsanlæg afgrænses fra andet produktionsanlæg, hvis kun et af anlæggene kan omfattes af en nettilslutningsaftale".

Der henvises her til forordning 2016/631 (RfG-forordningen) artikel 2. I artikel 2, nr. 5 defineres et produktionsanlæg, som et "synkront produktionsanlæg eller et elproducerende anlæg".

Et elproducerende anlæg defineres i RfG-forordningens artikel 2, nr. 17, som "en enhed eller en samling af enheder, der producerer elektricitet, som ikke er synkront tilsluttet nettet eller er tilsluttet ved hjælp af effektelektronik, og som også har ét fælles tilslutningspunkt til et transmissionssystem, et distributionssystem, herunder lukkede distributionssystemer, eller et HVDC-system".

Med den nuværende formulering kan der således opstå tvivl om hvorvidt sammenkoblede elproduktionsanlæg, der har ét tilslutningspunkt, så vil udgøre ét anlæg, og at anlæg, der har flere nettilslutningspunkter, vil udgøre så mange anlæg, som der er nettilslutningspunkter?

Kan Energistyrelsen uddybe, hvad der menes med "produktionsanlæg afgrænses fra andet produktionsanlæg, hvis kun et af anlæggene kan omfattes af en nettilslutningsaftale"?

Forbrugsanlæg er defineret ved den foreslåede § 2, nr. 2, som:

"Et anlæg, der forbruger elektrisk energi, som defineret i forordning 2016/1388 artikel 2. Forbrugsanlægsanlæg afgrænses fra andet forbrugsanlæg, hvis kun et af anlæggene kan omfattes af en nettilslutningsaftale".

Better Energy A/S

Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03

info@betterenergy.dk

www.betterenergy.com

Der henvises her til forordning 2016/1388 (DCC-forordningen) artikel 2. I artikel 2, nr. 1 defineres et forbrugsanlæg, som "et anlæg, der forbruger elektrisk energi, og som er tilsluttet transmissions- eller distributionssystemet i et eller flere tilslutningspunkter. Et distributionssystem og/eller et produktionsanlægs hjælpestrømforsyninger betragtes ikke som et forbrugsanlæg".

Betyder ovenstående, at f.eks. fem forbrugsanlæg vil udgøre fem forbrugsanlæg, uanset hvor mange nettilslutningspunkter disse anlæg har?

Kan Energistyrelsen hertil uddybe, hvad der menes med sætningen "forbrugsanlægsanlæg afgrænses fra andet forbrugsanlæg, hvis kun et af anlæggene kan omfattes af en nettilslutningsaftale"?

I tillæg hertil bør definitionen på et produktionsanlæg samtænkes med Energistyrelsens praksis for, hvad der udgør ét anlæg. Det følger af Energistyrelsens hjemmeside om 'Anlæg over 25 MW', herunder afsnittet om, 'Hvornår betragtes sammenkoblede anlæg som ét anlæg?', hvornår sammenkoblede anlæg udgør ét anlæg efter en konkret vurdering. Energistyrelsen lægger vægt på følgende forhold, ved vurderingen af, om sammenkoblede anlæg udgør ét anlæg:

- Samlet kapacitet (MW) tilsluttet i et nettilslutningspunkt
- Anlæggets geografiske placering
- En tæt driftsmæssig og/eller fysisk sammenhæng
- Nettilslutningsaftalen mellem producent og netvirksomhed
- Yderligere forhold, som vurderes relevante i det konkrete tilfælde

Definitionen på ét produktionsanlæg i medfør af ovenstående indebærer, at flere sammenkoblede anlæg, betragtes som ét anlæg. Der kan således være tale om anlæg, som vil udgøre ét anlæg i medfør af ovenstående praksis, men som umiddelbart udgør flere anlæg i medfør af den foreslåede definition på et anlæg i bekendtgørelsen.

Vi foreslår, at definitionerne på et anlæg i højere grad samtænkes, så den samme definition på ét anlæg henholdsvis flere anlæg gælder. Det bemærkes hertil, at når der alene kan kobles ét produktionsanlæg via en direkte linje efter § 9, vil § 9 sammenholdt med bekendtgørelsens definition på et anlæg kunne have den konsekvens, at der alene vil kobles forbrug til ét eksisterende elproduktionsanlæg eller ét nyt produktionsanlæg, da muligheden for at etablere et nyt produktionsanlæg i tilknytning til et eksisterende anlæg, som sammenkobles til forbrug, vil være begrænset. Det vil således modarbejde hensynet i Energistyrelsens praksis for anlæg over 25 MW, hvorefter produktionsanlæg bør sammenkobles i et nettilslutningspunkt.

Specifikke bemærkninger

§ 2, nr. 5

Det bør bemærkes, at der i definitionen på en anlægsejerrepræsentant sondres mellem et produktionsanlæg, forbrugsanlæg og energilageranlæg. Et energilageranlæg fremgår ikke af ordlyden af øvrige bestemmelser i bekendtgørelsen om direkte linjer. Energilageranlæg bør retteligt også fremgå af definitionsbestemmelserne. Alternativt bør det fremgå af bekendtgørelsen, om et energilageranlæg betragtes som et forbrugs- eller produktionsanlæg, så det bliver klart, at bestemmelserne i bekendtgørelsen også omfatter energilageranlæg.

§ 4

Better Energy A/S

Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

Det bør bemærkes, at den nuværende formulering i § 4, hvor en direkte linje alene kan ejes af ejeren af produktionsanlægget eller forbrugsanlægget, kan give anledning til utilsigtede konsekvenser. For at undgå regulering, der kan virke unødigt hæmmende for anvendelsen af direkte linjer, bør det være muligt for de forskellige ejere af anlæggene at eje den direkte linje i fællesskab. Der foreslås derfor indsat et 'og/' foran ordet 'eller' i § 4, og der bør ligeledes indsættes et 'og/eller ejeren af energilageranlægget' i bestemmelsen.

Det bør være muligt for disse ejere at oprette et selskab, hvorigennem omkostninger og vedligehold for den direkte linje bliver håndteret efter en fordelingsnøgle, som er aftalt parterne imellem.

Eventuelle praktiske eller juridiske problemstillinger, der vil kunne være forbundet med flere ejere af en direkte linje, er allerede løst ved § 3, hvorefter der vil være en anlægsejerrepræsentant, som gøres juridisk og teknisk/driftsmæssig ansvarlig, og som repræsenterer alle produktions-, forbrugs- og energilageranlæg mv., som er forbundet via en direkte linje bag det fælles tilslutningspunkt, som vil være modpart over for netvirksomheden eller Energinet, jf. den foreslåede definition på en anlægsejerrepræsentant i § 2, nr. 5. Der er således ikke noget juridisk eller praktisk til hinder for at de nævnte to forslag vil være en mulighed og at § 4 derfor justeres i tråd hermed.

Forslag til en justering af § 4:

En direkte linje kan kun ejes af ejeren af produktionsanlægget og/eller ejeren af forbrugsanlægget og/eller ejeren af energilageranlægget. En direkte linje kan ikke ejes af tredjemand.

§ 9

Det kan være uhensigtsmæssigt at fastsætte begrænsninger på, hvorvidt mere end ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg kan sammenkobles i medfør af § 9 til bekendtgørelse om direkte linjer.

Som minimum bør det være muligt at sammenkoble tre anlæg. Ved at samtænke produktion og forbrug, vil det f.eks. være muligt at koble et vindmølleanlæg og et solcelleanlæg til et forbrugsanlæg og et energilageranlæg. Ved at koble et vindmølleanlæg og et solcelleanlæg til et forbrugsanlæg og/eller et energilageranlæg, kan der forbruges strøm fra solcelleparken, når solen skinner, forbruges strøm fra vindmølleparken, når vinden blæser, samt lagres strøm. På den måde understøtter reguleringen et mere integreret energisystem og nye grønne løsninger.

§ 9 kan med fordel justeres, så antallet af anlægsejere (juridiske enheder) begrænses frem for antallet af anlæg. En begrænsning på antal anlægsejere kan herefter med fordel være på tre. Derudover bør en elproducent altid have adgang til at koble egne anlæg via en direkte linje.

Vi mener ikke der herved vil være risiko for at bestemmelsen kommer i konflikt med Energistyrelsens bemærkninger til lovforslag om direkte linjer vedrørende tilslutning af en 'ubestemt kreds af elkunder' eller andre forhold som gør, at den direkte linje vil få karakter af et kollektivt elforsyningsnet.

Denne løsning vil også være i tråd med definitionen på en direkte linje som fastsat ved lovforslag herom. En direkte linje er defineret som følgende:

"Elektricitetsforbindelse, som er beregnet til direkte levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til dennes egne faciliteter eller dattervirksomheder eller

bestemte kunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.”

Ved ovenstående definition er ordlyden *elproduktionsvirksomhed* og *dattervirksomheder*, og ikke et anlæg, hvorfor definitionen i den foreslåede bekendtgørelse ikke bør være til hinder for nævnte løsning. Om ikke andet bør det som minimum være muligt at begrænse antal af anlægsejere af elproduktionsanlæg, dvs. producenter, frem for antal af elproduktionsanlæg.

Elmarkedsdirektivets definition er ej heller til hinder herfor. Definitionen på en direkte linje følger af direktivets artikel 2, nr. 24 og er følgende:

”Enten en elektricitetsforbindelse, der forbinder et isoleret produktionsanlæg med en isoleret kunde, eller en elektricitetsforbindelse, som forbinder en producent og en elektricitetsleveringsvirksomhed med henblik på direkte levering af deres egne faciliteter, dattervirksomheder og kunder.”

En elektricitetsvirksomhed er defineret i elmarkedsdirektivets artikel 2, nr. 57, som følgende:

”En fysisk eller juridisk person, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, aggregering, fleksibelt elforbrug, energilagring, levering eller køb af elektricitet, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse aktiviteter, men som ikke er slutkunde.”

Af definitionen fremgår således en ’fysisk eller juridisk person’, dvs. ikke et anlæg. § 9 bør derfor fokusere på antal juridiske personer fremfor anlæg. Denne løsning vil være en mere korrekt implementering af elmarkedsdirektivet og vil samtidig harmonere med elmarkedsdirektivets definition på en direkte linje, herunder en elektricitetsvirksomhed.

Energistyrelsen skriver derudover i bemærkningerne til lovforslag om bl.a. direkte linjer, at ”Samtidig præciseres definitionen af direkte elforsyningsnet, så den indholdsmæssigt – men ikke ordlydsmæssigt – stemmer overens med elmarkedsdirektivets definition af direkte linjer.” Der vil være bedre overensstemmelse mellem elmarkedsdirektivets bestemmelser og nationale bestemmelser om direkte linje, såfremt der i højere grad er fokus på antal af juridiske enheder fremfor anlæg.

Forslag til en justering af § 9:

Produktionsanlæg kan kun sammenkobles med mere end ét forbrugsanlæg og ét energilageranlæg, når disse ejes af mere end to juridiske enheder, hvis sammenkoblingerne efter Energistyrelsens vurdering ikke har karakter af kollektiv elforsyningsnet.

§ 11, stk. 3

Det lader ikke umiddelbart til at stemme fuldstændigt overens med de gennemgående principper i national ret og EU-regulering om teknologineutralitet og ikke-diskrimination at indføre særbehandling for produktionsanlæg på hav. Det er oplagt at fastholde princippet om ligebehandling, hvilket indebærer, at stk. 6 enten fralder eller at alle produktionsanlæg omfattes af bestemmelsen.

§ 12, stk. 2

Energistyrelsen kan dispensere fra § 11, betinget af, at ansøgeren har indhentet en vejledende udtalelse fra Energinet eller den relevante netvirksomhed om evt. nettekniske, systemmæssige og/eller samplacermæssige hensyn. Hertil bør det præciseres, hvad retsvirkningen bliver, når enten Energinet eller den relevante

Better Energy A/S

Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03

info@betterenergy.dk

www.betterenergy.com

netvirksomhed ikke ønsker at give en vejledende udtalelse. Alternativt bør Energinet og den relevante netvirksomhed forpligtes til at sende ansøgeren en vejledende udtalelse inden for et nærmere afgrænset tidsrum.

Forslag til et nyt stk. 3:

Stk. 3. Energinet eller den relevante netvirksomhed er forpligtet til at sende ansøgeren en skriftlig vejledende udtalelse til brug for stk. 2, senest 4 uger efter anmodning.

Giver ovenstående anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen
Peter Bjerregaard

Better Energy A/S

Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København

København, 04-11-2022

Jr. Nr. 2022-796

Brintbranchen's høringssvar til bekendtgørelsen om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land.

Brintbranchen takker for muligheden for at afgive bemærkninger vedr. ovenstående. Vi hilser bekendtgørelsen meget velkommen. Brintbranchen i flere år efterlyst muligheden for etablering af direkte linjer og er derfor glade for, at bekendtgørelsen foreslås at træde i kraft samtidig med loven om ændring af loven om elforsyning, fra 01/01/2023.

Behovet for direkte linjer har baggrund i en ny realitet, hvor mere VE skal integreres i et system med nye typer producenter og især nye typer forbrugere. Direkte linjer muliggør en hurtigere dekarbonisering ved at medføre tarifbesparelser for de relevante aktører, hvilket alt andet lige er af stor betydning for hurtigheden og realiserbarheden af forskellige VE- og elektrificeringsprojekter.

Iflg. EUs VE-direktiv brintproduktion som "default" som grøn, når den produceres vha en direkte linje (artikel 27). Er der ikke etableret en direkte linje, forventes det, jf. den forventede delegerede retsakt på området, at det vil være en række relativt komplekse regler der vil skulle i anvendelse for at beregne, hvor grøn den producerede brint er. For at sikre at den danske grønne omstilling af energisystemets udvikles på linje med EUs tankegang, er der dermed gode grunde til at åbne op for muligheden af flere direkte linjer.

Generelt vurderer vi bekendtgørelsen til at ramme balancen mellem hurtig VE-udvikling og fornuftig VE-udvikling meget præcist. Det er rigtig godt. Vi har dog nogle enkelte bemærkninger til forslaget, som detaljeres nedenfor.

Til §2

Vi anser det som meget positivt, at hybridanlæg er med i definitionen af produktionsanlæg.

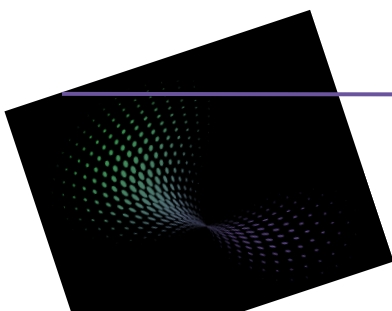
Til §4

Vi er enige i, at det kun må være operatører af den direkte linje, som kan eje den.

Til §10, Stk. 3

Vi er selvfølgelig meget enige i kriteriet om at der mindst skal være ét af anlæggene, der er nyt. I §10, Stk. 3 specificeres, at reinvesteringer i eksisterende anlæg ikke anses for at være nye. Dog skaber dette uklarhed omkring udvidelser af eksisterende anlæg.

Hvis et eksisterende anlæg udvides i sådan en skala, der alligevel ville kræve opgradering af elnettet, så burde udvidelsen klart anses for at være et nyt anlæg. Det bør derfor fremstå eksplicit under §10, at udvidelser anses for at være nye.

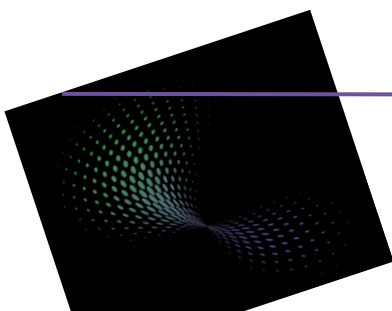
Til §12

Det er Brintbranchens opfattelse, at forslaget til afstandskrav er markant forbedret ift tidligere modeller. Imidlertid er vi fortsat bekymrede over, om afstandskravet i sin nuværende form vil kunne resultere i samfunds- (og projekt) mæssige suboptimale løsninger. Især set i forhold til TSO-niveau. Vi ser en risiko for at afstandskravet utilsigtet, men reelt kommer til at blokere for den samfundsøkonomiske gevinst, der vil være i at der gennem direkte linjer skabes mindre effekttransport fra produktions- til forbrugsområder. Ideelt set, synes vi derfor ikke det burde være der.

Som et alternativ finder vi det afgørende, at Energistyrelsen fastholder muligheden for at give dispensation fra afstandskriteriet samt at kriterierne for at få dispensation gøres helt klare.

Vi står overfor en voldsom udvikling af elsystemet, og uden §12 risikerer projekter at havne i en situation, hvor de ikke kan bidrage positivt til integration af mere VE i elsystemet pga. en ren teknikalitet (f.eks. en direkte linje der er en kilometer for lang). Det vil være stærkt uhensigtsmæssigt, og til skade for såvel udbygning af VE som PtX.

Vi står naturligvis gerne til rådighed for videre dialog om ovennævnte, skulle det give anledning til spørgsmål.

Adriana Guerenabarrena
Chef for regulering og analyse
ag@brintbranchen.dk
+45 31 15 57 24

Brintbranchen
Vesterbrogade 1C., 2.
sal
1620 København K

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København
Sendt pr. mail til ens@ens.dk og cc til tkfo@ens.dk,
swpo@ens.dk, chfe@ens.dk, lsfl@ens.dk, brt@ens.dk

Høring af fire bekendtgørelser om hhv. direkte linjer, interne elektricitetsforbindelser, VE-egenforbrugere og indtægtsramme for netvirksomheder

04. 11 2022

Cerius A/S og Radius Elnet A/S har modtaget udkast til fire bekendtgørelser i høring. Bekendtgørelserne indeholder regler, der vil følge op på lovforslag om ændring af lov om elforsyning, der bl.a. vedrører geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering, direkte linjer, regler om VE-egenforbrugere og interne elektricitetsforbindelser m.v.

Hovedkontor:
Hovedgaden 36
4520 Svinninge

Da der er en sammenhæng mellem de enkelte bekendtgørelser, er det følgende ét samlet høringssvar til alle fire bekendtgørelser. Vi finder det mest hensigtsmæssigt, at høringssvaret læses i en sammenhæng, uanset at de enkelte bekendtgørelser behandles i forskellige afdelinger i Energistyrelsen.

Nedenstående kommentarer vedrører således

- bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser (journalnummer 2022-796),
- bekendtgørelse om VE-egenforbrugere (journalnummer 2022-796),
- bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land (journalnummer 2022-796), og
- bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder (journalnummer 2022-796)

Nedenstående er kommentarer fra både Cerius A/S og Radius Elnet A/S (i det følgende Cerius-Radius).

Cerius-Radius bakker i øvrigt op om Green Power Danmarks høringssvar.

Overordnede kommentarer til høringen

Helt indledningsvist skal det bemærkes, at der ved udsendelsen af ovennævnte 4 bekendtgørelser i høring endnu ikke er taget stilling til de høringskommentarer Cerius-Radius har sendt til Energistyrelsen vedrørende lovforslag om bl.a. direkte linjer og interne elektricitetsforbindelser. Der vil derfor i forbindelse med dette høringssvar være behov for at henvise til eller gengive allerede afgivne høringskommentarer, da de vil have relevans for den – i nærværende høring - nærmere implementering af lovforslagets bestemmelser og for læsningen heraf.

Cerius-Radius er bekymret for en unødigt kompleksitet i bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser og vil opfordre til, at der ryddes ud i unødige gentagelser og henvisninger til allerede gældende ret. Cerius-Radius bifalder, at myndighedernes praksis for interne net nu kodificeres, men med et samtidigt ønske om, at reguleringen skal være gennemskuelig og transparent.

Cerius-Radius oplever en grundlæggende usikkerhed hos de netbrugere/energifællesskaber, der henvender sig til os, om hvad der ligger af rettigheder og forpligtelser i den gældende bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber. Cerius-Radius vil derfor opfordre til, at der i forbindelse med arbejdet med bekendtgørelse om VE-egenforbrugere, bliver taget stilling til, hvad de to bekendtgørelser hver især regulerer.

I forhold til bekendtgørelsen om ansøgningsproces for direkte linjer, savner Cerius-Radius en beskrivelse af den proces, der indledningsvist foregår hos Netselskabet og hvor ansøger skal indhente oplysninger til brug for den videre ansøgningsproces hos Energistyrelsen. For Cerius-Radius er det vigtigt at få slået fast, at vi ikke skal ud og "afsøge markedet" for eventuelle forbrugs- og produktionsanlæg, som ansøger eventuelt kunne forbinde sig til via en direkte linje. Herudover er det vigtigt at få en klar proces for netselskabets valg af tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet for "det samlede anlæg" med den direkte linje.

I forhold til udkastet til ændringer i indtægtsrammebekendtgørelsen bemærkes det overordnet, at det er væsentligt, at alle omkostninger som netselskaberne afholder vedrørende etablering af direkte linjer skal være omfattet af muligheden for omkostningsdækning. I det nuværende udkast er der alene taget stilling til administrative omkostninger. Dertil kommer, at den løsning der er lagt op til, hvor de administrative omkostninger samt tilhørende indtægter udeholdes af de regulatoriske niveauer forekommer uhensigtsmæssig. I stedet foreslås, at muligheden for omkostningsdækning håndteres via tillæg.

I det nedenstående ses nærmere kommentarer til de enkelte elementer i bekendtgørelsesudkastene.

Bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser

Cerius-Radius lægger helt overordnet til grund, at der med nærværende bekendtgørelsesudkast om interne elektricitetsforbindelser, alene er tale om fremadrettet regulering – det vil sige de fastsatte regler alene kommer til at gælde for nyttilslutninger og eventuelle tilslutningsændringer af værende tilslutninger.

Energistyrelsen bedes bekræfte dette.

Kapitel 1 - definitioner

Cerius-Radius vil anbefale, at der ikke indføres definitioner i bekendtgørelsen, som allerede er defineret i elforsyningsloven, da der er stor sandsynlighed for, at paragrafhenvisninger i definitionerne forældes, når der i elforsyningslovens § 5 sker ændringer. Herudover er det uhensigtsmæssigt at have samme definition to steder i lovgivningen, hvis den har samme betydning.

Kapitel 2 - kriterier for brug af interne elektricitetsforbindelser

Systematikken

Systematikken i bekendtgørelsen er, at §§ 3, 4 og 5 "udmønter" elforsyningslovens § 5, nr. 20, litra a) - c) (jf. lovforslag) – altså definitionen af en intern elektricitetsforbindelse. Bekendtgørelsens § 3 henviser således til lovens litra a, § 4 henviser til lovens litra b og § 5 henviser til lovens litra c.

Umiddelbart virker det som om, at der i bekendtgørelsen ikke er fastlagt kriterier, men mere er tale om en nærmere forklaring af definitionen af en interne elektricitetsforbindelse, som jo netop er defineret i elforsyningslovens § 5 (nr. 20 i lovforslaget). Hvis definitionen i elforsyningsloven er uklar, bør denne uklarhed søges afklaret i selve elforsyningsloven og ikke i en bekendtgørelse.

Cerius-Radius er bekymret for, at den "mekaniske tilgang", hvor der i både §§ 3, 4 og 5 er megen gentagelse af teksten fra loven, vil gøre forståelsen af reguleringen af interne elektricitetsforbindelser unødigt kompliceret.

Cerius-Radius vil derfor opfordre til, at bekendtgørelsens §§ 3-5 gentænkes. Det bør i den forbindelse overvejes, om de kriterier, der nævnes i henholdsvis § 3, § 4 og § 5 finder generel anvendelse og ikke kun i relation til fx tilslutning af produktionsanlæg. Herved vil nogle af kriterierne kunne skrives sammen og det vil kunne lette læsningen. Se i øvrigt kommentarer nedenfor til §§ 3-5.

§ 3

Som vi forstår bekendtgørelsens § 3, er den et forsøg på at definere hvad der skal forstås ved "*tilknytning til*", hvilket reguleres nærmere i stk. 1, nr. 1, litra b). Litra a) er således blot en konstatering af, at produktionsanlægget kan være placeret på forbrugsstedet, hvilket vi – hvis det findes nødvendigt - vil anbefale fremgår af definitionen i elforsyningsloven i stedet, da det ligger implicit i en intern elektricitetsforbindelse, at den forbinder forbrug og produktion inde på forbrugsstedet. Henvisningen til

litra a) (som henviser til definitionen i elforsyningsloven) i litra b) er derfor også unødigt kompliceret og kan derved undgås.

I § 3, stk. 1, nr. 2, litra b), hvorefter produktionsanlægget kan ejes eller forvaltes af en tredjepart, må det forventes, at der skeles til og findes inspiration i regler om nettoafregning af egenproducenter¹. Bestemmelsen samt stk. 2 bør derfor kortes og evt. anvende samme formulering (hvis dette er tiltænkt) som kendes herfra.

Det anføres i stk. 2, at tredjepart kan stå for måling. Cerius-Radius skal i den forbindelse understrege, at måleransvaret er netselskabets, hvorfor det ikke uden videre kan overdrages til en tredjepart uden netselskabets mellemkomst.

Cerius-Radius foreslår på ovenstående baggrund, at § 3 formuleres således:

§ 3. Der er alene tale om en intern elektricitetsforbindelse i medfør af § 5, nr. X, i lov om elforsyning, såfremt produktionsanlægget

- a) ejes af elkunden selv eller*
- b) ejes eller forvaltes af en tredjepart, [forudsat at tredjeparten er underlagt elkundens instruktionsbeføjelse og ikke selv forbruger strøm fra anlægget.]*

500-meters krav i § 3

Afstandskravet på de 500 meter i § 3 finder Cerius-Radius unødvendigt. For Cerius-Radius er det i dag ikke afgørende hvor langt der er til produktionsanlægget, så længe det ligger på forbrugsstedet og forbrugsstedet kan godt strække sig over flere matrikler, så længe disse er sammenhængende og der er tale om én reel forbruger.

Det afgørende for os som netselskab vil derfor være, at der ikke i det interne net vil ske transport af elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere, da nettet i så fald vil være bevillingspligtigt og dermed vil høre under Cerius-Radius bevilling til at drive elforsyningsnet i det pågældende område. Dette afspejles også i den nugældende definition af *Forbrugssted*, hvor der netop lægges vægt på, at der kun er én forbruger.

Samme vurdering vil gøre sig gældende for en kunde, der ønsker at være egenproducent og derfor, har ret til at etablere en intern forbindelse mellem produktion og forbrugssted, før tilslutningspunktet til det kollektive elnet. Hvorvidt der er 500 meter eller ej, mener vi derfor ikke bør spille en rolle.

Fastholdes et afstandskrav, bør det utvetydigt fremgå af bekendtgørelsen, hvorfra de 500 meter måles. Som bekendtgørelsen er formuleret i udkastet, er det afstanden mellem produktionsanlægget og *elkundens forbrugsinstallation*. Sidstnævnte er et ganske uklart begreb, som vil kunne skabe usikkerhed om hvornår en måling kan siges at være korrekt. Dette bør specificeres yderligere. Desuden vil vi opfordre til, at det nævnes, at der måles i fugleflugt, som det også anføres i udkast til bekendtgørelse om direkte linjer.

§ 4

Det skal bemærkes, at Cerius-Radius i sit høringssvar af 30. september 2022 til fornyet høring af lovforslagets bestemmelser om interne elektricitetsforbindelser, har gjort opmærksom på, at det af lovbemærkningerne fremgår, at der skal være *fuld og reel identitet mellem ejeren af forbindelsen og den, der forsynes via forbindelsen*. Cerius-Radius har hertil bemærket i sit høringssvar, at ejerskabet af en intern forbindelse er et krav, som Cerius-Radius ikke i praksis tidligere har håndhævet eller blandet sig i.

Af bekendtgørelsens § 4 fremgår der nu et krav om, at der skal være *fuld og reel identitet mellem elkunden og den, der forsynes via den interne elektricitetsforbindelse (vores fremhævning)*. Cerius-Radius finder det uklart hvad der menes med dette krav set i forhold til lovbemærkningerne nævnt ovenfor.

---

¹ [Nettoafregningsbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk) Se § 2, nr. 1, 2. pkt. og myndighedsvejledninger

Cerius-Radius vil gerne opfordre til, at der skabes klarhed over, om man ønsker at indføre et krav, der sikrer *fuld og reel identitet mellem ejeren af forbindelsen og den, der forsynes via forbindelsen*, som nævnt i lovforslagets bemærkninger. Eller om man – som anført i bekendtgørelsesudkastet – ønsker at indføre et andet krav ift. fuld og reel identitet. Under alle omstændigheder finder vi det uklart, hvad der menes med *fuld og reel identitet mellem elkunden og den, der forsynes via forbindelsen*. Efter Cerius-Radius opfattelse er det afgørende, at der er tale om én reel kunde – dvs. den interne elektricitetsforbindelse må ikke levere til flere kunder/hustande.

Kravet i § 4, nr. 2, om at elkundens forbrug skal foregå på det geografiske område, der i medfør af § 5, nr. X, i lov om elforsyning ligger bag elkundens forbrugssted, synes indholdsløs eftersom kravet allerede fremgår af definitionen i den foreslåede definition i elforsyningslovens § 5, nr. 20, hvor det anføres: "[...]som er til elkundens forbrug, bag forbrugsstedet." Cerius-Radius vil derfor foreslå, at 1. pkt. i nr. 2 slettes.

2. pkt. i nr. 2, stiller krav om, at *"I tilfælde, hvor elektriciteten forbruges i flere bygninger bag forbrugsstedet, skal de pågældende bygninger have en tilstrækkelig tæt og reel geografisk sammenhæng"*. Hertil skal det bemærkes, at den geografiske sammenhæng ikke er nok, hvis der reelt er tale om flere elkunder. Det afgørende vil derfor være, om der er tale om én reel kunde. Det er således samme argumentation, som tidligere bemærket til afstandskravet på 500 meter; det afgørende er om der er tale om én reel kunde og ikke en flerhed af kunder *på forbrugsstedet* (som godt kan strække sig over flere matrikler), hvilket muligvis er det, der er forsøgt indskrevet i bestemmelsens stk. 1, nr. 1 – men det er som ovenfor nævnt ganske uklart.

Af stk. 2, fremgår det, at opfyldelsen af kriterierne ikke forudsætter, at elkunden kun råder over ét aftagenummer. Cerius-Radius skal i den forbindelse for en ordens skyld henvise til (som også gjort i høringssvar af 30. september 2022), at det af nugældende lovbemærkninger til definition af *"Elkunde"*, fremgår at: *"Elkundebegrebet differentieres desuden på aftagenummer. Dette medfører, at én fysisk eller juridisk person, der aftager elektricitet, er mere end én kunde, hvis den fysiske eller juridiske person råder over mere end ét aftagenummer"* (vores fremhævning).

Efter Cerius-Radius opfattelse er der derfor behov for at tydeliggøre og sikre – i bemærkninger eller i lovtekst – at anvendelsen af begrebet *"Elkunde"* ikke underminerer, at der alene må være tale om fordeling til elkundens eget forbrug uanset at elkunden råder over flere aftagenumre og dermed juridisk set er mere end én kunde.

Cerius-Radius vil desuden foreslå, at det overvejes, om ikke §§ 3 og 4 kan skrives sammen, da kriterierne i § 4 umiddelbart også er relevante i de situationer, hvor der er produktion, som nævnt i § 3. Cerius-Radius har også i relation til lovforslaget, foreslået en sammenskrivning i elforsyningslovens definitionen af intern elektricitetsforbindelse af litra a) og b).

§ 5

§ 5, stk. 1, fokuserer på hvor elektriciteten kommer fra. Imidlertid har Cerius-Radius svært ved at se hvorfor det er relevant – og endnu mindre hvordan det kan være et kriterie. Vi vil derfor foreslå, at denne del af bestemmelsen slettes. Til gengæld ser vi gerne, at det naturligvis er et kriterie, at produktionsanlægget skal være placeret på forbrugsstedet.

Der fremgår, indirekte, af stk. 1, nr. 2, et krav/kriterie om, at produktionsanlægget skal være placeret *på bygningen*. Hvis dette skal være et decideret krav, bør det fremgå mere eksplicit. Det skal imidlertid bemærkes, at det efter Cerius-Radius opfattelse ikke har været krav efter praksis, at et produktionsanlæg skulle være placeret *på bygningen*, for at et netselskab ville kunne acceptere et intern net til fordeling af produktion indenfor en bygning, så længe produktionsanlægget er placeret på forbrugsstedet. Det skal desuden bemærkes, at det kan være vanskeligt at placere en vindmølle *på bygningen*. Det vil vi derfor opfordre til bliver omskrevet.

Stk. 2 henviser eksplicit til stk. 1, nr. 1, om levering af elektricitet fra det kollektive net. Imidlertid, er det Cerius-Radius opfattelse, at kollektiv måling – og det faktum, at den individuelle forbruger kan vælge at "stå udenfor" kollektiv måling - gælder uanset om elektriciteten kommer fra det kollektive net eller fra det produktionsanlæg fx en boligforening ønsker at gøre brug af inden for en bygning. Produktion eller ej, vil den enkelte forbruger inde i bygningen, altid have ret til ikke at lade sig omfatte af den kollektive

måling og vil kunne anmode netselskabet om blive tilsluttet og målt særskilt mod betaling herfor. I den forbindelse vil Cerius-Radius gerne opfordre til, at Energistyrelsen i et høringsnotat tager stilling til, om et netselskab vil kunne håndtere dette, herunder måle, virtuelt (det vil sige måle kunden ved opsætning af netselskabsmåler og beregne forbruget for "fællesskabet" ved at trække dette forbrug fra), så kunden kan undgå omkostning til etablering af en fysisk stikledning.

Herudover skal det bemærkes, at en opdeling i henholdsvis levering fra det kollektive net og fra en elkundes produktionsanlæg er kunstig, da der som oftest vil være tale om en blanding. Herudover mener vi ikke der er tilstrækkelig sikkerhed i lovgivningen for at opretholde en sondring mellem lejer, ejer og andelshavere – som også nævnt i vores høringssvar til lovforslaget.

Cerius-Radius vil på denne baggrund anbefale, at stk. 2, 3 og 4 sammenskrives og omformuleres, så det beskrives, at den enkelte forbruger selv må vælge, om han vil være "med" – uanset om forbrugeren er lejer, ejer, andelshaver og uanset hvor strømmen kommer fra. Der bør ikke være særlige forhold for ejerlejligheder.

En bygning

Cerius- Radius finder det vigtigt at bemærke, at i forbindelse med anvendelse af begrebet *én bygning*, vil der – teoretisk set - kunne blive tale om byggeri (én bygning) med flere tusinde beboere. Her vil det interne net bliver så stort, at det nødvendigvis må udfordre forståelsen af "*ubestemt kreds af forbrugere*" og dermed også netselskabernes bevilling. I en sådan situation vil begrebet "*en ubestemt kreds af forbrugere*", som anvendes i definitionen af *kollektivt elforsyningsnet* i elforsyningsloven og som derfor netop er relevant for afgrænsningen til *internt net/intern elektricitetsforbindelse*, nødvendigvis blive væsentlig at finde en nærmere afklaring på. Cerius-Radius vil opfordre Energistyrelsen til at finde en nærmere afklaring heraf og i forbindelse med udarbejdelse af nærværende bekendtgørelse indgår Cerius-Radius meget gerne i en dialog herom.

Kapitel 3 - afgørelser og klageadgang

Formuleringen "*I tilfælde af uenighed mellem en berørt elkunde og den kollektive elforsyningsvirksomhed*", vil Cerius-Radius anbefale omformuleres til "*Klage over [...]*".

§§ 6 og 7 sonderer mellem hvilke bestemmelser i bekendtgørelsen, der klages over. Desuden sondres mellem hvilken instans Energistyrelsens afgørelse – hvis denne anmodes om en sådan – kan påklages til.

§§ 6 og 7 synes unødigt svære at læse. Som Cerius-Radius forstår bestemmelserne, ønskes et set-up, som det, der kendes fra nettilslutningsbekendtgørelsen², hvorefter Energistyrelsen kan anmodes om at træffe afgørelse og hvor denne afgørelse kan påklages. Cerius-Radius skal i den forbindelse kraftigt opfordre til, at det (i § 7) *alene* er netvirksomheden, der kan anmode Energistyrelsen om at træffe afgørelse (på samme måde som i nettilslutningsbekendtgørelsen), samt at bestemmelsen omformuleres, så Energistyrelsen ikke skal træffe afgørelse om den kollektive elforsyningsvirksomheds *pligt til at tilslutte en kunde*, men træffe afgørelse om *hvordan elkunder kan blive tilsluttet*, idet vi naturligvis efter elforsyningsloven altid har pligt til at tilslutte, men bekendtgørelsen handler om *hvordan*.

Cerius-Radius har svært ved at se det hensigtsmæssige i, at læseren af bekendtgørelsen skal ledes over til nettilslutningsbekendtgørelsen for at finde klagevejledning – og dette kun ved nogle bestemte afgørelser. Dette synes unødigt besværligt især fordi § 7 alligevel i selve bekendtgørelsen fastsætter et set-up, ved bestemte afgørelser, hvorefter Energistyrelsen kan anmodes om at træffe afgørelse, som igen kan påklages.

Herudover er det svært at se begrundelsen for hvorfor nogle afgørelser – truffet af Energistyrelsen – skal påklages til Forsyningstilsynet og andre skal påklages til Energiklagenævnet. Det skaber en unødigt uigennemsigthed på et område, som i forvejen er præget af stor kompleksitet.

Cerius-Radius vil – ud fra et retssikkerhedsmæssigt perspektiv – kraftigt opfordre til, at kapitel 3 om afgørelser og klageadgang gøres mere læsevenligt ved at fastsætte en klageadgang, der ikke sonderer

² [Nettilslutningsbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](http://retsinformation.dk)

mellem afgørelsestyper og mellem myndigheder, men hvor der er samme mulighed for at lade Energistyrelsen træffe en afgørelse og hvor denne afgørelse kan påklages til Energiklagenævnet. Da bekendtgørelsen reelt handler om afgrænsningen af elkundens interne net fra det kollektive elnet og dermed et forhold relateret til bevillingspligt, bør det være Energistyrelsen, der er relevant myndighed.

Endvidere bør henvisning til nettilslutningsbekendtgørelsen undlades – også fordi der i kapitel 5 i nettilslutningsbekendtgørelsen henvises til paragraffer, hvilket ville skabe uklarhed i forhold til afgørelser truffet efter nærværende bekendtgørelse. Fastholdes en henvisning til nettilslutningsbekendtgørelsen bør den "fikseres" ved undladelse af nummer og dato (det vil sige den til enhver tid gældende) og ved brug af populærtitel og herudover bør der tages højde for paragrafhenvisninger i nettilslutningsbekendtgørelsens kapitel 5.

Bekendtgørelse om VE-egenforbrugere

Sammenhæng til energifællesskabsbekendtgørelsen

Det er uklart for Cerius-Radius hvorledes udkast til bekendtgørelse om VE-egenforbrugere forholder sig til den nugældende bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber³ (herefter energifællesskabsbekendtgørelsen), der ligeledes har hjemmel i elforsyningslovens § 9 og som bl.a. regulerer VE-fællesskaber.

Cerius-Radius har forstået, at VEII-direktivet definerer henholdsvis en VE-egenforbruger, et fællesskab af VE-egenforbrugere samt VE-fællesskaber samt at nærværende bekendtgørelse implementerer artikel 21, og artikel 22 implementeres i ovennævnte energifællesskabsbekendtgørelse. Imidlertid savnes en nærmere forklaring af, hvordan de to bekendtgørelser skal fungere indbyrdes.

Efter § 15 i den gældende energifællesskabsbekendtgørelse skal netvirksomheder fx *samarbejde* med VE-fællesskaber om at *lette deling af elektricitet* inden for VE-fællesskabet. I § 7 i høringsudkastet skal *deling af vedvarende elektricitet* i et fællesskab af VE-egenforbrugere foranstalles gennem *en aftale* mellem de individuelle VE-egenforbrugere og det relevante netselskab. Det er uklart hvad det er for en aftale der her er tale om, og hvad der her skal aftales andet end tilslutningsforhold. Desuden nævner begge bekendtgørelser begrebet "deling" af henholdsvis vedvarende energi og elektricitet – det er uklart hvilken forskel på deling, der er tale om.

Cerius-Radius oplever allerede i dag en grundlæggende usikkerhed hos de netbrugere/energifællesskaber, der henvender sig til os, om hvad der ligger af rettigheder og forpligtelser i den nugældende energifællesskabsbekendtgørelse. Cerius-Radius vil derfor opfordre til, at der i forbindelse med arbejdet med bekendtgørelse om VE-egenforbrugere, bliver taget stilling til, hvad de to bekendtgørelser hver især regulerer, så der ikke skabes yderligere usikkerhed hos netbrugerne.

Endelig skal det bemærkes, at bekendtgørelsen i sit anvendelsesområde ikke nævner netselskaber, hvorfor det er uklart for Cerius-Radius om vi som netselskab er forpligtet efter bekendtgørelsen, som det fx er anført i § 1 i energifællesskabsbekendtgørelsen.

Cerius-Radius skal i det hele taget opfordre til, at det overvejes, om ikke reguleringen i nærværende bekendtgørelse kan indarbejdes i den gældende energifællesskabsbekendtgørelse, så reguleringen af energifællesskaber ikke spredes ud på for mange bekendtgørelser og dermed gør den svært tilgængelig.

§1, stk. 2

Under bekendtgørelsens anvendelsesområde, anføres det, at den ikke finder anvendelse på fiskale afgifter. Imidlertid fremgår det af § 6, stk. 2, at i forbindelse med indbyrdes deling, fritages der ikke for betaling af bl.a. *skatter*. Sidstnævnte er nogenlunde en afskrift af direktivet. Cerius-Radius vil dog opfordre til, at det afklares, om § 1, stk. 2, bør slettes, da der ikke er samme afgrænsning i energifællesskabsbekendtgørelsen og dermed vil det skabe usikkerhed om hvad der menes med afgrænsningen.

---

³ [Bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber og forholdet mellem VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber og elhandelsvirksomheder og kollektive elforsyningsvirksomheder \(retsinformation.dk\)](#)

§ 2

I § 2, stk. 1, henvises til "[...]vedvarende elektricitet til eget forbrug *eller* lagring [...]"(vores fremhævning). Cerius-Radius bemærker, at der i lovforslagets definition af en intern elektricitetsforbindelse er indsat et "og". Herudover henvises til vores høringssvar til lovforslaget, hvor vi bemærker, at det kan overvejes, at lade ordet "lagring" udgå eftersom forbrug også vil dække over forbrug i form af lagring.

I § 2, stk. 2, anføres det, at VE-egenforbrugerens anlæg kan ejes eller forvaltes af en tredjepart samt de nærmere omstændigheder herfor. Samme mulighed beskrives i udkast til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser § 3, stk. 1, nr. 2. Imidlertid er formuleringen af muligheden forskellig i de to bekendtgørelsesudkast, hvilket umiddelbart synes uhensigtsmæssigt. Da bekendtgørelse om VE-egenforbrugere henviser til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser, bør det overvejes, at sikre ensartethed, med mindre, der er en åbenlys begrundelse for afvigelser. Se i øvrigt vores kommentarer til § 3, stk. 1, nr. 2 i udkast til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser ovenfor.

§ 3

I bestemmelsen anvendes begrebet *boligejendom*. Energistyrelsen bedes imidlertid uddybe hvad der forstås ved en boligejendom, idet det er ganske uklart om en sådan kan dække over flere bygninger. Samme begreb (*boligejendomme*) anvendes i bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Umiddelbart synes anvendelse af begrebet indholdsløst, da der i begge bestemmelser lægges vægt på, at VE-egenforbrugere befinder sig i samme bygning og i den forbindelse bør det være uden betydning, om der er tale om en boligejendom eller en kontorbygning eller noget helt tredje byggeri. I så fald vil Cerius-Radius opfordre til, at begrebet slettes i begge bestemmelser.

§§ 4-6

Formuleringen af §§ 4-6 er stort set en afskrift af VEII-direktivets artikel 21. Det gør læsningen vanskelig. Fx kan det næppe være hensigten, at direktivets artikel 21, stk. 3, litra b), ordret skal gengives (i udkastets § 5), da den er en opfordring til at *medlemsstaterne* – fra 1. december 2026, hvis nogle givne parametre er til stede – kan opkræve gebyrer fra VE-egenforbrugere.

Hjemlen hertil (og dermed implementeringen af bestemmelsen) burde i dag være sikret via elforsyningslovens § 9 (og evt. § 73) på en sådan måde, at hvis dette skulle blive tilfældet, vil der kunne fastsættes regler herom. Alternativt bør dette under alle omstændigheder sikres via en bemyndigelsesbestemmelse direkte i elforsyningsloven. I hvert fald egner en sådan ordret gengivet "huske-regel" til et medlemsland sig ikke i en bekendtgørelse, der fastsætter rettigheder og forpligtelser i relation til netvirksomheder og VE-egenforbrugere.

Da § 5 henviser til *Medlemsstatens* adgang til at opkræve gebyrer og afgifter, bedes Energistyrelsen bekræfte, at reglerne ikke påvirker netselskabernes nuværende tarif set-up.

Herudover skal Energistyrelsen være opmærksom på, at der ikke er hjemmel til at måle produktionsanlæg under 50 kW. Reglen i § 5, nr. 3, bør genbesøges i forhold til at sikre ensartethed til stamdatabekendtgørelsens krav til måling fra 50 kW og op.

Fællesskab af VE-egenforbrugere

Af § 6 fremgår det, at VE-egenforbrugere, som befinder sig i samme bygning, har ret til – via det kollektive elnet – at foranstalte indbyrdes deling af vedvarende energi, der er produceret i tilknytning til deres respektive forbrugssteder. At delingen skal ske, via det kollektive elnet, følger af den lovfastsatte definition af en intern elektricitetsforbindelse, hvorefter det er afgørende, at der alene er tale om én elkunde – og dette krav vil ikke være opfyldt, hvis der er tale om flere VE-egenforbrugere i samme bygning.

Cerius-Radius opfatter bestemmelsen som en gengivelse af allerede gældende ret, hvorefter alle har ret til efter elforsyningsloven at blive tilsluttet til det kollektive elnet – naturligvis også en VE-egenforbruger, der inde på sit forbrugssted producerer vedvarende elektricitet. Og hvis denne VE-egenforbruger ønsker at dele sin VE med en anden VE-egenforbruger, vil dette ske via det kollektive elnet, jf. elforsyningslovens § 20 og betalingen herfor sker efter godkendte metoder fastsat i medfør af elforsyningslovens § 73.

Cerius-Radius finder på denne baggrund indholdet i §§ 6-7 uden betydning, da muligheden herfor allerede i dag vil være bestemt af elforsyningslovens § 20.

I forhold til § 7 skal det desuden bemærkes, at netselskaberne ikke har nogen *aftale* med netkunderne, bortset fra aftale om tilslutningen. Det der regulerer forholdet mellem netselskabet og netkunden er de til enhver tid gældende nettilslutningsbestemmelser, som gælder uden videre i det øjeblik en elkunde indgår en elhandelskontrakt med en elleverandør om køb af strøm.

Tilsyn og klage

Cerius-Radius undrer sig over, at det af bekendtgørelsesudkastet ikke fremgår hvilken myndighed, der vil skulle føre tilsyn med bekendtgørelsens indhold. En sådan bestemmelse ses af energifællesskabsbekendtgørelsen. Dette bør overvejes.

Desuden fremgår det ikke af bekendtgørelsen, hvem de enkelte bestemmelser retter sig mod, hvem der er klageberettiget og til hvilken myndighed, der evt. er klageadgang. Dette bør ligeledes overvejes.

Brug af begreber

I bekendtgørelsens §§ 4-6 er der en uensartet anvendelse af begreber. Det drejer sig om *netgebyrer, gebyrer, afgifter, skatter*. Cerius-Radius skal kraftigt opfordre til, at der sikres en ensartet anvendelse af begreber i lovttekster.

I §§ 4 og 6 henvises til netgebyrer og andre relevante gebyrer. Imidlertid anvendes generelt i branchen begrebet nettariffer, hvilket også anvendes i elforsyningsloven, og vi skal derfor opfordre til, at anvende samme begreb i nærværende bekendtgørelse. Det skaber forvirring at indføre begreber som netgebyrer og afgifter i relation til netselskabernes prissætning.

Bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land

Indledende proces hos netvirksomhed

Helt overordnet savnes en nærmere regulering af den indledende proces og dialog, der sker mellem ansøger og netvirksomhed forud for selve ansøgningsproceduren hos Energistyrelsen. Det gælder også nærmere krav til den dokumentation, som – efter Cerius-Radius opfattelse - ansøger skal kunne fremvise, når denne kontakter netvirksomheden.

For Cerius-Radius er det således afgørende at få understreget – også i bekendtgørelsen – at det ikke er netselskabet, der "anviser" eventuelle tilslutningspunkter *udenom* det kollektive elforsyningsnet. Det vil sige, ansøger skal ved henvendelsen til netselskabet selv komme med et bud på hvilket forbrugs- eller produktionsanlæg ansøger ønsker tilsluttet via en direkte linje samt dokumentation for, at ejeren af forbrugs- eller produktionsanlægget accepterer "sammenkoblingen".

Netselskabet skal alene tage stilling til de ønsker ansøger kommer med. Netvirksomheden skal ikke selv ud og "afsøge markedet" for forbrugs- og produktionsanlæg, som ansøger eventuelt kunne forbinde sig til via en direkte linje. Ansøger skal selv komme med tilslutningspunktforslag. Derfor er det vigtigt at henvendelsen omhandler et konkret punkt og at udvikleren kommer med en "tilslutnings-partner" og dokumentation for dennes accept for tilslutning.

Hvis der er tale om nyetablering af anlæg (både produktion og forbrug), skal der desuden foreligge en relativt detaljeret plan for anlæggene og deres etablering, således, at netvirksomheden har et kvalificeret grundlag at vurdere henholdsvis spændingsniveau, antal sammenkoblinger samt afstandskriterie.

Af § 5, stk. 3, er der alene anført, at "*Dialog om nettilslutning af anlæg med direkte linjer skal være indledt[...]*". Herefter anføres der intet i bekendtgørelsen om den proces, der skal være mellem ansøger og netselskab forud for behandlingen af tilladelsen hos Energistyrelsen.

Det er efter Cerius-Radius vurdering ikke godt nok. Dette skyldes, at den indledende "dialog" mellem netvirksomhed og ansøger udgør fundamentet for den sagsbehandling af ansøgningen, der efterfølgende skal ske i Energistyrelsen.

Herudover er det vigtigt, at bekendtgørelsen tager stilling til, hvilke parametre, der afgør, hvilken netvirksomhed, ansøger skal henvende sig hos. Hvis ejer af et forbrugsanlæg i netselskab X's område henvender sig med ønske om tilslutning til produktionsanlæg i netselskab Y's område, skal netkunden så henvende sig til begge netselskaber og hvem skal tage dialogen/den indledende proces med kunden?

§ 5, stk. 4, der henviser til udarbejdelsen af en vejledning, finder umiddelbart alene anvendelse på Energistyrelsens sagsbehandlingsprocedure, men der bør ligeledes udarbejdes vejledning til brug for netselskabernes proces.

Bekendtgørelsen bør nærmere beskrive processen hos netvirksomheden, krav til ansøger, når denne henvender sig til netvirksomheden og hvilken dokumentation, der bør fremlægges. Dette kunne se således ud:

Indledende proces hos netvirksomhed

§ X. Ansøger skal forud for indsendelse af ansøgning til Energistyrelsen, henvende sig til den netvirksomhed, hvor [parameter for henvendelsen, hvis der er flere netvirksomheder i spil??]

Stk. 2. Ansøger skal i forbindelse med henvendelsen til netvirksomheden fremlægge forslag til tilslutningspunkt(er) for den direkte linje samt eventuel dokumentation for tredjeparts accept af tilslutning.

Stk. 3. Hvis der er tale om nyetablering af både forbrugs- og produktionsanlæg, skal netvirksomheden forelægges en detaljeret plan for de to anlægs placering.

Stk. 4. Energistyrelsen kan udarbejde en vejledning for de i stk. 1-3 nævnte krav.

Bekendtgørelsen forholder sig heller ikke til hvem, der skal bære omkostningerne til de vurderinger netvirksomheden skal foretage og som skal danne solid basis for Energistyrelsens videre arbejde med tilladelsesprocessen. Cerius-Radius lægger til grund, at omkostninger til de vurderinger netselskabet foretager forud for ansøgningen til Energistyrelsen, bæres af projektudvikler/ansøger. Dette bør fremgå eksplicit af bekendtgørelsen.

Endelig er det vigtigt at pointere, at der i dag er fastlagt regulering for valg af tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet for produktionsanlæg i bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg mv. For forbrugsanlæg er det netselskabet, der fastlægger tilslutningspunktet – og dette sker som udgangspunkt ud fra, at det skal være samfundsøkonomisk mest optimalt.

Der er med nærværende bekendtgørelsesudkast ikke på samme måde fastlagt en retning for netselskabets valg af tilslutningspunkt for det samlede projekt med den direkte linje i. Dette element mangler – og Cerius-Radius skal opfordre til, at dette hurtigst muligt klarlægges.

§§ 4 - ejerskab

En direkte linje kan kun ejes af ejeren af produktionsanlægget eller ejeren af forbrugsanlægget. Imidlertid må det lægges til grund, at hvis der er to (eller flere) ejere af henholdsvis forbrugs- eller produktionsanlægget, vil disse naturligvis kunne være ejere af den direkte linje med samme ejerforhold.

Energistyrelsen bedes bekræfte dette.

§ 9 – Antal sammenkoblinger

§ 9 forholder sig til antal sammenkoblinger. Udgangspunktet er, at ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg sammenkobles – og der kan alene sammenkobles flere anlæg, hvis dette ikke bevirker, at linjerne får karakter af kollektivt elforsyningsnet.

Cerius-Radius lægger til grund, at der også kan indgå batteri/lagerenheder, idet sådanne må falde ind under kategorien forbrug- eller produktionsanlæg – evt. hybridanlæg, som nævnt i § 2, nr. 3, hvor energilagring er nævnt. I § 2, nr. 3, ser det imidlertid ud til, at henvisningen til VE-loven mangler en paragrafhenvielse og ordet "energilagring" står lidt og "svæver".

Energistyrelsen bedes be- eller afkræfte, hvorvidt energilageranlæg også vil kunne indgå i § 9 samt hvorvidt to energilageranlæg kan kobles med en direkte linje, idet de hver især vil kunne agere henholdsvis forbrugs- og produktionsanlæg.

Cerius-Radius lægger til grund, at en direkte linje ikke må forbinde forbrug med forbrug eller produktion med produktion. Men det er imidlertid uklart, om den direkte linje må forbinde en installation med egenproduktion (overvejende forbrug) med en anden installation med egenproduktion (overvejende produktion). Og hvis det tillades, hvor så grænsen går for, hvornår der må siges at være tale om at forbinde produktion med produktion eller forbrug med forbrug. Dette bedes afklaret.

Endelig finder Cerius-Radius, at grundlaget for hvor mange anlæg, der – efter Energistyrelsens vurdering – ville kunne sammenkobles, er ganske uklar. Afgrænsningen til, at det ikke må have karakter af kollektivt elforsyningsnet, synes umiddelbart meget bred, og det kan skabe usikkerhed om, hvornår Energistyrelsen vil anse et projekt for at have karakter af kollektivt elforsyningsnet. En uklarhed, som umiddelbart skulle være gjort tydeligere med en kodificering af myndighedernes praksis for internt net – netop fastsat i udkast til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser. Cerius-Radius vil opfordre til, at det overvejes, om ikke § 9 kan gøres tydeligere set i lyset af afklaring af interne elektricitetsforbindelser i udkast til bekendtgørelse om samme.

§ 10 – mindst ét nyt anlæg

I stk. 5, nævnes at *hvis* den direkte linje skal tilsluttes til det kollektive elnet, skal dette ske i ét fælles tilslutningspunkt. Det er Cerius-Radius opfattelse, at der vil skulle ske en tilslutning til det kollektive elnet, hvis den direkte linje skal omfattes af nærværende bekendtgørelse. Hvis ikke der sker tilslutning til det kollektive elnet, har vi svært ved at se, at projektet overhovedet vil falde ind under reguleringen af direkte linjer. Dette følger også indirekte af § 3, hvorefter det lægges til grund, at der sker en tilslutning til det kollektive elnet, hvorfor der skal udpeges en anlægsejerrepræsentant. Hvis ikke der sker en tilslutning til det kollektive elnet, skal en sådan repræsentant ikke udpeges – hvilket må følge af, at der så ikke vil være nogen dialog med netselskabet, idet anlæggene (og dets ejere) ikke vil være at betragte som elnetkunder.

På denne baggrund vil Cerius-Radius anbefale, at stk. 5 i § 10 omformuleres, så det fremgår klart, at forbrugs- og produktionsanlæg, som er sammenkoblet med en direkte linje, tilsluttes det kollektive elforsyningsnet i ét fælles tilslutningspunkt.

Stk. 4 omhandler ændringer i forudsætninger for tilladelser. Cerius-Radius vil derfor anbefale, at dette stykke flyttes til § 14, der vedrører Energistyrelsens tilsyn, idet det må formodes, at Energistyrelsen vil føre tilsyn med ændringer af alle forudsætninger for tilladelsen til den direkte linjer og ikke kun kriteriet om mindst ét nyt anlæg.

§ 11 – Afstandskriteriet

Af stk. 1 fremgår det, at summen af længden på den elektricitetsforbindelse og det net, der etableres i forbindelse med den direkte linje, ikke må være længere en summen af det net, der alternativt ville skulle etableres ved en individuel tilslutning til det kollektive elnet. Af stk. 4, fremgår det, at det er fugleflugts-mål, der lægges til grund.

Imidlertid skal det hertil bemærkes, at fugleflugtslinjen ikke nødvendigvis passer med virkeligheden. Den korteste teoretiske afstand kunne f.eks. gå tværs igennem uvejsomt terræn (sø, vand, fredet område, militært område etc.) – og i så fald kan denne fugleflugts-beregning, der lægges til grund for en given tilladelse ikke nødvendigvis anvendes 1:1 til den fysisk faktiske placering af den direkte linjer efterfølgende.

Energistyrelsen bedes bekræfte, at der måles i fugleflugt i forbindelse med ansøgningsprocessen uanset uvejsomt terræn, der efterfølgende kan give anledning til ændrede forudsætninger for placeringen af den direkte linje samt tilslutningen til det kollektive elnet.

Herudover skal det nævnes, at der i forbindelse med netvirksomhedernes vurdering af tilslutningspunkter og afstande bør tænkes i sikring af ensartethed over hele landet i form af et standardiseret "regelsæt", der kan sikre, at de enkelte netselskaber lægger ensartede faktorer til grund

for deres vurderinger. På samme måde, som man i udligningsordningen anvendte standard-beregningsværktøjer.

Uanset at der anvendes et afstandskrav, så bør det fortsat være samfundsøkonomi som er det afgørende kriterie for om der kan gives tilladelse til en direkte linje eller ej. Energistyrelsen skal således kunne afvise en direkte linje, hvor afstandskravet er overholdt men hvor netselskabet kan dokumentere at den vil være samfundsøkonomiske fordyrende i forhold til et alternativ pga. den lokale belastningsmæssige situation.

En undtagelse (efter § 12) skal således ikke kun gælde den ene vej; altså ikke kun en afvigelse fra afstandskriteriet, hvor der accepteres længere afstand, hvis det giver en belastningsmæssig fordel, men også den omvendte situation, hvor afstandskravet er overholdt, men hvor den belastningsmæssige situation må bevirke, at afstandskravet ikke er nok.

§ 12 – Afvigelsesmulighed

Helt overordnet kan vi forstå, at afvigelsesmuligheden er indsat med henblik på transmissionstilsluttede projekter med direkte linjer. Hvis dette er tilfældet, vil Cerius-Radius opfordre til, at bestemmelsen specificeres til transmissionstilsluttede anlæg, ellers vil netbrugere antage, at en dispensationsmulighed for afstandskravet er muligt på alle niveauer.

Hvis dispensationsmuligheden bevares for distributionsniveau, har Cerius-Radius følgende kommentarer:

§ 12 giver mulighed for dispensation fra afstandskravet, hvis netvirksomheden har udtalt sig herom og dette bygger på nettekniske hensyn eller på hensyn til samplacering. Cerius-Radius vil for en ordens skyld anbefale, at overskriften til bestemmelsen ændres til "Dispensation".

Cerius-Radius lægger til grund, at hensynet til samplacering skal bygge på hensynet til værdien for det kollektive elnet og ikke det enkelte anlægsprojekt. Dette bør foldes mere ud i bestemmelsen.

Endelig er det uklart for Cerius-Radius om et netselskab kan undlade at udarbejde en sådan udtalelse samt hvilken "værdi" udtalelsen har – dvs. om den har afgørende betydning for Energistyrelsens dispensation. I den forbindelse ønsker Cerius-Radius en afklaring af, om både developer og netselskab vil kunne påklage en dispensationsafgørelse efter udkastets § 15.

§ 13 – Gyldighed

Bestemmelsen forholder sig til varigheden af Energistyrelsens tilladelse for etablering af den direkte linje og det anføres, at etableringen skal være sket inden for 10 år ellers bortfalder tilladelsen.

Det er uklart hvad menes med "etableret". Skal anlægget med den interne linje i være færdigetableret eller skal der blot være sat "en spade i jorden" og skal anlægget være tilsluttet til det kollektive elforsyningsnet. Endvidere bør det være klart, at hvis der er tale om et anlæg med to direkte linjer, om hele anlægget skal være etableret – uklarheden opstår ved brug af både "linje" og "linjer". Bestemmelsen bør ikke give anledning til sådanne uklarheder.

Cerius-Radius skal gøre opmærksom på, at 10 år er en ganske lang periode og der vil være tale om en markant afvigelse fra den tidskadence Cerius-Radius i dag stiller i sine nettilslutningsaftaler. Imidlertid forstår Cerius-Radius bekendtgørelsen således, at § 13 ikke vedrører (eller ændrer ved) den nuværende proces, som netselskaberne allerede i dag agerer efter. Det vil sige, når en developer har fået sin tilladelse til etablering af en direkte linje, vil han efterfølgende henvende sig til netselskabet for at indgå en nettilslutningsaftale. Herefter igangsættes dialog om indgåelse af en nettilslutningsaftale efter de regler og branchevilkår, som gælder i dag. Det vil også sige, at der evt. stilles en sikkerhed til sikring af, at de omkostninger netselskabet har i forbindelse med tilslutningen ikke er "forgæves", hvis nu kunden vælger ikke at lade sig tilslutte alligevel.

Det er alene *Energistyrelsens* tilladelse, der indeholder en 10 års frist – dvs. det er developers ansvar inden for de 10 år at gå tilbage til netselskabet og få indgået en nettilslutningsaftale - og developer skal naturligvis overholde de frister, der ligger i nettilslutningstilladelsen uanset 10 års fristen i § 13.

Energistyrelsen bedes be- eller afkræfte denne opfattelse.

Det relativt lange tidsperspektiv i § 13, vil kunne give anledning til ændrede forudsætninger for de vurderinger netselskabet oprindeligt har lavet. Hvis det tilslutningspunkt, der lå til grund for Energistyrelsens godkendelse, ikke længere er tilgængeligt, er det derfor uklart for Cerius-Radius, hvorvidt netselskabet udpeger nyt tilslutningspunkt eller om developper skal tilbage til Energistyrelsen for en ny tilladelse. Dette bør bekendtgørelsen også tage stilling til.

§ 14 - Tilsyn

Det er uklart for Cerius-Radius hvordan tilsynet efter § 14 skal udføres, herunder om en direkte linje vil kunne erklæres ulovlig og om den i så fald vil skulle fjernes.

Cerius-Radius vil anbefale, at § 14 udvides med et stykke vedrørende væsentlige ændringer i forudsætningerne for tilladelse og krav om at meddele sådanne ændringer til Energistyrelsen. Det bør i den forbindelse ligeledes overvejes, om overtrædelse af dele af bekendtgørelsen kan strafsanktioneres.

§ 15 – Klageadgang

Cerius-Radius lægger til grund, at også netvirksomheder vil have klageadgang over Energistyrelsens afgørelser om tilladelser til direkte linjer. Det kunne fx være i en situation, hvor Energistyrelsen meddeler dispensation fra afstandskravet efter § 12 uanset udtalelsen fra netvirksomheden peger i en anden retning. Eller hvis Energistyrelsen, jf. § 9, tillader sammenkobling af flere end ét forbrugsanlæg og ét produktionsanlæg, fordi det vurderes ikke at have karakter af kollektivt elforsyningsnet.

Bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder

I udkastet til ændringer af indtægtsrammebekendtgørelsen lægges der op til, at netselskabernes omkostninger til administrative ydelser i forbindelse med ansøgninger om etablering af direkte linjer tillige med de tilhørende indtægter holdes ude af de regulatoriske opgørelser af indtægter og omkostninger. De foreslåede ændringer giver anledning til følgende kommentarer:

For det første undrer det Cerius-Radius, at ændringerne af bekendtgørelsen alene omfatter administrative omkostninger og ikke de øvrige omkostninger til anlægsinvesteringer mv., der vil kunne være behov for i konsekvens af etableringen af direkte linjer. Afgrænsningen betyder dermed at der ikke i de ændrede bestemmelser tages højde for omkostningsdækning for hovedparten af de omkostninger som netselskaberne vil skulle afholde i forbindelse med etablering af direkte linjer. Det er uklart for Cerius-Radius, om Energistyrelsen anser, at disse typer af omkostninger kan dækkes via andre bestemmelser i indtægtsrammebekendtgørelsen. Cerius-Radius opfordrer til, at der tages eksplicit stilling hertil, således at der opnås sikkerhed for omkostningsdækning i forhold til alle typer af omkostninger i forbindelse med etablering af direkte linjer.

For det andet anser Cerius-Radius det ikke for en hensigtsmæssig løsning, at omkostningsdækningen sker ved at holde indtægter og omkostninger ude af den regulerede økonomi. Det forekommer ikke stringent i forhold til indholdet af den økonomiske regulering i andre sammenhænge. I stedet opfordrer Cerius-Radius til at omkostningsdækningen sikres i form af tillæg til indtægtsrammerne. Det gælder både i forhold til administrative omkostninger og øvrige omkostninger, herunder anlægsinvesteringer.

For det tredje bemærker Cerius-Radius, at de formuleringer, der er anvendt i de ændrede bestemmelser i bekendtgørelsen, er upræcise i sit indhold. Det gælder dels formuleringen i den foreslåede ændring af § 2, nr. 15), hvor formuleringen om "aktiviteter varetaget af hensyn til tredjemand" er blevet meget bred i sit indhold og ikke stringent med formuleringerne i §§ 2, nr. 6) og 49.

Dertil kommer formuleringen af bestemmelsen i § 49, stk. 1, hvoraf det alene fremgår, at indtægter og omkostninger i forbindelse med administrative ydelser vedrørende ansøgninger om etablering af direkte linjer "skal holdes regnskabsmæssigt adskilt fra netvirksomhedens øvrige aktiviteter". Denne formulering er imidlertid ikke ensbetydende med, at de omhandlede indtægter og omkostninger også skal holdes ude af opgørelsen af de regulatoriske indtægter og driftsomkostninger, og dette bør derfor fremgå direkte af bestemmelsen eventuelt med henvisninger til § 2, nr. 6) og 15).

Cerius-Radius opfordrer som nævnt til, at den foreslåede mekanisme ændres, så der i stedet bliver tale om et tillæg, og i givet fald skal de foreslåede bestemmelser ændres under alle omstændigheder. Men hvis Energistyrelsen eventuelt måtte fastholde den mekanisme, der er lagt op til i høringsudkastet i forhold til omkostninger og indtægter i forbindelse med administrative ydelser, så opfordrer Cerius-Radius til at formuleringerne præciseres på baggrund af ovenstående bemærkninger.

Cerius-Radius står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående høringskommentarer.

Venlig hilsen

Mathilde Øelund Salskov Jensen

Juridisk Konsulent, Intern Overvågningsansvarlig

+4520560360

msl@cerius.dk

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Indsendt via e-mail til ens@ens.dk,
med kopi til tkfo@ens.dk

Høring over bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og land 4. november 2022

Copenhagen Infrastructure Partners (CIP) takker Energistyrelsen for muligheden for at afgive høringssvar til den fremlagte lovændring.

CIP vurderer, at det udsendte udkast til bekendtgørelsen om direkte linjer vil være understøttende for den grønne omstilling, da man ved benyttelse af direkte linjer skaber incitamenter til øget samtænkning af produktion og forbrug. Energistyrelsen bør dog tilstræbe, at bekendtgørelsen tilføjer den størst mulige grad af sikkerhed for vilkårene for investeringer i direkte linjer allerede ved bekendtgørelsens ikrafttrædelse.

CIP gør dog opmærksom på seks forhold, som ønskes revurderet og/eller uddybet for at undgå uønskede negative implikationer i operationaliseringen.

- § 2: Definitioner
- § 5: Ansøgning og tilladelse
- § 9: Antal sammenkoblinger
- § 10: Kriteriet om mindst ét nyt anlæg
- § 11: Afstandskriteriet
- § 12: Afvigelsesmulighed

§ 2: Definitioner

I tillæg til øvrige definitioner (1-5) bør der tilføjes og præciseres, hvad *'det net, der etableres i forbindelse med den direkte linje'* konkret omfatter, herunder det udstyr som er omfattet, således at denne definition er utvetydig, når den indgår i evalueringen af afstandskriteriet (§11).

Der bør indføres at produktions- og forbrugsanlæg, der forbindes via en direkte linje, samtidig har ret til at være tilsluttet det kollektive elforsyningsnet – f.eks. gennem en reduceret netttilslutning for forbrugsanlægget (PtX anlæg).

§ 5: Ansøgning og tilladelse

"Energistyrelsen fastsætter i deres vejledning en automatisk og en individuel sagsbehandlingsprocedure," jf. I § 5, stk. 4.

Referencen til en automatisk og individuel sagsbehandling forekommer uklar. Det er således ikke præciseret, hvad der menes med hhv. en automatisk og en individuel

sagsbehandling, og hvornår hvilken metode finder anvendelse. CIP vil anbefale, at der laves en præcisering om, at en automatisk sagsbehandling benyttes, såfremt afstandskriteriet er opfyldt, og at sagsbehandlingstiden i den forbindelse er maksimalt 1 måned som følge af processens automatiske natur. Derudover vil CIP anbefale, at den individuelle sagsbehandling kun benyttes i tillæg til den automatiske sagsbehandling til behandling af ansøgninger som ikke opfylder afstandskriteriet, men som kan være relevante for en direkte grundet samfundsøkonomiske hensyn. I disse tilfælde anbefaler CIP at fastsætte en maksimal sagsbehandlingstid på 3 måneder.

I tillæg til ovenstående ønskes det konkretiseret, hvorvidt der i tillæg til indhentning af en udtalelse omkring anvisningen af et hypotetisk nettilslutningspunkt fra Energinet eller netvirksomheden, vil blive stillet krav til modenheden af projektet (produktions- og/eller forbrugsanlæg), for at der kan udstedes en tilladelse til opførelse af en direkte linje.

Ifølge Elforsyningslovens § 89 kan der indsendes klager om afgørelser inden for fire uger fra afgørelsestidspunktet. Behandlingstiden på de indsendte klager er ikke omfattet af en lignende tidsbegrænsning, hvilket giver usikkerhed for projekter. CIP anbefaler, at der indføres en fortrinsret for direkte linjer omhandlende vedvarende energi, for at sikre en accelereret sagsbehandlingstid der understøtter fremdrift i projekterne og giver sikkerhed for, hvornår der kan træffes investeringsbeslutninger. Muligheden for direkte linjer vil i mange tilfælde være en forudsætning for opførelse af projekter. Derudover anbefaler CIP, at det i Elforsyningslovens § 89 eksplicit præciseres at denne også omfatter beslutninger truffet af Energistyrelsen vedr. direkte linjer.

§ 9: Antal sammenkoblinger

”Flere end ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg kan kun sammenkobles, hvis sammenkoblingerne efter Energistyrelsens vurdering ikke har karakter af kollektivt elforsyningsnet”

For at Energistyrelsen kan foretage denne vurdering, er der behov for udarbejdelse af præcist formulerede kriterier og retningslinjer, der er objektive og ikke-forskelsbehandlende, således at dette giver en transparent evalueringsproces. Derudover er det uklart, hvorvidt der vil blive differentieret mellem 1) et tilfælde hvor flere end ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg anlægges og sammenkobles samtidigt, og 2) et tilfælde hvor der som led i en faset udbygning vil blive etableret flere end ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg.

Afledt af et stigende fokus på samplacering, bør der opstilles forhåndsgodkendte eksempler på tilladte sammenkoblinger med flere end ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg, såfremt at de specifikke sammenkoblinger overholder de gældende kriterier for etablering af en direkte linje. Det skal fx være tilladt at forbinde flere produktionsanlæg (fx vindmøller og/eller solcelleanlæg) via en direkte linje til et samlet forbrugsanlæg, som kan have en reduceret netkapacitet med det kollektive elnet, så længe at funktionaliteten er uændret (fx brintproduktion). Et eksempel kan således være et elektrolyseanlæg placeret i en samplaceringszone, hvor der tilsluttes både havvind, samt fx flere nærtliggende solcelleanlæg for at maksimere antallet af fuldlasttimer og opskalere anlægget. Af hensyn til at begrænse udbygning af det kollektive elnet, vurderes et sådant eksempel fortsat at skabe størst samfundsøkonomisk værdi.

§10: Kriteriet om mindst ét nyt anlæg

Det bør, i tillæg til §10 stk. 4 omkring udvidelse af anlæg, præciseres, hvordan udbygningen af produktions- og/eller forbrugsanlæg, der tidligere har modtaget tilladelse om etablering af en direkte linje, og hvor der ikke foretages yderligere sammenkobling med nye produktions- og/eller forbrugsanlæg, vil blive håndteret. Transparente og utvetydige kriterier bør fastsættes med henblik på at tillade en udbygning af den direkte linje, såfremt dette er grundet en faset udbygning og/eller realisering af nye udbygningsmuligheder, og at kriterierne for direkte linjer, hvorpå tilladelsen er givet, fortsat er overholdt.

§ 11: Afstandskriteriet

CIP støtter et afstandskriterie, så længe det understøttes af en yderligere mulig vej til en direkte linje, som bunder i en nærmere samfundsøkonomisk vurdering.

CIP bemærker, at afstandskriteriet er muligt at opgøre helt entydigt, og at dette ikke er dynamisk i natur, hvorfor det vil være oplagt at præcisere, at den automatiske sagsbehandling knytter sig til tilfælde, hvor der ansøges om direkte linje sfa. opfyldelse af afstandskriteriet.

Specifikt i forhold til de statslige havvindsudbud, ville det endvidere være muligt at minimere risiko for bydere ved at der som del af udbudsbetingelserne er indhentet en forhåndstilladelse for direkte linjer i et geografisk specificeret område af Energistyrelsen, hvis udbuddet indeholder en mulighed for overplanting.

§ 12 Afbøjelsesmulighed

Afbøjelsesmuligheden har til formål at tillade direkte linjer, der har en positiv eller neutral påvirkning på elnettet, men ikke opfylder afstandskriteriet. I tråd med kommentarerne til ansøgningskriterierne i §5, skal denne afbøjelsesmulighed implementeres via en individuel sagsbehandling men på baggrund af utvetydige og transparente retningslinjer, der ikke efterlader tvivl. Ligeledes bør det præciseres, hvad en vejledende udtalelse fra Energinet eller den relevante netvirksomhed skal indebære ift. de præciserede hensyn.

Vi står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen,

Magnus Brogaard Larsen

Copenhagen Infrastructure Partners P/S

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer: 2022-796

Den 4. november 2022

Dansk Erhvervs høringsvar vedrørende bekendtgørelse om direkte linjer

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringsvar vedrørende bekendtgørelse om direkte linjer.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv bakker helhjertet op om målsætningen om klimamålene, udfasningen af russisk gas og reduktion af danske virksomheders og danskernes skyhøje elregninger. Øget elektrificering og indpasning af store mængder vedvarende energi er essentielt, såfremt målene skal nås.

Power-to-X-anlæg har et stort potentiale for at fungere som balancerende elementer i et elsystem med stadig mere VE. Samtidig er vækst- og beskæftigelsespotentialet ved etablering af en PtX-industri Danmark enormt, hvorfor rammevilkårene skal indrettes på en måde, som understøtter udviklingen af en sådan PtX-industri.

Der gælder bl.a. muligheden for at etablere direkte linjer, ikke mindst når der er tale om direkte linjer fra VE-anlæg til PtX-produktion. Det gælder i særdeleshed direkte linjer fra havvindmølleparker til kystnære PtX-anlæg. Derfor er det fornuftigt, at der udformes regler og kriterier for etableringen af direkte linjer.

Dansk Erhverv anser også direkte linjer som en døråbner for nye erhvervssuccesser. Udover at koble PtX-produktion med VE-anlæg kan direkte linjer bl.a. sætte strøm til en udbygning af ladenetværket for den grønne transport.

Det er af afgørende betydning, at udviklere, som søger om tilladelse til direkte linjer, får hurtig vished om afgørelsen, hvorfor det er fornuftigt, at der arbejdes på at udforme ensartede regler og kriterier og en standardiseret proces.

Specifikke bemærkninger

Dansk Erhverv er af den opfattelse, at der i bekendtgørelsen skal være så stor klarhed som muligt om principper og kriterier for tilladelse til direkte linjer, så usikkerheden i forbindelse med udar-

bejdelse af business cases og ansøgningsgrundlag minimeres. Kriterierne for tilladelse til etablering af direkte linjer skal være så klare, transparente og eksplicitte så muligt, så der opnås højest mulig sikkerhed for investeringsvilkårene i direkte linjer.

Dansk Erhverv støtter, at etablering af direkte linjer tillades, så det fremmer samfundsmæssige hensyn. Derfor skal de kriterier og vilkår, som ligger til grund for godkendelse af en direkte linje, sikre, at etablering af direkte linjer ikke får negativ indvirkning (f.eks. i form af højere tariffer) på eksisterende kunder tilsluttet det kollektive elnet, set i forhold til alternative elektrificeringsscenerier.

Samtidig efterspørger Dansk Erhverv en større klarhed over dispensationsmulighederne til tilladelseskriterierne. Det fremstår således uklart, i hvilke situationer hhv. nettekniske eller systemmæssige hensyn og/eller hensyn til samplacering vil kunne give anledning til en dispensation for afstandskriteriet.

Afstandskriteriet alene er i Dansk Erhvervs optik ikke tilstrækkeligt til at afgrænse business cases, der kan rumme en samlet samfundsøkonomisk gevinst, herunder aflaste elnettet. Det er således vigtigt, at afstandskriteriet implementeres transparent og med øje for, at kriteriet skal rumme en passende fleksibilitet. Dansk Erhverv vil derfor opfordre myndighederne til at tydeliggøre de kriterier og principper, der vil blive lagt vægt på i vurderingen af en dispensationsansøgning.

Fsva. distributionsnettet er det vigtigt, at afstandskriteriet indrettes balanceret. På den ene side må afstandskriteriet ikke automatisk diskvalificere projekter, der har en klar samfundsøkonomisk værdi. På den anden side må afstandskriteriet heller ikke automatisk kvalificere projekter, der *ikke* har samfundsøkonomisk værdi. Det kan fx være i en situation, hvor afstandskriteriet overholdes, men hvor samfundsøkonomien i etablering af en direkte linje er dårlig pga. et afledt behov for opgradering af distributionsnettet.

Hastighed i myndighedsbehandlingen af tilladelse til etablering af direkte linjer er afgørende for at understøtte VE-udvikleres incitament til samtænkning af produktion og forbrug. Dansk Erhverv efterspørger derfor, at der fastsættes en frist for Energistyrelsens sagsbehandlingstid for ansøgninger om etablering af direkte linjer.

Med venlig hilsen,

Esben Thietje Mortensen
Chefkonsulent, Dansk Erhverv

Til
Energistyrelsen
Sendt pr. mail til Energistyrelsens hovedpostkasse
ens@ens.dk cc. til Tonny Kofoed Olsen, tkfo@ens.dk

Skæringvej 88
8520 Lystrup
Telefon: 6053 0331
E-mail: sekretariat@solcelleforening.dk

www.solcelleforening.dk

Side 1/2

Fredag den 4. november 2022

Journalnummer 2022-796

Dansk Solcelleforenings høringssvar vedrørende bekendtgørelse om ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på hav og på land

Dansk Solcelleforening takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med høring vedrørende bekendtgørelse om ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på hav og på land. Dansk Solcelleforening er positiv overfor at reglerne for etablering af direkte linjer nu fastsættes og muliggøres i forslaget til bekendtgørelsen som opfølgning på den politiske PtX-aftale fra marts 2022. Det er af stor vigtighed for Dansk Solcelleforenings medlemmer, der berøres af de nye betingelser. Direkte linjer kan understøtte elektrificeringen generelt og bidrage til at indfri ambitionerne i PtX-aftalen, der kræver en markant udbygning af vedvarende energi. Det vil Dansk Solcelleforening derfor gerne samarbejde om.

Generelle betragtninger

Dansk Solcelleforening anbefaler at indføre en bagatelgrænse for nye forbrugsanlæg på <1 MW tilsluttet på 10-30 kV og nye forbrugsanlæg på <5 MW tilsluttet 50 kV eller derover, som per automatik har lov til at etablere direkte linjer. Det kunne f.eks. give mulighed for at der i tilknytning til industriområder med produktion fra tagene kan etableres lynladere til elbiler, som medarbejdere og borgere vil kunne gøre brug af. Solcelleanlæg vil samlet set under disse kapacitetsniveauer ikke have betydning for efterlevelsen af princippet om kollektivitet i elnettet. Det vil samtidig bidrage til en smidig og effektiv implementeringsproces, og accelerere tempoet i udbygningen af VE fra solceller, som der er markant brug for, hvis vi skal nå de politiske klimamål.

Specifikke bemærkninger

Fsva. §11 stk. 1. der definerer afstandskriteriet for tilladelse til etablering af en direkte linje; Dansk Solcelleforening mener det i denne forbindelse er væsentligt, om producenten har indgået en aftale om begrænset nettilslutning. Er det tilfældet bør forbrugs- og energilagringsanlæg undtages fra bestemmelserne om afstandskravet.

Dansk Solcelleforening mener i forlængelse heraf, at det i bekendtgørelsen bør præciseres og etableres en mulighed for at integrere et tidsmæssigt aspekt i tilladelsesproceduren for etablering af en direkte linje. Lange sagsbehandlingstider fordrer ikke det nødvendige tempo i VE-udbygningen, og derfor bør der i udgangspunktet gives tilladelse til etablering af en direkte linje, hvis det ikke er muligt at blive nettilsluttet indenfor f.eks. 12 måneder i distributionsnettet regnet fra tidspunktet for anmodning om nettilslutning, og indenfor 18 måneder i transmissionsnettet regnet fra tidspunktet for anmodning om nettilslutning.

Fsva. §4 der omhandler ejerskab af den direkte linje. Med den nuværende formulering kan den direkte linje alene ejes af ejeren af produktionsanlægget eller af ejeren af forbrugsanlægget. Dansk Solcelleforening mener det kan begrænse brugen af direkte linjer. Bestemmelsen bør omformuleres, så de forskellige ejere af anlæggene kan eje den direkte linje i fællesskab. F.eks. bør det være muligt for et

fællesskab af ejere at oprette et selskab, hvorigennem omkostninger og vedligehold af den direkte linje afholdes af parterne hinanden imellem.

På baggrund af fremsendte kommentarer anmoder Dansk Solcelleforening om, at Energistyrelsen genovervejer forslag til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser.

Skulle fremsendte give anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Flemming Vejby Kristensen
Formand

Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: ens@ens.dk,
Att.: Tonny Kofoed Olsen (tkfo@ens.dk)
ENS journalnummer 2022-796.

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes hørings svar vedrørende bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land

4. november 2022
Side 1/4

Dansk Fjernvarme har udarbejdet hørings svar om ”*Bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land*”. Bekendtgørelsen relaterer til bestemmelser om direkte linjer i lovforslaget om ændring af lov om elforsyning og udmønter den foreslåede bemyndigelse til ministeren. Lovforslaget er på nuværende tidspunkt endnu ikke behandlet i Folketinget.

Hovedproblemstilling

Hovedformålet med bekendtgørelsen er at fastsætte kriterier, der skal opfyldes for, at der kan udstedes tilladelse til etablering af direkte linjer.

En direkte linje er en elektricitetsforbindelse, der kobler produktions- og forbrugsanlæg direkte, og som helt eller delvist erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet. Direkte linjer er således en undtagelse til hovedreglen om, at al transport og distribution af elektricitet sker via det kollektive elforsyningsnet.

Konklusion

Dansk Fjernvarme er overordnet set positive over mulighederne for at etablere direkte linjer, under den forudsætning, at vilkårene i det kollektive elforsyningsnet ikke forringes, og at direkte linjer fortsat behandles som undtagelsen fra hovedreglen om kollektivt elforsyningsnet.

Det fremsendte udkast til bekendtgørelse indeholder nogle umiddelbart målbare og objektive kriterier som skal være opfyldt for, at Energistyrelsen kan give tilladelse til en direkte linje. Samtidig indeholder bekendtgørelsen nogle dispensationsmuligheder for disse kriterier, som er formuleret meget åbent. Det er derfor vanskeligt at vurdere om bekendtgørelsen sikrer, at der gives tilladelse til de projekter, der er formålet med lovforslaget og bekendtgørelsen.

Dansk Fjernvarme ser gerne, at bekendtgørelsen i højere grad afspejler lovforslaget og, at det derfor sikres, at dispensationsmulighederne kun kan anvendes, hvis de samfundsøkonomiske fordele opvejer ulemperne ved en direkte linje. Det bør også sikres i

bekendtgørelsen, at Energinets og de forskellige netvirksomheders vejledende udtalelser udarbejdes på en ensartet måde, og på en måde der giver en høj grad af sikkerhed for, at dispensationsmulighederne bliver taget i anvendelse på de rigtige projekter.

Side 2/4

Generelt

Dansk Fjernvarme er glade for muligheden for, at kommentere det fremsendte udkast til bekendtgørelse. Dansk Fjernvarme bemærker overordnet, at direkte linjer er en stor principiel ændring fra det grundlæggende princip om kollektiv elforsyning i Danmark. Dansk Fjernvarme mener, at der er store fordele ved et kollektivt forsyningsnet og minder om, at de kollektive løsninger har bidraget til hensigtsmæssig udvikling af forsyning i Danmark. Derfor er det også vigtigt, at det kollektive elnet også fremadrettet vil være dominerende, og at udbygningen af elnettet bliver koordineret – også for at sikre unødvendige parallelle elnet.

Dansk Fjernvarme bemærker også, at udbredelsen af direkte linjer i høj grad også afhænger af den kommende tarifmodel for direkte linjer, som er under udarbejdelse.

Kommentarer til forslagets enkeltpunkter

Nedenfor er Dansk Fjernvarmes konkrete kommentarer til udkastet til bekendtgørelsen.

- Der er i bekendtgørelsens § 2 oplistet nogle relevante definitioner. Dansk Fjernvarme mener, at det vil være nyttigt med en definition af begrebet "direkte linje".
- Dansk Fjernvarme anbefaler også en definition af "nettilslutningspunkt", som anvendes i §11. Hvis man henvises til den samme station, er det så forstået som det samme tilslutningspunkt?
- Der henvises i § 5 stk. 3 til, at det er en betingelse, at der skal være indledt dialog med Energinet/netvirksomhed om nettilslutning på ansøgningstidspunktet. Det er uklart, hvad der præcist menes med "dialog", og hvad formålet med denne betingelse er.

Det kan forstås som om, at en ansøger om en direkte linjer skal have ansøgt Energinet/netvirksomhed om et tilslutningspunkt. I dag er det sådan, at Energinet anviser et tilslutningspunkt i en begrænset periode. Efter denne periode kan Energinet ikke længere sikre, at det samme tilslutningspunkt bliver anvist. I praksis kan der derfor opstå uheldige situationer, hvis processen om etablering af en direkte linje hos Energistyrelsen og processen med anvisning af tilslutningspunkt kommer ud af takt. Det bør derfor overvejes om betingelsen om dialog kan udledes eller omformuleres.

Det bemærkes i øvrigt, at § 5 stk. 4 henviser til Energistyrelsens vejledning, og at denne vejledning er ikke kendt på nuværende tidspunkt. Det kan forstås sådan, at Energistyrelsen på et senere tidspunkt - og i en vejledning - vil præcisere hvilke oplysninger der skal indgå i en ansøgning og hvordan disse oplysninger

skal fremsendes. Dansk Fjernvarme ser en risiko for, at denne vejledning i praksis kan komme til at indeholde væsentlige betingelser for etablering af en direkte linje. Det bemærkes i den forbindelse, at en vejledning typisk ikke har samme retsvirkning som en bekendtgørelse, og at alle væsentlige kriterier bør fremgå i lovgivningen og ikke i en vejledning. Dansk Fjernvarme opfordrer derfor til, at det fremgår tydeligt, hvad der indgår i bekendtgørelsen, og hvad der indgår i vejledningen, og at der ikke lægges materiel lovgivning i vejledningen.

- Der bør fremgå af § 6, at der er en frist for myndighedernes arbejde med at behandle en ansøgning. Det kunne f.eks. være op til 3 måneder fra ansøgningstidspunktet.
- Det fremgår af § 10, at mindst et af anlæggene skal være nyt. Dansk Fjernvarme forstår hensynet, der ligger bag dette kriterium og er enig i, at det er vigtigt, at eksisterende tilslutning i det kollektivt elnet ikke kan skifte til at være en direkte linje uden videre. Dansk Fjernvarme gør dog samtidig opmærksom på, at kunder, der er tilsluttet med begrænset adgang i dag, men som på et senere tidspunkt ønsker at blive tilsluttet med fuld adgang, bør betragtes som "nye" tilslutninger, og at dette bør fremgå af bekendtgørelsen.
- Det fremgår af § 11 stk. 4, at alle afstande skal vurderes i fugleflugt. Det er ikke retvisende for det nødvendige kabeltrace, og derfor kan det give nogle forkerte resultater i forhold til det bagvedliggende hensyn om, at direkte linjer skal være billigere at etablere end tilslutning til det kollektive elnet.
- Det fremgår af § 11 stk. 6, at Energinet/netvirksomheden skal oplyse om et nettilslutningspunkt. Der fremgår ikke en nærmere beskrivelse om processen for at få oplyst et nettilslutningspunkt fra Energinet/netvirksomhed, hvor bindende denne oplysning er og hvor længe holder den i givet fald er gældende, jf. også punktet til § 5 ovenfor om dialog med Energinet/netvirksomheder.
- Formulering i § 12 er upræcis, og det er vigtigt, at der er klarhed over, hvad både Energistyrelsen hhv. Energinet/netvirksomheder skal vurdere. Formuleringen i § 12 stk. 1 henviser alene til, at der skal være nogle nettekniske "hensyn". Ordet "hensyn" er upræcist og kan fortolkes meget forskelligt af den enkelte netvirksomhed/Energinet og Energistyrelsen.
  - *For det første*, så er det uklart hvilken vægt Energistyrelsen skal tillægge denne vejledende udtalelse og disse "hensyn". Dansk Fjernvarme forstår også dispensationsmuligheden i § 12 sådan, at disse "hensyn" i nogle tilfælde vejere tungere end det grundlæggende princip om, at direkte linjer er undtagelsen fra den generelle regel om kollektivt elnet. Det bør overvejes, at det i bekendtgørelsen præciseres, hvad Energistyrelsen skal vurdere disse "hensyn" op imod eller om der skal foretages en samfundsøkonomisk beregning.

- *For det andet*, så er det uklart, hvad den vejledende udtalelse skal indeholde og baseres på. Hvis der menes, at Energinet/netvirksomheder skal udarbejde en teknisk-økonomisk vurdering af, hvad en direkte linje hhv. individuel tilslutning til det kollektive net koster for Energinet/netvirksomheden, så bør dette fremgå i bekendtgørelsen. Det bemærkes, at en sådan beregning kun sjældent vil baseres på et kabeltrace i fugleflugtslinje, se også ovenfor under § 11 stk. 4.

Dansk Fjernvarme anbefaler herudover, at processen omkring den vejledende udtalelse gøres mere transparent og giver mulighed for at ansøgere kan komme med bemærkninger til Energinets/netvirksomhedernes udtalelser. Dansk Fjernvarme mener, at det er sandsynligt, at der opstår situationer, hvor en ansøger om direkte linje er uenig med Energinet/netvirksomheden i de vurderinger, der indgår i den vejledende udtalelse, og at det skal være muligt at fremkomme med evt. bemærkninger inden Energistyrelsen træffer afgørelse og at der anvises en klagemulighed til Energinets/netvirksomhedens vurdering. Dansk Fjernvarme mener herudover, at det bør fremgå af bekendtgørelsen, at disse vejledende udtalelser gøres offentligt tilgængelige for at øge gennemsigtigheden.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere forslaget og stiller sig til rådighed for evt. opfølgende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Michael Schrøder Konsulent
Dansk Fjernvarme
mss@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 3090 2766

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Indsendt via e-mail til ens@ens.dk med kopi til
med kopi til tkfo@ens.dk

Høringssvar - Bekendtgørelse om etablering af direkte linjer

Dansk Industri takker Energistyrelsen for muligheden for at afgive høringssvar til høring af bekendtgørelsen vedrørende tilladelse til etablering af direkte linjer.

Generelle kommentarer

DI mener overordnet, at direkte linjer bidrager positivt til en omkostningseffektiv grøn omstilling. Etableringen af direkte linjer skaber mulighed for øget samplacering mellem produktion og forbrug, hvilket kan aflaste det kollektive net og reducere behovet for udbygning. Det kollektive net bør fortsat være det primære i elinfrastrukturen og må derfor ikke undermineres.

En fremtidssikret elinfrastruktur er en forudsætning for at opfylde de politiske målsætninger om mere vedvarende energi og Power-to-X inden 2030, hvilket direkte linjer understøtter. For at nå i mål med de grønne ambitioner er der behov for tydelige og fleksible regulatoriske rammer, som skaber sikkerhed og forudsætninger for modningen og realiseringen af direkte linjer og samtidigt forudsigelighed i netplanlægningen.

Bekendtgørelsen er et værdifuldt bidrag hertil. Overordnet ser DI dog et behov for en yderligere konkretisering af bekendtgørelsens bestemmelser. Dertil mener DI, at der i relation til afstandskriteriet i højere grad bør indgå en samfundsøkonomisk vurdering af direkte linjer. Afstandskriteriet bør ikke stå i vejen for direkte linje projekter, der bidrager positivt til samfundsøkonomien. Disse bemærkninger uddybes i nedenstående.

§ 5: Ansøgning og tilladelse

Af §5 fremgår det, at ansøgningen om tilladelsen til etablering af en direkte linje kan behandles ved en automatisk og individuel sagsbehandlingsprocedure. Det fremstår uklart, hvad sagsbehandlingsprocedurerne indeholder og hvilke rettigheder der gives samt hvornår den ene metode finder anvendelse frem for den anden. Derfor ser DI et behov for yderligere konkretisering.

I den sammenhæng ses der også et behov for præcisering af forventede tidsperspektiver i sagsbehandlingstiden ved både automatiske og individuelle vurderinger. Dette er nødvendigt for at sikre, at udbygningen af vedvarende energi går hurtigere, og samtidigt er det afgørende for realiseringen af direkte linjer, at projektudviklerne har vished og sikring om sagsbehandlingstiden.

§ 9: Antal sammenkoblinger

Det fremgår af § 9, at tilladelse til sammenkobling af flere end ét produktionsanlæg og ét forbrugssted vurderes af Energistyrelsen ud fra, om det har karakter af kollektivt elforsyningsnet. Her ser DI et behov for, at Energistyrelsen udarbejder kriterier og retningslinjer, som er objektive og ikke-diskriminerende med det formål at skabe transparens og tydelighed i vurderingen. Dette vil medføre større sikkerhed i projektudviklingen og investeringsbeslutninger.

§ 11: Afstandskriteriet

Af §11 fremgår det, at tilladelsen til etablering af direkte linjer gives såfremt de lever op til et afstandskriterie. DI mener, at kriteriet bør underbygges af et samfundsøkonomisk hensyn, da

vurderinger af direkte linjer alene ud fra afstandskriteriet kan risikere at medføre suboptimale projekter. Et hensyn til samfundsøkonomien vil tilføre fleksibilitet i reguleringen, som modvirker at direkte linjer afvises på baggrund af marginalt længere kabel end afstandskriteriet tillader. Formålet herved er, at vurderingen af direkte linjers gevinster også ses i relation til eksempelvis varmeforsyningen, øget sektorkobling og energiforsyningen generelt. Det kan i den sammenhæng overvejes, hvorvidt vurderingen af afstandskriteriet bør differentieres på distributions- og transmissionsniveau.

§ 12: Afvigelsesmuligheder

DI bemærker positivt, at der med §12 kan gives dispensation for direkte linjer, der ikke lever op til afstandskriteriet. I denne paragraf ses der ligeledes behov for at tydeliggøre, hvordan de nævnte forhold i §19 stk. 1 inddrages og vægtes i vurderingen. For at sikre objektive og transparente kriterier bør dette specificeres. Dertil bør der også skabes større klarhed omkring §19 stk. 2, hvor dispensationen efter stk. 1 er betinget af, at ansøger har indhentet en vejledende udtalelse fra Energinet eller den relevante netvirksomheder. Her bør der skabes større klarhed om metoden bag udarbejdelsen af den vejledende udtalelse og hvordan det vurderes at danne baggrund for en objektiv vurdering.

DI står til rådighed for uddybning af ovenstående, og har ikke yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen
Magnus Larsen
Konsulent

4. november 2022

Til Energistyrelsen

Att.: Tonny Kofoed Olsen

Høringsvar angående udkast til bekendtgørelse om direkte linjer j.nr. 2022-796

Energifællesskabet Avedøre takker for muligheden for at komme med høringssvar til bekendtgørelsen om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og land.

Det fremgår af denne bekendtgørelse, at direkte linjer kun er tiltænkt større tilslutninger på 10 kV. I forhold til energifællesskaber vil direkte linjer kun kunne bruges i forbindelse med enten større anlæg eller hvis et energifællesskab ligger inden for en matrikel og kun har et tilslutningspunkt på 10 kV.

Definitioner

I § 3 fremgår det, at der skal udpeges en anlægsejer-repræsentant, hvis produktions- og forbrugsanlægget er forbundet med direkte linjer og tilslutte det kollektive elforsyningsanlæg.

Er der nogen kriterier til hvilke samarbejder en anlægsejer-repræsentant skal kunne indgå i mv.?

Ejerforhold

I § 4 fremgår det, at en direkte linje kun kan ejes af ejeren af produktionsanlægget eller ejeren af forbrugsanlægget. I det tilfælde, at et energifællesskab ejer produktionsanlægget, så er det vigtigt at det fremgår tydeligt, at energifællesskabet også kan eje den direkte linje.

Med venlig hilsen

Tania Sheikh Larsen

*For Tania
Maja Henriksen*

Energistyrelsen
Att.: Tonny Kofoed Olsen
Journalnummer 2022-796

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato

3. november 2022

Hørings svar til Bekendtgørelse om ansøgningsproces og tildelingskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land

Esbjerg Kommune finder, at bestemmelserne i § 11 kan medføre en meget usmidig vurdering af mulighederne for etablering af direkte linjer mellem forbrugsanlæg (eksempelvis PtX-virksomheder) og et VE-produktionsanlæg, der enten ejes af eller har indgået leveringsaftale med forbrugsanlægget.

Det er kommunens forventning, at forbrugsanlæggene i vid udstrækning tilstræber direkte forsyningslinjer mellem forbrugs- og produktionsanlæg begrundet i et ønske om høj forsynings- og investeringssikkerhed. Dette baseret på de meget store anlægsinvesteringer, der er i forbindelse med eksempelvis PtX-anlæg og andre grønne energivirksomheder.

Esbjerg Kommune vurderer, at et fravær af høj forsynings- og investeringssikkerhed under de givne forudsætninger kan medføre et fravalg af virksomhedernes incitament til etablering i Danmark.

Venlig hilsen

Peer Rexen
Byudviklingschef
Esbjerg Kommune

Energistyrelsen
Att. Tonny Kofoed Olsen
tkfo@ens.dk
ens@ens.dk

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
info@europeanenergy.dk
www.europeanenergy.com

31 October 2022

Vedr. Bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land - journalnummer 2022-796

Til rette vedkommende

European Energy takker for muligheden for at kommentere på Energistyrelsens udkast til bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land. European Energy har længe argumenteret for, at der bør åbnes op for anlægning af private direkte linjer for at understøtte den grønne omstilling i særdeleshed i relation til Danmarks satsning på Power-to-X. På den baggrund er det meget positivt, at det nu ved lov gøres muligt og med nærværende bekendtgørelse fastlægges rammer for de direkte linjer.

Kriteriet om mindst ét nyt anlæg

European Energy anser det for positivt, at Energistyrelsen fra start af indfører et kriterium om, at allerede eksisterende elproduktionsanlæg kan levere grøn strøm via en direkte linje til et nyt forbrugsanlæg. Det vil understøtte, at der ikke skabes uhensigtsmæssige barrierer for at udnytte eksisterende grøn energikapacitet i nye Power-to-X-anlæg. Det vil formentlig kunne understøtte, at række fjernvarmeselskaber vil kunne understøtte deres varmeproduktion med grøn strøm via nyanlagt VE-anlæg tilknyttet i en direkte linje.

Hensynet til åben-dør havvindprojekter

European Energy finder modsat de statslige udbud af havvindmølleprojekter ingen henvisninger til, hvordan direkte linjer kan udnyttes i forbindelse med etablering af private åben-dør havvindprojekter. Den manglende henvisning bør ikke føre til, at åben-dør projekter stilles ringere end offentligt udbudte havvindprojekter, hvorfor eventuelle særlige hensyn i udpegningen af de omtalte geografiske områder i tilknytning til havvindudbuddet bør kunne repliceres ved fremtidige åben-dør projekter.

Antal sammenkoblinger

European Energy er optaget af at udnytte lokal produktion af vedvarende energi via direkte linjer til Power-to-X-anlæg. I forbindelse med projektering af fremtidige Power-to-X-anlæg undersøger European Energy for nuværende muligheden for at trække direkte linjer mellem

flere produktionsanlæg og et Power-to-X-anlæg. Derfor bør bekendtgørelsen ikke foreslå unødigt begrænsende tiltag i form af begrænsninger på antal sammenkoblede enheder. Selvom direkte linjer ikke må have karakter af kollektivt elforsyningsnet, som anført i §9, så bør der være god mulighed for at sammenkoble flere end ét produktionsanlæg, ligesom større elproduktion fra fx en havvindmøllepark bør kunne forsyne forskellige aftagere inden for en begrænset geografi som fx en havn.

Afstandskriteriet

Afstandskriteriet er altafgørende for, at muligheden for at anlægge direkte linjer udløser det fulde potentiale for at understøtte Power-to-X-projekter i Danmark. Derfor vil European Energy nøje følge udviklingen inden for Power-to-X-initiativer for at sikre, at afstandskriteriet ikke resulterer i en unødigt begrænsning af Power-to-X-mulighederne.

Omvendt finder European Energy, at afstandskravet defineret som summen af længden på det net, der alternativt ville skulle placeres ved individuel tilslutning af hhv. produktions- og forbrugsanlæg, udgør et godt udgangspunkt. Sammenholdt med muligheden for at ansøge om dispensation for afstandskriteriet af hensyn til samplacering, finder European Energy, at der er tale om et umiddelbart godt udgangspunkt, som vil give udviklere af nye Power-to-X-projekter handlerum til at placere sig mere hensigtsmæssigt, end tilfældet er i dag. European Energy minder om, at produktion af e-metanol til eksempel kræver nærhed til ikke bare elproduktion (dvs. gode vind- og solressourcer) og Power-to-X-anlæg, men også biogas, større vandressourcer, fjernvarmenet, udskibningshavn blandt andet.

Af samme årsag vil European Energy derfor også kvittere for muligheden for at afvige reglerne i bekendtgørelsen i form af en dispensation, hvor især hensynet til samplacering er en særdeles glædelig nyhed.

Behov for kyndig vejledning til ansøgere af direkte linjer

Som det fremgår af nærværende forslag til en ny bekendtgørelse for etablering af direkte linjer, vil ansøgning om tilladelse til at anlægge direkte linjer være forbundet med en række krav, som kan synes mere eller mindre indlysende for ansøgere. Da der kun i nogle tilfælde vil være tale om automatisk sagsbehandling af ansøgninger, opfordrer European Energy til, at der udarbejdes en kyndig vejledning, som kan understøtte, at ansøgere af direkte linjer sikres så enkel, transparent og tilgængelig en sagsbehandlingsproces som overhovedet muligt.

European Energy står til rådighed for uddybende kommentarer til ovenstående og andre emner, som måtte relatere sig til etablering af direkte linjer i Danmark.

Med venlig hilsen,

Knud Erik Andersen
Adm. Direktør
European Energy

Hobro, 04.11.2022

Til Energistyrelsen

Att.: Tonny Kofoed Olsen (ens@ens.dk og tkfo@ens.dk)

Journalnummer 2022-796.

Høringsvar til udkast til bekendtgørelse om direkte linjer

Eurowind Energy vil gerne takke for muligheden for at give kommentarer til udkast til bekendtgørelse for direkte linjer.

Direkte linjer vil være en ny kundetype i det kollektive elnet. Energinet og netselskaberne skal metodeudvikle og anmelde en omkostningsægte og ikke-diskriminerende tarifiering af direkte linjer. Dette er vigtigt at få på plads, så investeringsvilkårene er kendt for udviklere af projekter med direkte linjer. Eurowind Energy vil opfordre til at få skabt størst mulig klarhed, så ikrafttrædelsesdatoen kan fastholdes. Energistyrelsen bør tilstræbe, at bekendtgørelsen tilføjer den størst mulige grad af sikkerhed for vilkårene for investeringer i direkte linjer allerede ved ikrafttræden af bekendtgørelsen.

Eurowind Energy skal påpege, at bekendtgørelsen bør definere begrebet "samfundsøkonomisk værdi", således det ikke forveksles med lavest omkostninger for netselskab eller Energinet. Som følge heraf må Eurowind Energy understrege, at afstandskriteriet ikke automatisk må diskvalificere projekter, der har en klar samfundsøkonomisk værdi. Dette vil ofte drejer sig om transmissionstilsluttede anlæg, hvor den samfundsøkonomiske værdi af, at et anlæg tilsluttes på den rigtige side af en flaskehals, langt overstiger omkostningerne ved, at en direkte linje føres lidt længere.

Det er vigtigt, at afstandskriteriet defineres på en transparent, gennemskelig og objektiv afvigelsesmulighed. §12 giver principielt en afvigelsesmulighed, men denne er næppe anvendelig i en proces, hvor et projekt med en direkte linje modnes. Desuden er det svært at opfatte det som hensigtsmæssigt at overlade Energinet en så bred fortolkningsramme for vurderingen. Det bør overvejes at tilføje et samfundsøkonomisk vurderingskriterie i afvigelsesmulighederne i § 12, stk. 1. Dette vil som nævnt ovenfor fx være hensigtsmæssigt ved visse transmissionstilsluttede anlæg.

Hensynet bag bekendtgørelsens § 11, stk. 4, 5 og 6, tilsiger, at anlægsejer bør oplyses om længden af det net, som netselskabet i givet fald skal etablere frem til det anviste tilslutningspunkt. Det bør fremgå helt utvetydigt i bekendtgørelsen, at udgangspunktet for dette er VE-nettilslutningsbekendtgørelsens § 4.

Eurowind Energy vil derudover opfordre til, at udkastet til bekendtgørelse § 10, stk. 2 og 3, ændres, så det tydeliggøres, at kapacitetsudvidelser i allerede eksisterende anlæg vil kunne anses som nye anlæg. Kapacitetsudvidelser i allerede eksisterende anlæg vil på samme måde som nye anlæg kunne give anledning til udbygning af det kollektive elnet, og begrundelsen for ikke at give tilladelse til direkte linjer for denne type anlæg er derfor ikke i overensstemmelse med hensynet om at mindske udbygningsbehovet i det kollektive elforsyningsnet.

Skulle noget af det overstående give anledning til spørgsmål er I velkommen til at kontakte os.

Venlig hilsen
Joachim Steenstrup, Chef for Public Affairs
Eurowind Energy A/S

Høringssvar til bekendtgørelser om hhv. direkte linjer, interne elektricitetsforbindelser, VE-egenforbrugere og indtægtsramme for netvirksomheder

Forsyningstilsynet skal indledningsvis takke for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelser om hhv. direkte linjer, interne elektricitetsforbindelser, VE-egenforbrugere og indtægtsramme for netvirksomheder sendt i høring den 1. oktober 2022.

Forsyningstilsynets bemærkninger til de fire bekendtgørelsesudkast gennemgås i de følgende afsnit.

UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM ANSØGNINGSPROCES OG TILLADELSKRITERIER FOR ETABLERING AF DIREKTE LINJER PÅ HAV OG PÅ LAND

BEMÆRKNINGER TIL § 16

Det følger af udkastets § 16, at de kollektive elforsyningsvirksomheders efterlevelse af deres oplysningspligt efter udkastets § 11, stk. 5 og 6 kan påklages til Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 84, stk. 10.

Forsyningstilsynet er enig i Energistyrelsens vurdering af, at oplysninger om, hvilke netstationer og tilslutningspunkter som skal anvendes til en etablering af en direkte linje, kan betragtes som oplysninger omfattet af elforsyningslovens § 84, stk. 5-7, hvorefter kollektive elforsyningsvirksomheder skal give brugerne af det sammenkoblede system de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet, og at en manglende efterlevelse af denne oplysningsforpligtelse som konsekvens heraf vil kunne påklages til tilsynet, jf. elforsyningslovens § 84, stk. 10.

Forsyningstilsynet bemærker, at en sådan vurdering fremgår implicit, men ikke eksplicit af det udkast til lovforslag, som tilsynet afgav bemærkninger til den 28. juni 2022 i forbindelse med den offentlige høring over lovforslaget (lovforslagets side 23f og 60).

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virksomheder@forsyningstilsynet.dk
Send via borger@forsyningstilsynet.dk

Forsyningstilsynet bemærker videre, at afsnittet om Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige i udkastet til lovforslag (s. 39ff) ikke omtaler økonomiske konsekvenser for FSTS ved en sådan sagsbehandling. Tilsynet finder det vanskeligt at skønne over antallet og kompleksiteten af sådanne klagesager, men vurderer umiddelbart, at en sådan klagesagsbehandling vil kunne afstedkomme et behov for yderligere personaleressourcer i tilsynet på et sted mellem 1 og 3 årsværk.

UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM INTERNE ELEKTRICITETSFORBINDELSER

BEMÆRKNINGER TIL § 5

Det fremgår af udkast til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser § 5, stk. 2, at *"Ved brug af en intern elektricitetsforbindelse som omtalt i stk. 1, nr. 1, i en bygning med flere forbrugere af elektricitet, kan den individuelle forbruger vælge mellem enten at være omfattet af fælles afregning for bygningens elektricitetsforbrugere, eller at være tilsluttet ved eget aftagenummer."*

Forsyningstilsynet vurderer, at ordlyden i § 5, stk. 2, i udkast til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser kan give anledning til tvivl om, hvorvidt bestemmelsen er i strid med elforsyningslovens § 6, stk. 1, 2. pkt., som giver alle kunder ret til frit at vælge elhandelsvirksomhed.

Forsyningstilsynet anbefaler, at det tydeliggøres i bestemmelsen eller evt. i høringsnotatet, at den enkelte kunde fortsat vil have mulighed for frit at vælge elhandelsvirksomhed.

BEMÆRKNINGER TIL § 6

Udkastets § 6 omhandler tilfælde af uenighed mellem en berørt elkunde og den kollektive elforsyningsvirksomhed

Forsyningstilsynet forstår det på Energistyrelsen sådan, at henvisningen til kapitel 4 og 5 bekendtgørelse nr. 936 af 18. juni 2022 om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker (nettilslutningsbekendtgørelsen) i udkastets § 6 skyldes, at de materielle bestemmelser følger af nettilslutningsbekendtgørelsen, mens bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser er tænkt som en kodificering af praksis. Derfor henvises der i udkastet til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser til bestemmelser i netvirksomhedsbekendtgørelsen, når det gælder, hvilke forhold som der kan klages til Forsyningstilsynet over.

Forsyningstilsynet anbefaler, at dette tydeliggøres i den endelige bekendtgørelse.

Forsyningstilsynet anmoder venligst om at få mulighed for at afgive bemærkninger til en bestemmelse derom i et revideret udkast til bekendtgørelse.

UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM VE-EGENFORBRUGERE

BEMÆRKNINGER TIL § 5, STK. 1, NR. 2

Det følger af § 5, stk. 1, nr. 2 i udkast til bekendtgørelse om VE-egenforbrugere, at *"Fra 1. december 2026, hvis den samlede andel af anlæg til eget forbrug overstiger 8 % af Danmarks samlede installerede elkapacitet, og hvis det er påvist ved en cost-benefit-analyse udført af Forsyningstilsynet ved en åben, gennemsigtig og deltagelsesbaseret proces"* [...].

Vi kan se, at den foreslåede § 5 i bekendtgørelsesudkastet bygger på VE-direktivets¹ artikel 21, stk. 3. Vi vil dog anbefale, at det tydeliggøres i høringsnotatet, hvordan man er nået frem til såvel den 8 pct. tærskelværdi i § 5, nr. 2, som den 30 kW grænse, der er indeholdt i § 5, nr. 3. Videre vil vi anbefale, at det forklares i høringsnotatet, hvad sammenhængen er mellem den tarifopkrævning, der lægges op til i bekendtgørelsesudkastet, og det system for metodegodkendelse af tariffer, der er Forsyningstilsynets kompetence, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, efter kriterier fastsat i bl.a. elmarkedsforordningens artikel 18. Endelig finder Forsyningstilsynet det uklart, hvad der skal forstås ved "deltagelsesbaseret proces", og hvad dette mere konkret indebærer for Forsyningstilsynet. Tilsynet opfordrer derfor til, at begrebet bliver præciseret.

BEMÆRKNINGER TIL § 7

Det fremgår af udkast til bekendtgørelse om VE-egenforbrugere § 7, at *"deling af vedvarende elektricitet i et fællesskab af VE-egenforbrugere skal foranstalles gennem en aftale mellem de individuelle VE-egenforbrugere og det relevante netelskab."*

Tilsynet bemærker, at der ikke er udpeget en tvistbilæggelsesmyndighed i tilfælde af en eventuel uenighed/tvist mellem de i § 7 nævnte parter.

UDKAST TIL INDTÆGTSRAMMEBEKENDTGØRELSE

Forsyningstilsynet har ikke nogen specifikke bemærkninger til de foreslåede ændringer til den gældende indtægsrammebekendtgørelse.

Forsyningstilsynet bemærker mere generelt, at der foreligger to nylige domme –

---

¹ EU-direktiv 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

fra EU-domstolen² og Kammarrätten i Jönköping³ – hvor man på bekendtgørelsesniveau har fastsat regler på områder, som er den regulerende myndigheds kompetence, som er direkte fastsat EU-retligt. EU-domstolen dømte Tyskland for at have tilsidesat sine forpligtelser efter EU-retten. Kammarrätten konkluderede på lignende vis, at den svenske indtægtsrammeregulering var i strid med bl.a. elmarkedsdirektivet.

Forsyningstilsynets nærmere vurdering af disse domme udestår, herunder om dommene kan få betydning for, hvad der kan fastsættes i indtægtsrammebekendtgørelsen.

KONTAKT

Eventuelle spørgsmål eller bemærkninger kan rettes til Nikola Mitrovic-Jovanovic, Nijo@forsyningstilsynet.dk.

---

² <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=245521&pageIndex=0&doclang=da&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1245392>

³ https://www.domstol.se/globalassets/filer/domstol/kammarratten_jonkoping/nyheter/kammarrattens-dom-malnr-12111214-21.pdf/

Energistyrelsen
Att.: Tonny Kofoed Olsen

Dok. ansvarlig: NMJ/SK
Sekretær: SLS
Sagsnr: s2022-1100
Doknr: d2022-384868-24.0
08-11-2022

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om direkte linjer

Green Power Denmark vil gerne takke for muligheden for at give kommentarer til udkast til bekendtgørelse for direkte linjer.

Green Power Denmark støtter op om implementeringen af direkte linjer i Danmark, hvor det giver samfundsøkonomisk mening, og vi støtter ambitionen om, at reglerne skal på plads, så godkendelser af direkte linjer kan udstedes af Energistyrelsen fra 1. januar 2023. Mulighed for etablering af direkte linjer i Danmark kan vise sig at være et vigtigt værktøj til en omkostningseffektiv grøn omstilling ved at understøtte, at udbygningsbehovet i det kollektive elforsyningsnet ikke bliver større end nødvendigt.

Der er fortsat væsentlige udeståender i forhold til at få retsgrundlaget og rammevilkår på plads for en ordning omkring direkte linjer.

Direkte linjer vil være en ny kundetype i det kollektive elnet. Energinet og netselskaberne skal metodeudvikle og anmelde en omkostningsægte og ikke-diskriminerende tarifiering af direkte linjer. Dette er vigtigt at få på plads, så investeringsvilkårene er kendt for udviklere af projekter med direkte linjer.

Green Power Denmark vil opfordre til, at det sikres, at reglerne i bekendtgørelsen reelt kan finde anvendelse fra ikrafttrædelsesdatoen. Energistyrelsen bør tilstræbe, at bekendtgørelsen tilføjer den størst mulige grad af sikkerhed for vilkårene for investeringer i direkte linjer allerede ved ikrafttræden af bekendtgørelsen.

Green Power Denmark må gøre opmærksom på, at særligt uklarheder omkring tilslutningen af direkte linjer vil vanskeliggøre fastlæggelse af tarifmetoder. Det er uklart, hvordan netselskabet eller Energinet skal anvise tilslutningspunktet for et projekt, der rummer en direkte linje. Det er vigtigt, at der fastsættes regler for valg af tilslutningspunkt, som sikrer, at dette sker på en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig vis og skaber klarhed for netselskaber og projektudviklere.

Green Power Denmark finder det uhensigtsmæssigt, at kriterier, om hvorvidt det skal være automatisk eller individuel sagsbehandling, lægges over i en vejledning og ikke fremgår af bekendtgørelsen. Inkludering af dette vil skabe klarhed for både netselskab og projektudvikler.

Vi noterer, at et projekt med en direkte linje skal leve op til to kriterier, hvoraf det første vedrører *Afstand mellem anlæggene, der er sluttet sammen i den direkte linje*, og det andet er kravet om, at *mindst ét af anlæggene, der er sluttet på den direkte linje, er nyt*.

Green Power Denmark støtter op om et afstandskriterie, da det kan sikre en smidig og hastig godkendelsesproces for etablering af en direkte linje. Her er det dog afgørende med en afvigelsesmulighed for afstandskriteriet. I den forbindelse efterspørger Green Power Denmark en afvigelsesmulighed baseret på objektive samfundsøkonomiske kriterier for at sikre, at samfundsøkonomisk hensigtsmæssige projekter ikke falder alene på grund af afstandskriteriet. En sådan mulighed er desværre ikke specificeret i bekendtgørelsen.

Green Power Denmark er af den overbevisning, at forholdene i hhv. transmissionsnettet og distributionsnettet kan nødvendiggøre forskellige afstandskriterier. For transmissionstilsluttede anlæg er det vigtigt, at afstandskriteriet fastsættes, så det tager hensyn til de meget forskellige afstands- og udbygningsbehov, der kan forekomme i transmissionsnettet. Det uddybes nedenfor.

Green Power Denmark finder selve formuleringen af afstandskriteriet uklar. Af de tidligere fremstillinger fra Energistyrelsen er det vores forståelse, at længden af det net, projektudvikler selv anlægger ved en direkte linje, ikke må overstige længden af de stikledninger, anlægsejer skulle have anlagt, hvis produktions- og forbrugsanlæggene skulle nettilsluttes individuelt. Imidlertid skaber den nuværende formulering uklarhed om, hvorvidt der skal indregnes kabellængder, der etableres eller skulle have været etableret i det kollektive net.

Ligeledes må Green Power Denmark understrege, at afstandskriteriet ikke mekanisk må diskvalificere projekter, der har en klar samfundsøkonomisk værdi. Dette drejer sig særligt om transmissionstilsluttede anlæg, hvor den samfundsøkonomiske værdi af, at et anlæg tilsluttes på den rigtige side af en flaskehals, langt overstiger omkostningerne ved, at en direkte linje føres lidt længere.

Derudover skal det bemærkes, at der ikke Green Power Denmark bekendt er taget stilling til, hvordan måle- og afregningssetup skal være for en direkte linje. Herunder hvem der har måleansvar, og hvorvidt og hvordan målingerne skal indgå i Datahub og i elmarkedet i øvrigt. Det er for nuværende Green Power Danmarks antagelse, at netselskabet vil have måleansvar i den direkte linje, men at forbrug indeni en direkte linje i lighed med egetforbrug ikke indgår i elmarkedet. Dette vil vi bede Energistyrelsen be- eller afkræfte.

Proces for godkendelse af direkte linjer og nettilslutningsprocessen

Ud fra bekendtgørelsen virker det til, at en proces for tilslutning af direkte linjer går igennem følgende skridt:

1. Projektudvikler henvender sig til netselskab med en beskrivelse af den direkte linje mhp. at få udpeget tilslutningspunkt for den samlede tilslutning indeholdende den direkte linje og alternative individuelle tilslutningspunkter til det kollektive

- elforsyningsnet – netselskabet kan tage betaling for denne service. Netselskabet reserverer ikke et tilslutningspunkt.
2. Baseret på de oplysninger projektudvikler har fået fra netselskabet, henvender projektudvikler sig til Energistyrelsen mhp. at få en tilladelse til at etablere en direkte linje.
  3. Når projektudvikler har fået tilladelse fra Energistyrelsen, henvender denne sig til netselskabet, og der igangsættes en almindelig tilslutningsproces med tilhørende sikkerhedsstillelse for nettilslutning. Det er på dette tidspunkt, at en nettilslutningsaftale undertegnes.
  4. Hvis det tilslutningspunkt, der lå til grund for Energistyrelsens godkendelse, ikke længere er tilgængeligt, udpeger netselskabet nyt tilslutningspunkt efter de gældende – endnu uafklarede – tilslutningsregler. Ændret tilslutningspunkt betyder ikke bortfald af Energistyrelsens godkendelse til projektudvikler.

Vi vil gerne bede Energistyrelsen bekræfte, hvorvidt denne forståelse af processen er korrekt, og i bekræftende fald indskrive processen i bekendtgørelsen.

I den forbindelse skal det fremhæves, at der mangler klare regler for, hvordan netselskabet eller Energinet skal anvise tilslutningspunktet for konstruktionen, der rummer den direkte linje. Der er behov for klare regler herfor, for at ovenstående proces kan fungere. Det er også en forudsætning for, at der er klarhed for både netselskab og kunde. Ligeledes er det vigtigt, da det sikrer, at der ikke bliver anvist tilslutningspunkter, som er samfundsøkonomisk u hensigtsmæssige.

I medfør af bekendtgørelsens § 10, stk. 5, anvises ét tilslutningspunkt for en kunde med en direkte linje. I en situation, hvor et af anlæggene i projektet allerede er nettilsluttet, er det uklart, om § 10, stk. 5, medfører, om det allerede etablerede tilslutningspunkt skal benyttes, eller om der kan anvises et nyt tilslutningspunkt under hensyn til det samlede projekt. Dette understreger behovet for klarhed omkring tilslutningsreglerne. Der vil forekomme konstellationer af anlæg, hvor den eksisterende stikledning og/eller det kollektive elnet ikke kan understøtte den fulde kapacitet fra anlæggene koblet med den direkte linje. Der er behov for klarhed om, hvorvidt dette kan medføre, at en ny tilslutning til det kollektive elforsyningsnet etableres, eller om anlæggene i konstellationen skal begrænses til den kapacitet, der er til rådighed i den etablerede tilslutning.

Som nævnt under pkt. 4 bør bekendtgørelsen også forholde sig til den situation, at det anviste tilslutningspunkt for projektet med en direkte linje, som ansøger oplyser til Energistyrelsen i medfør af § 11, stk. 6, i sidste ende ikke bliver det tilslutningspunkt, som anvises af netselskabet eller Energinet, når den direkte linje skal etableres. Green Power Denmark har fået den forståelse, at en sådan situation ikke er til hinder for, at netselskabet tilslutter en kunde med en direkte linje. Det skal dog stå helt klart, hvad retstilstanden er.

Det er Green Power Denmarks opfattelse, at det bør fremgå tydeligt af bekendtgørelsen, at Energinets og netselskabernes referenceramme for tilslutning af direkte linjer bør være det eksisterende elnet. Dette bør derfor fremgå af bekendtgørelsen, i forbindelse med at der i øvrigt indsættes regler, som tydeliggør, hvordan Energinet og netselskaberne anviser tilslutningspunkter for konstruktioner, der rummer en direkte linje.

Hvis det forholder sig sådan, at der kan anvises et andet tilslutningspunkt for en kunde med en direkte linje, end hvad der initialt er oplyst til Energistyrelsen i medfør af bekendtgørelsens § 10, stk. 6, bør bekendtgørelsen forholde sig til, hvilke kriterier der kan ændre sig over tid, uden at dette medfører, at tilladelsen bortfalder, og hvilke kriterier som vil falde ind under formålet med bekendtgørelsens § 10, stk. 4. Green Power Denmark efterspørger således en afklaring på både processen for at kontakte Energistyrelsen, samt hvilke kriterier der falder inden for bekendtgørelsens § 10, stk. 4.

Projektudvikler kan i medfør af § 12, stk. 2, indhente en vejledende udtalelse fra Energinet og netselskaberne. Green Power Denmark beder Energistyrelsen om at uddybe, hvorvidt netselskaberne og Energinet er forpligtede til at udarbejde disse udtalelser. I forlængelse heraf bør det desuden præciseres, hvad en vejledende udtalelse fra Energinet eller det relevante netselskab skal indebære ift. de præciserede hensyn. Det bør desuden fremgå, at netselskabet har mulighed for af egen drift at give en udtalelse.

Green Power Denmark efterspørger en begrundelse for den automatiske dispensation i § 11, stk. 2, da denne åbner for, at projektudvikler kan føre en direkte linje lige forbi den anviste station for at føre en stikledning tilbage til stationen.

Bekendtgørelsen bør forholde sig til omkostninger ved netselskabets sagsbehandling i den dialog, der er med projektudvikler, inden der indgås en nettilslutningsaftale. Det bør fremgå af bekendtgørelsen, at netselskabet kan fakturere omkostningerne for denne behandling pr. regning til projektudvikler, som henvender sig, for at sikre at denne omkostning ikke pålægges andre kunder.

Vi bemærker, at Energistyrelsen lægger op til at benytte begrebet "nettilslutningsaftale". Hermed skal forstås en aftale om, at nettilslutte *et anlæg* til det kollektive elnet. Et projekt med en direkte linje vil i forhold til det kollektive elnet have én nettilslutningsaftale med det kollektive net. De enkelte anlæg, der indgår i konstruktionen med den direkte linje, vil ikke have en nettilslutningsaftale eller noget kundeforhold i øvrigt til det kollektive net. For netselskabet vil der være ét kundeforhold og én nettilslutningsaftale for en konstruktion, som rummer en direkte linje.

I forbindelse med § 6, stk. 2, bør det i øvrigt listes, hvilke vilkår der kan stilles af Energistyrelsen for at give en projektudvikler tilladelse på samme måde, som det fx er tilfældet i elproduktionsbekendtgørelsens § 43.

Afstandskriteriet

Green Power Denmark støtter generelt et afstandskriterie, så længe det implementeres med en passende fleksibilitet i forhold til samfundsøkonomisk hensigtsmæssige projekter. Som anført ovenfor er formuleringen af kriteriet uklart.

Det er vigtigt, at afstandskriteriet defineres på en transparent, gennemskelig og objektiv måde. Det synes desuden uhensigtsmæssigt at overlade Energinet og netselskaberne med brede udefinerede rammer for en vurdering i henhold afvigelsesmuligheden i § 12. Er

afvigelsesmuligheden for afstandskriteriet møntet på Energinet og tilslutninger i transmissionsnettet, bør dette præciseres i § 12.

Der bør tilføjes et samfundsøkonomisk vurderingskriterie i forbindelse med Energistyrelsens behandling af ansøgninger, der gør brug af afvigelsesmulighederne i § 12, stk. 1, som gælder for både TSO- og DSO-niveau. Dette vil som nævnt ovenfor fx være hensigtsmæssigt ved visse transmissionstilsluttede anlæg.

For projekter tilsluttet transmissionsnettet vurderer Green Power Denmark, at udformningen af afstandskriteriet, som det står nu, vil kunne skabe incitament til en suboptimal udformning og placering af et projekt. Et for restriktivt afstandskriterium vil for projekter i transmissionsnettet resultere i en lavere samfundsøkonomisk gevinst. Konkret kan disse forhold opstå i forbindelse med etablering af fx en havmøllepark, der individuelt vil skulle tilsluttes en 400 kV-station, mens forbrugsanlægget, fx et PtX-anlæg, individuelt vil skulle tilsluttes en 132-150 kV-station. Det samlede projekt med en direkte linje mellem forbrugs- og produktionsanlæg vil skulle tilsluttes i 400 kV-stationen, men fordi der findes markant flere 132-150 kV-stationer, vil der være betydelige begrænsninger i forhold til, hvornår afstandskriteriet vil være opfyldt. Den gennemsnitlige afstand til en 132-150 kV-station er væsentlig kortere end afstanden til en 400 kV-station. Afstandskriteriet på transmissionsniveau er dermed for nuværende ikke hensigtsmæssig i forhold til at sikre en optimal samfundsøkonomisk placering af det samlede projekt, da det pågældende forbrugsanlæg ikke nødvendigvis placeres optimalt i forhold til fx nærtliggende brintindustri eller udnyttelse af overskudsvarme.

Derfor foreslår Green Power Denmark, at afstandskriteriet for godkendelse ved etablering af en direkte linje på transmissionsniveau, hvis alle anlæg er nye, udvides. Det skal ske ud fra transparente og objektive kriterier, fx ved at vurdere afstande ud fra 2X "summen af de individuelle stikledninger".

For anlæg på DSO-niveau er det naturligvis vigtigt, at afstandskriteriet ikke mekanisk udelukker anlæg, som giver samfundsøkonomisk mening. Derfor må der i behandlingen af disse anlæg være åbenhed overfor anvendelse af afvigelsesmuligheden i § 12.

I § 11, stk. 1, benyttes udtrykket elektricitetsforbindelse. Men der skelnes ikke klart, ift. om der er tale om projektets egne forbindelser. Det er for Green Power Denmark ikke klart, om der er tale om den direkte linje, stikledningen fra anlægget til tilslutningspunktet eller begge dele. Ligeledes fremgår det, at det net, der etableres, skal være kortere i forbindelse med den direkte linje, end ved individuel tilslutning, men her kan opstå uklarhed om, hvorvidt der skal indgå længder, der skal etableres eller forstærkes i det kollektive net. Det bør præciseres, at der alene er tale om de kabelføringer, anlægsejer etablerer og ejer og ikke eventuelle kabelføringer etableret af netselskabet.

Hensynet bag bekendtgørelsens § 11, stk. 4, 5 og 6, tilsiger, at anlægsejer bør oplyses om længden af det net, som netselskabet i givet fald skal etablere frem til det anviste tilslutningspunkt. Dette er bl.a. aktuelt, hvis VE-nettilslutningsbekendtgørelsens § 4 eller elproduktionsbekendtgørelsens § 26 finder anvendelse. Dette bør afklares og vil afhænge af,

hvilke regler Energistyrelsen fastlægger for valg af tilslutningspunkt for konstruktioner, som rummer en direkte linje.

Kriterie om, at et anlæg skal være nyt

Det er ikke klart for Green Power Denmark, hvilke data der skal ligge til grund for vurderingen af, hvad der udgør et anlæg. Netselskaberne har ikke informationer om, hvilke typer forbrugsenheder der forefindes på en kundes forbrugssted. En nettilslutningsaftale indgås for et forbrugssted med fastsættelse af det ønskede leveringsomfang og specificerer ikke, hvilket konkret forbrug der er eller må være på forbrugsstedet. Dermed vil det, som bekendtgørelsen står nu, ultimativt være op til Energistyrelsens praksis, hvad der i forhold til bekendtgørelsen skal forstås som et nyt anlæg

Særligt med hensyn til bekendtgørelsens § 10, stk. 2, skal Green Power Denmark gøre opmærksom på, at en nettilslutningsaftale for (specielt) forbrug ikke vedrører, hvilke enheder kunden konkret nettilslutter inde på sit forbrugssted. På baggrund af nettilslutningsaftalerne kan der derfor opstå udfordringer med at fastlægge, om et *anlæg* har været tilsluttet tidligere. På baggrund af nettilslutningsaftalerne kan det derimod identificeres, om et forbrugssted har været tilsluttet før.

Green Power Denmark vil kraftigt opfordre til, at det i bekendtgørelsen klarlægges, hvilken information der skal benyttes i vurderingen af, om der er tale om gentilslutning. For så vidt angår produktion, kan stamdataregisteret overvejes (som Energistyrelsen selv administrerer).

Green Power Denmark opfordrer Energistyrelsen til at tydeliggøre reglerne for kapacitetsudvidelser efter § 10, stk. 2 og 3.

Det bør i øvrigt fremgå tydeligt af bestemmelserne i det hele taget, at det er Energistyrelsen, der vurderer, om der kan gives tilladelse til at udvide anlæg forbundet med direkte linjer, og hvilken stilling disse anlæg får i forhold til bekendtgørelsens bestemmelser.

Ejerskab af selve den direkte linje

Af bekendtgørelsens § 4 fremgår, at den direkte linje kun kan ejes af ejeren af produktionsanlægget *eller* ejeren af forbrugsanlægget. Green Power Denmark forstår § 4 sådan, at det er udelukket, at den direkte linje ejes i fællesskab af de aktører, som forbindes via den direkte linje. Green Power Denmark vil opfordre til, at bekendtgørelsens rammer for ejerskab af den direkte linje udvides med muligheden for delt ejerskab, da dette vil give mulighed for at drifte den direkte linje i fællesskab af de berørte parter i et givet projekt.

Green Power Denmark savner bl.a. en begrundelse for den begrænsning af likviditet i det samlede projekt omkring en direkte linje, som bestemmelsen kan skabe ved ikke at tillade en flerhed af ejere af den direkte linje.

Green Power Denmark vil også opfordre til, at bekendtgørelsen tager stilling til mulighederne og konsekvenser ved et ejerskifte. Dette kan ske fx i forbindelse med fusion, opsplnitning eller konkurs. Green Power Denmark vil også henvise til vores bemærkninger til bekendtgørelsens § 10, stk. 4, omkring ændringer i projektet for en direkte linje.

Som et kriterie for at tillade etablering af en direkte linje fastsætter § 9, at projektet ved mere end ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg ikke må have karakter af kollektivt elforsyningsnet.

Green Power Denmark er enig i dette udgangspunkt, men forholdet giver dog Green Power Denmark anledning til to overordnede bemærkninger. For det første er der udfordringer med begrebet forbrugsanlæg. For det andet er kollektivt elnet defineret som et net, der har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elforbrugere. Formuleringen kan virke meget bred, og det kan skabe usikkerhed om, hvornår Energistyrelsen vil anse et projekt havende karakter af kollektivt elforsyningsnet. Det kan igen gøre udfaldet af den endelige godkendelse svær at gennemskue.

For så vidt angår brugen af begrebet "anlæg", er der ikke nødvendigvis i en nettilslutningsaftale beskrevet de præcise enheder, som udgør anlægget. Endvidere bør det fremgå af bekendtgørelsen, hvis netselskaberne og Energinet er forpligtet til at udlevere eksisterende nettilslutningsaftaler til Energistyrelsen i forbindelse med Energistyrelsens sagsbehandling.

I medfør af bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser kan et forbrugssted med en bygning have flere elforbrugere.

Green Power Denmark opfordrer til, at en intern elektricitetsforbindelse, som opfylder definitionen i bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser, ikke under henvisning til § 9 udelukker etablering af en direkte linje. Green Power Denmark henviser også til sit høringssvar af 30. september 2022 til offentlig høring om lov om ændring af lov om elforsyningsloven vedrørende interne elektricitetsforbindelser, hvor dette forhold også er beskrevet.

Varighed og bortfald af en tilladelse til direkte linjer

Bekendtgørelsens § 13 vedrører gyldigheden af en tilladelse givet af Energistyrelsen, hvis den direkte linje ikke er blevet anlagt. Green Power Denmark mener, at bekendtgørelsen generelt bør nævne retsvirkningen af Energistyrelsens tilladelse.

Ved en 10-årsperiode for etablering af en direkte linje vil Green Power Denmark forvente, at der kan ske ændringer i det forhold, som ligger til grund for tilladelsen. Modtager projektudvikler en tilladelse til en direkte linje, vil projektudvikler indgå en nettilslutningsaftale med netselskabet, hvor etableringen mm. er velbeskrevet. Indgåelsen af en nettilslutningsaftale vil overflødig gøre 10-årsperioden.

Bekendtgørelsen bør også behandle den situation, hvor en eksisterende tilladelse bortfalder. Der bør bl.a. tages stilling til, hvad der skal ske med en direkte linje, som allerede er etableret og lagt i jorden. Skal der fx stilles sikkerhed for, at linjen kan fjernes? Hvor skal en sådan sikkerhed i givet fald stilles og på hvilke vilkår?

I bekendtgørelsens § 10, stk. 4, er fastsat, at bl.a. ændringer i antallet af sammenkoblede anlæg eller udvidelser af de enkelte anlæg skal oplyses til Energistyrelsen og medfører, at Energistyrelsen vurderer, om der skal ansøges om en ny tilladelse til etablering af en direkte linje. Det bør præciseres, hvem denne forpligtelse retter sig imod. Formodentligt ejeren af den

direkte linje, og det bør præciseres, hvilken proces den forpligtede part skal følge for rettidigt at have informeret Energistyrelsen.

For god ordens skyld bør det fremgå af bekendtgørelsen, at godkendelse af en direkte linje i udgangspunkt ikke bortfalder, når først den er bygget.

Lovtekniske bemærkninger

Green Power Denmark finder ikke, at bekendtgørelsen følger de lovtekniske regler for opbygning af en bekendtgørelse. Materielle krav bør behandles først og dernæst de processuelle regler. Afsnittet om definitioner (§ 2) bør ikke indeholde andre bestemmelser, som ikke vedrører definitioner. Generelt opfordrer Green Power Denmark til, at der henses til justitsministeriets regler for udarbejdelse af bekendtgørelser.

Af bekendtgørelsens § 1 fremgår, at bekendtgørelsen vedrører etablering af direkte linjer. Bekendtgørelsens § 10, stk. 4, vedrører i mellemtiden forhold omkring (fortsat) drift af en eksisterende og allerede anlagt linje. Hvis bekendtgørelsen også er tiltænkt at vedrøre forhold efter etableringen af den direkte linje, bør dette fremgå af bekendtgørelsens § 1.

I medfør af bekendtgørelsens § 14 fører Energistyrelsen tilsyn. Det er dog ikke beskrevet i bekendtgørelsen, hvilke sanktioner et tilsyn kan medføre. Dette både i forhold til fx urigtige oplysninger til brug for ansøgningsprocessen, men også i forhold til senere handlinger/undladelser i strid med etableringstilladelsen. Green Power Denmark vil her henvise til vores bemærkninger vedrørende usikkerheden omkring retsvirkningen af tilladelsen, herunder hvilke kriterier der kan fraviges, uden at dette falder inden for § 10, stk. 4.

Det bemærkes, at elektrisk energilageranlæg (batterier etc.) ikke er omfattet af EU-forordning 2016/631 eller EU-forordning 2016/1388. Jf. definitionerne af hhv. forbrugs- og produktionsanlæg i bekendtgørelsen kan elektriske energilageranlæg derfor ikke deltage i en direkte linje-konstellation. Dette bør korrigeres, så lageranlæg kan indgå.

Green Power Denmark står til rådighed, hvis der er behov for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Nicolaj Mølgaard Jakobsen

Søren Klinge

Energistyrelsen
Vedr. jour.nr. 2022-796

KL's hørings svar vedr. direkte elektricitetslinjer

KL takker for muligheden for at kommentere bekendtgørelsen.

Generelle bemærkninger

KL er positiv overfor, at det med bekendtgørelsen fastsættes kriterier for udstedelse af tilladelse til etablering af direkte linjer. Direkte linjer er elektricitetsforbindelser, der kobler produktions- og forbrugsanlæg direkte – og delvist eller helt erstatter benyttelse af det kollektive elforsyningsnet. KL ser direkte linjer som en relevant undtagelse fra hovedreglen om, at al transport og distribution af el skal ske via det kollektive elforsyningsnet.

Denne hovedregel er et godt basisprincip. I en tid med et stort behov for at sikre hurtig, billig og lokal grøn omstilling kan direkte linjer imidlertid udgøre et vigtigt supplement til hovedreglen. Direkte linjer kan desuden være en meget vigtig motivation for beboere i landdistrikterne mhp. at sikre deres opbakning til opstilling af vindmøller og solceller i nærområdet.

Specifikke bemærkninger

Udkastet til bekendtgørelsen indeholder målbare kriterier for, at Energistyrelsen kan give tilladelse til en direkte linje. Ift. dispensationsmulighederne vil KL opfordre til, at der også tages højde for at dispensationer netop kan sikre opbakning til de i Folketinget aftalte energiparker og øvrige etablering af energianlæg - mhp. den politiske aftale om af firedele produktion af landbaseret vedvarende energi inde 2030.

KL bemærker, at udbredelsen af direkte linjer i høj grad også afhænger af den kommende tarifmodel for direkte linjer – denne model er p.t. under udarbejdelse. KL opfordrer til, at der i udarbejdelsen af tarifmodellen også tages højde for at sikre lokale gevinster til borgere tæt på de mange nye energianlæg – mhp. at sikre hurtig borgeropbakning til udbygning af de mange nye anlæg til vedvarende energi.

Fsva. ansøgning og tilladelse henvises der i bekendtgørelsens § 5, stk. 4 til Energistyrelsens vejledning, der dog ikke er kendt på nuværende tidspunkt. I praksis kan vejledningen dermed indeholde væsentlige betingelser. I så fald vil KL foreslå, at de efterfølgende indarbejdes i bekendtgørelsen – så der ikke lægges materiel lovgivning i vejledningen.

Dato: 4. november 2022

Sags ID: SAG-2022-04758
Dok. ID: 3272262

E-mail: TRR@kl.dk
Direkte: 3370 3803

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Der er i bekendtgørelsen ikke fastsat en frist for myndighedernes arbejde med at behandle en ansøgning. Dette bør tilføjes i relation til § 6 – den kan fx være op til 3 måneder.

Med bekendtgørelsens § 8 er der et krav om at alle anlæg, der forbindes, skal tilsluttes 10 kV spændingsniveau eller derover. KL foreslår at dette revurderes – i det der i nogle egne af landet kan være mindre nye nærproducerende forbrugerejede varmeselskaber, der med fordel kan tilsluttes via et mindre spændingsniveau.

Det fremgår af § 10, at mindst et af de tilsluttede anlæg skal være nye. KL opfordrer til, at der gives en dispensationsmulighed fx for nærproducerende varmeanlæg i landdistrikterne og solcelleanlæg på tage. Ved at anvende eksisterende energianlæg (fx en mindre vindmølle) til en ny lokal varmforsyning vil der formentlig langt hurtigere kunne etableres lokal grøn varmforsyning.

Det fremgår af § 11, stk. 6, at Energinet og/eller netvirksomheden skal oplyse om nettilslutningspunkt. Af § 12 fremgår det, at Energistyrelsen kan dispensere fra § 11, hvis ansøger har indhentet en "vejledende udtalelse fra Energinet eller den relevante netvirksomhed". Det er imidlertid uklart under hvilke kriterier, det kan ske.

KL opfordrer til, at der i bekendtgørelsen proaktivt skabes klarhed og transparens – også ift. potentielle interessekonflikter. KL foreslår, at det skal være muligt for en ansøger at komme med bemærkninger til den vejledende udtalelse – inden den behandles i Energistyrelsen. Desuden bør bekendtgørelsen fastsætte rammer for klagemulighed ift. vurderingen fra Energinet/netvirksomhed og Energistyrelsen.

KL indgår gerne i yderligere dialog om bekendtgørelse og høringssvaret.

Med venlig hilsen

Troels Garde Rasmussen
Chefkonsulent og teamleder
Klima og Erhverv, KL

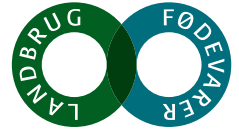
Dato: 4. november 2022

Sags ID: SAG-2022-04758
Dok. ID: 3272262

E-mail: TRR@kl.dk
Direkte: 3370 3803

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar er sendt elektronisk til ens@ens.dk med kopi til tkfo@ens.dk

Høring over bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land jnr. 2022-796

Generelle bemærkninger

I Landbrug & Fødevarer hilser vi bekendtgørelsen velkommen, da den seneste tid har understreget behovet for nye redskaber, hvis vi skal kunne sikre en omkostningseffektiv omstilling og udviklingen af nye vedvarende energiteknologier. De voldsomme tariffstigninger sammen med de høje elpriser udfordrer økonomien ved elektrificeringsprojekter og skaleringen af Power-to-X (PtX) projekter. Muligheden for at etablere en direkte linje, hvor store elforbrugende virksomheder eller PtX-anlæg kan producere og forsyne eget forbrug kan reducere denne barriere. Det kan samtidig sikre en større omkostningseffektivitet i udbygningen af det kollektive net, hvor samplaceringen af store mængder forbrug og produktion mindsker behovet for store investeringer i nettet.

Fra Landbrug & Fødevarer er vi dog bekymrede for, at mange elektrificeringsprojekter ikke vil realiseres grundet de ufleksible tildelingskriterier, der forslås i bekendtgørelsesudkastet. De bekymringer udfoldes i det følgende.

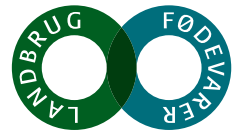
Spændingsniveau

Det er besluttet, at etablering af direkte linjer kun gives for anlæg der vil skulle tilsluttes 10 kV spændingsniveau eller derover i det kollektive elforsyningsnet. Det gælder også for forbrugsanlæg. Landbrug & Fødevarer har for så vidt forståelse for denne tilgang, hvis elkunder havde en transparent og åben mulighed for at blive flyttet op i 10 kV-spændingsniveau, hvis deres elforbrug udviklede sig derefter ifm. elektrificeringsprojekter. Det er dog ikke vores oplevelse, at kundekategoriseringen er tilstrækkeligt fleksibel, og derfor kan elektrificeringsprojekter hos aktører, der i dag er på lavspænding, være udfordret, hvis de ikke kan flyttes til 10 kV-spændingsniveau og dermed få mulighed for etablering af en direkte linje.

Afstandskriteriet

Med bekendtgørelsesudkastet forslås et afstandskriterie, hvor etableringen af direkte linjer kun kan realiseres, hvis nettet, der etableres med den direkte linje, ikke er længere end længden på det net, der alternativt skulle etableres ved tilslutning i det kollektive forsyningsnet. Derudover er der tilføjet en afvigelsesmulighed, hvor der kan gives dispensation, med opbakning fra Energinet eller den relevante netvirksomhed ud fra nettekniske, systemmæssige og/eller samplaceringshensyn.

Landbrug & Fødevarer er forstående overfor Energistyrelsens prioritering af en administrerbar ansøgningsproces, hvor et afstandskriterium fastlagt ud fra relative afstande mellem direkte opkobling og opkobling i det kollektive net er styrende element. Derimod er vi i Landbrug & Fødevarer meget kritiske når det kommer til dispensationsmulighederne. Ved at flytte ansvaret for

afgørelser om afvigelse over til Energinet og netvirksomhederne har Energistyrelsen reelt valgt en ansøgningsproces uden muligheder for dispensation.

I Landbrug & Fødevarer ser vi hellere, at der indføres en dispensationsmulighed der er baseret på et geografisk afstandskrav. Det kan være en automatisk fleksibilitet eller en ansøgningsbaseret dispensation hvis der eks. er op til fem kilometer længere afstand ved direkte linjeføring ift. opkobling i det kollektive forsyningsnet.

Ønskes ovennævnte uddybet er I velkomne til at kontakte os, ligesom vi fra Landbrug & Fødevarers side gerne vil forbeholde os muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, hvis vi finder det nødvendigt.

Med venlig hilsen

Simon Horsholt
Seniorkonsulent

Klima & Energi

M + 4527852384
E simh@lf.dk

VedvarendeEnergis svar til forslag til bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer, journalnummer 2022-796.

Det er positivt at der kommer regler for direkte linjer. De foreslåede regler har dog begrænsninger og uklarheder, der kan hæmme udbygningen med vedvarende energi unødigt. Derfor har vi følgende kommentarer og forslag:

- Det fremgår af §8 at alle anlæg, der tilsluttes en direkte linje ellers vil skulle tilsluttes det kollektive elnet ved 10 kV eller derover. I en del tilfælde er det en forhandling mellem elkunde og distributionsselskab, der afgør om et anlæg tilsluttes ved 10 kV eller lavere spænding. Der bør derfor fastlægges en klarere bedre grænse for brug af direkte linjer, f.eks. ved tilslutninger på mindst 200 kVA, svarende til ca. 300 A ved 0,4 kV).
- Det fremgår af §10 at tilladelse til etablering af en direkte linje gives kun, hvis mindst ét af de sammenkoblede anlæg er nye. Der kan også være behov for en direkte linje, hvis et af anlæggene udvides væsentligt. Det bør derfor også være muligt at etablere direkte linjer, hvis et af de sammenkoblede anlæg udvides væsentligt, f.eks. hvis kapaciteten mere end fordobles.

Uddybning og yderligere oplysninger ved politisk koordinator Gunnar Boye Olesen, gbo@ve.dk, tlf. 86227000.

h

Klosterport 4 F, 1.sal
DK - 8000 Aarhus C
Tel: +45 86 76 04 44

4. november 2022
R Gunnar Boye Olesen
E gbo@ve.dk
Tel.: +45 86760444
+45 86227000

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

4. november 2022

Høring af fire bekendtgørelser om hhv. direkte linjer, interne elektricitetsforbindelser, VE-egenforbrugere og indtægtsramme for netvirksomheder (journalnummer 2022-796)

N1 A/S' (N1) vil gerne takke for muligheden for at give kommentarer til de fire udkast til bekendtgørelser og fremsender hermed vores samlede høringssvar.

Vi fokuserer i høringssvaret på elementer, hvor der er en direkte eller indirekte påvirkning af N1, og hvor vi som netselskab har konkrete erfaringer, der kan give et konstruktivt bidrag til en fornuftig udmøntning.

Vi bakker op om Green Power Danmarks høringssvar til de fire bekendtgørelser.

N1's anbefalinger i overskriftsform:

1. Ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land

- Bekendtgørelsens titel skal udvides, så den omfatter vilkår for tilladelse til at etablere direkte linje i overensstemmelse med bemyndigelsen i Elforsyningslovens §23 stk. 2. Det bør fremgå som et vilkår til bestemmelsen:
  - hvad der sker med direkte line ved ophør i samarbejdet om den
  - hvad der sker ved generelt ophør af brugen af den
  - hvad der sker ved en ændret anvendelse af den
  - hvilke forudsætninger der er ved overdragelse til nye ejere eller det kollektive net
  - hvordan skatter og afgifter behandles i brugen af en direkte linje
  - hvordan en eventuel måling til brug for udmåling af skat og afgifter skal ske
- Kriterierne for anvendelse af hhv. automatisk og individuel sagsbehandlingsprocedure skal fremgå af bekendtgørelsen (§ 5)
- Kriteriet om mindst ét nyt anlæg er afgørende for den samfundsmæssige gevinst ved etablering af en direkte linje, men overskrift og indhold i paragraffens matcher ikke (§ 10)
- Afstandskriteriet er fornuftigt, men det skal medtage planlagt, fremtidig netudbygning (§ 11)
- Tilladelseskriterierne skal suppleres af et kapacitetskriterium (§ 8-11)
- Afvigelsesmuligheden er hensigtsmæssig under forudsætning af involvering af Energinet eller den relevante netvirksomhed (§ 12)
- Gyldighed for tilladelse til etablering af direkte linje bør forkortes (§ 13)

2. Interne elektricitetsforbindelser

- Der udestår en række afklaringspunkter, før bekendtgørelsen er i mål. Specifikt:
  - hvorvidt etablering af interne elektricitetsforbindelser er at betegne som at inddrage kollektivt net. Hvis det er tilfældet, skal netselskabernes omkostninger til nedtagning af eksisterende målere dækkes, jf. anbefaling vedr. indtægtsrammer.
  - hvordan etablering af en intern elektricitetsforbindelse stiller forbrugeren i forhold til selv at kunne vælge elleverandør.
  - hvad netselskabernes rolle er i forhold til at foretage målinger til opgørelse af afgifter.

3. VE-egenforbrugere

- Bekendtgørelsen for VE-egenforbrugere fremstår, ligesom Bekendtgørelsen om interne elektricitetsforbindelser, på mange punkter uklar og svært tilgængelig i forhold til formål, afhængigheder til andre begreber i elforsyningsens love- og bekendtgørelser, samt intern sammenhæng i selve bekendtgørelsen. Vi henviser derfor til GPD's høringssvar for specifikke bemærkninger af opklarende karakter til begge bekendtgørelser.

4. Indtægtsrammer for netvirksomheder

- Dækning af netvirksomhedernes omkostninger i forhold til ansøgning om direkte linje (§ 48).
- Hvis interne elektricitetsforbindelser giver anledning til en reduktion i antallet af målere, så skal det holdes ude af indtægtsrammebekendtgørelsen (§ 22).

Detaljerede bemærkninger:

1. Ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land

N1 støtter muligheden for at etablere direkte linjer, hvor det kan bidrage til at drive en udvikling, der sikrer samplacering og samtidighed i elforbrug og -produktion i højere grad end i dag. Det gør vi ud fra følgende betragtning: Direkte linjer er egentlig en afvigelse fra det bærende princip om kollektivitet og ikke-forskelsbehandling i elnettet. Derfor må tilladelsen bero på, at der er et klart krav til en samfundsmæssig gevinst ved de direkte linjer, og at tilladelsen kan indramme ejerne af de direkte linjer som en særlig kategori af brugere, der påvirker nettet anderledes end andre kategorier af brugere. I begge henseender er samplacering og evnen til at skabe samtidighed i forbrug og produktion centralt. Det er afgørende for N1, at bestemmelserne i bekendtgørelsen om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for direkte linjer sikrer efterlevelse af disse hensyn. Derfor vil det være omdrejningspunktet for de nedenstående kommentarer.

Bekendtgørelsens titel skal udvides, så den omfatter vilkår for tilladelse til at etablere direkte linje

Bemyndigelsen i Elforsyningslovens §23 stk. 2 går på, at "Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kriterier og vilkår for meddelelse af tilladelse efter stk. 1.", men udkastet til bekendtgørelse indsnævrer dette til "ansøgningsproces og tilladelseskriterier".

N1 mener, at bekendtgørelsens titel skal udvides, så den omfatter vilkår for tilladelse til at etablere direkte linjer. Udkastet har et alt for snævert fokus på den indledende ansøgningsproces og ikke helheden i vilkårene

for retten til at anvende en direkte linje. Bekendtgørelsen bør i langt højere grad indeholde vilkår og omstændigheder for direkte linjer, herunder når der sker et ophør i samarbejdet om en direkte linje, et generelt ophør af brugen af en direkte linje, en ændret anvendelse af en direkte linje og forudsætninger for eksempelvis overdragelse til nye ejere eller det kollektive net. Uden disse tilknyttede vilkår vil vi i en lang række tilfælde komme til at stå i et regulatorisk tomrum, som skaber usikkerhed om den fremtidige samfundsmæssige gevinst ved etablering af en direkte linje.

Disse vilkår vil med fordel kunne skrives sammen med eller i tilknytning til kriterierne om bl.a. ændring i antal brugere under §10, stk. 4, men kræver formentlig mere eksplicite regler, end at de bliver lagt til vurdering ved Energistyrelsen. I udkastet fremgår det, at ansøgeren til en direkte linje skal udpege en anlægsejerrepræsentant (§ 3), som er den juridiske og tekniske/driftsmæssige ansvarlige part og modpart for netvirksomheden/Energinet (§ 2 nr. 5), og at en direkte linje kun kan ejes af ejeren af forbrugs- eller produktionsanlægget (§ 4). Der vil formentlig også skulle tages stilling til disse bestemmelser i forhold til en udvidelse af bekendtgørelsen vedrørende ophør, ændret anvendelse, ændrede brugere og overdragelse.

Det bør tillige fremgå af bestemmelsen som et vilkår, hvordan skatter og afgifter behandles i brugen af en direkte linje, samt hvordan en eventuel måling til brug for udmåling af skat og afgifter skal ske. Endelig mangler der en stillingtagen til, hvordan påvirkningen af den eksisterende linje til det kollektive net indgår i tilladelsen til en direkte linje, og hvordan netselskaberne skal forholde sig til en eventuel kapacitetsudvidelse af den eksisterende forbindelse til det kollektive net (mere herom senere).

Kriterierne for anvendelse af hhv. automatisk og individuel sagsbehandlingsprocedure skal fremgå af bekendtgørelsen (§ 5)

Det fremgår af udkastet, at "Energistyrelsen i deres vejledning fastsætter en automatisk og en individuel sagsbehandlingsprocedure" (§ 5. stk. 4). Der mangler imidlertid en konkretisering af de kriterier, som lægger til grund for, hvornår de respektive sagsbehandlingsprocedurer gælder. I en bekendtgørelse, der handler om tilladelseskriterier og ansøgningsproces, er det uhensigtsmæssigt, at man lægger noget så principielt som kriteriet om, hvorvidt det skal være automatisk eller individuel procedure for tildeling over i en vejledning. Det bør fremgå eksplicit af bekendtgørelsen, da det både vil have afgørende betydning for omfanget af anvendelsen af de to procedurer, og hvad vi ultimativt kan forvente bliver konsekvensen af tilladelsen til de direkte linjer.

Med det nuværende udkast ved vi heller ikke, om de nævnte tilladelseskriterier er tiltænkt ens for både den automatiske og den individuelle procedure, om der påtænkes flere eller færre kriterier, eller om der påtænkes forskellig proces for udmåling af kriterierne i de to typer af procedurer.

Kriteriet om mindst ét nyt anlæg er afgørende for den samfundsmæssig gevinst af en direkte linje, men overskrift og indhold i paragraffens matcher ikke (§ 10)

N1 finder det hensigtsmæssigt, at tilladelse til etablering af en direkte linje kun gives, hvis mindst ét af de sammenkoblede anlæg er nye og uden en gældende nettilslutningsaftale til det kollektive elforsyningsnet. Som

beskrevet i Energistyrelsens *Analyse af geografisk differentierede forbrugstariffer og direkte linjer (2021)* vil muligheden for at opnå samfundsøkonomiske gevinster (i form af reduceret netudbygningsbehov) ved direkte linjer være begrænset, hvis forbruget/produktionen allerede er tilsluttet det kollektive net individuelt, fordi det kollektive elnet i så fald allerede er dimensioneret efter tilslutningerne.

§ 10, stk. 4 er imidlertid udvidende i forhold til det, som overskriften for paragraffen dækker. N1 er fuldstændig enig i, at betragtningerne under stk. 4 er relevante, men det har ikke nødvendigvis noget at gøre med, om der er mindst ét nyt anlæg. Betragtningerne er bredere og er udtryk for nogle af de generelle vilkår, der skal stilles for en direkte linje, efter den er blevet tilladt. Der er dog, som nævnt ovenfor, flere af denne type vilkår, som bør indgå i bekendtgørelsen, eksempelvis i forhold til ophør af ejerskab. Derfor vil vi foreslå, at stk. 4 skrives ud af paragraf 10 og gives en særskilt paragraf sammen med de øvrige vilkår, som skal være til stede for fortsat anvendelse af en direkte linje.

Afstandskriteriet er fornuftigt, men det skal medtage planlagt, fremtidig udbygning af det kollektive elnet (§ 11)

Det fremgår af udkastet, at etablering af en direkte linje kun gives, hvis "summen af længden på den elektricitetsforbindelse og det net, der etableres i forbindelse med den direkte linje, ikke er længere end summen af længden på det net, der alternativt ville skulle etableres ved individuel tilslutning af anlæggene til det kollektive elforsyningsnet" (§11 stk. 1). Dette hensyn er fornuftigt, fordi det er ét parameter i en udmåling af, om der er en reel besparelse for infrastrukturen i forhold til netudbygning. Det er dog vigtigt at understrege, at "afstandskriteriet" bør inkorporere den allerede planlagte fremtidige udbygning af det kollektive net, hvis det skal kunne understøtte en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig placering af direkte linjer. Sker det ikke, risikerer vi, at en direkte linje tillades på en forudsætning, som måske allerede er fraværende ved etableringen af linjen. Dermed mister kriteriet sin værdi, og der kan blive godkendt direkte linjer, som ikke giver en samfundsmæssig gevinst.

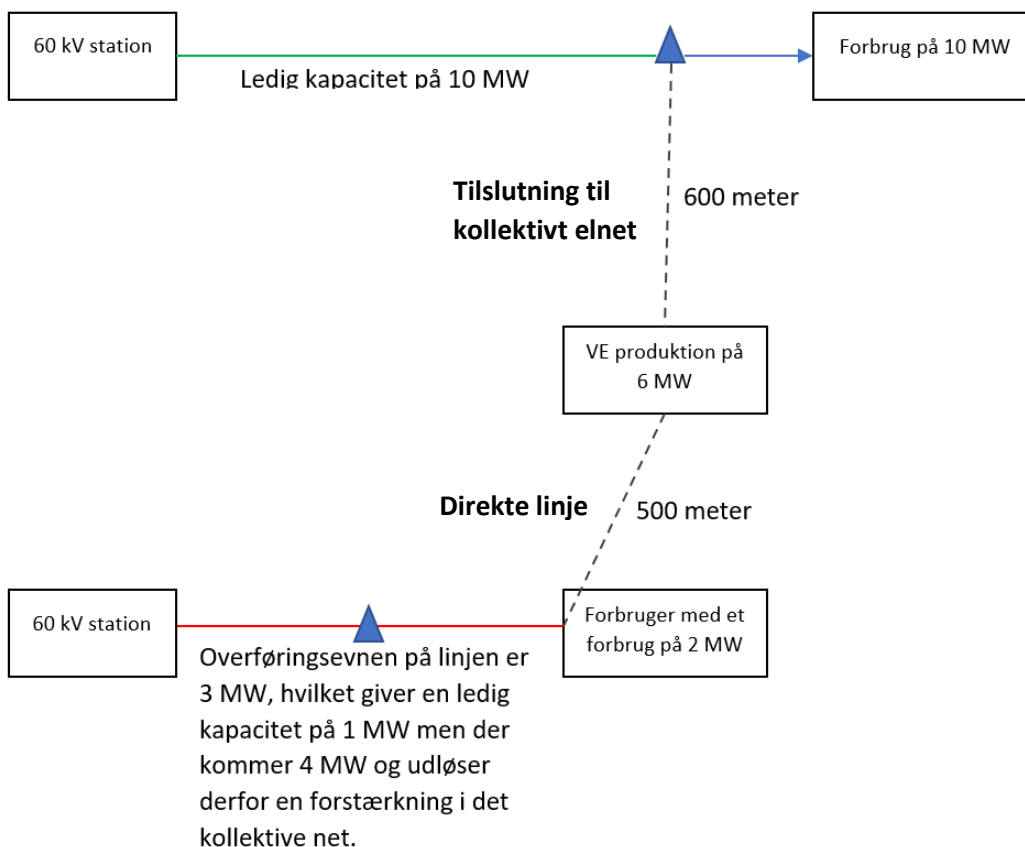
Tilladelseskriterierne skal suppleres af et kapacitetskriterium (§ 8-11)

Afstandskriteriet kan ikke stå alene i vurdering af, hvorvidt etablering af en direkte linje er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Her kan et eksempel være gavnligt (illustreret i figur 1): En forbruger med en effekt på 2 MW, som allerede er forbundet til det kollektive net, søger om tilladelse til at etablere en direkte linje til et nyt VE-produktionsanlæg på 6 MW. Længden af den påtænkte direkte linje er kortere end afstanden 500 m på den linje, der skulle etableres for VE-produktionsanlægget, hvis det skulle tilsluttes det kollektive net 600 m. Dermed vil der, jf. reglerne er i udkastet til bekendtgørelsen, kunne gives tilladelse til en direkte linje. Udfordringen er dog, at den linje i det kollektive net, som forbrugeren er tilsluttet, ikke har kapacitet nok til at bære en tilslutning på mere end 3 MW produktion, hvilket udløser en kapacitetsopgradering af det kollektive net, da det nye produktionsanlæg selv ved maksimalt forbrug kan tilføre det kollektive net en produktion på 4 MW. Den linje i det kollektive net, hvor VE-produktionsanlægget alternativt skulle tilsluttes (600 m væk) havde imidlertid en overkapacitet på 10 MW og måske ville produktion på denne linje endda afhjælpe en forbrugskapacitetsudfordring. Så selvom der spares 100 m elkabel, så er der samtidig en unødvendig kapacitetsopgradering og løsningen med en direkte ledning er dermed ikke en samfundsmæssig gevinst. Alligevel vil den potentielle

ejer af den direkte linje vil muligvis stadig forfølge en tilladelse, da værdien af tarifbesparelsen på den direkte linje opvejer meromkostningen til kapacitetsforøgelsen.

Der bør i tilknytning til afstandskriteriet, eller som et særskilt kriterie, indgå et hensyn til, at tilslutningen af det nye forbrug eller produktion på en direkte linje ikke må medføre et behov for en større opgradering af det kollektive net, der hvor det eksisterende forbrug eller produktion er tilsluttet det kollektive net, end der hvor det nye forbrug eller den nye produktion ellers ville være forbundet. Det bør desuden stå klart, at en kapacitetsforøgelse foranlediget af en producent / forbruger koblet op på en direkte linje vil udløse en ekstra tilslutningsbetaling på den eksisterende forbindelse til det kollektive net. I lighed med § 12 er der her behov for, at Energinet eller den relevante netselskab giver en vejledende udtalelse/vurdering af de nettekniske forhold i forhold til behovet for opgradering.

Figur 1: Illustration af eksempel

Afvigelsesmulighed er hensigtsmæssig under forudsætning af involvering af Energinet eller den relevante netvirksomhed (§ 12)

Det fremgår af udkastet, at Energistyrelsen kan dispensere fra afstandskriteriet, hvis "ansøger har indhentet en vejledende udtalelse fra Energinet eller den relevante netvirksomhed om evt. nettekniske, systemmæssige og/eller samplaceringsmæssige hensyn". Afvigelsesmuligheden er hensigtsmæssig i det omfang det af Energinet eller et netselskab finder, at der er væsentlige forhold der opvejer en manglende opfyldelse af

afstandskriteriet. Der kan være et lille overlap mellem denne bestemmelse og det ovenstående forslag om et kapacitetskriterie.

Gyldighed for tilladelse til etablering af direkte linje bør forkortes (§ 13)

Det fremgår, at tilladelse til etablering af direkte linjer bortfalder, hvis den direkte linje ikke er etableret inden for 10 år fra tilladelsens udstedelse. Den lange tidshorisont medfører, at der er en risiko for, at udviklingen i det omkringliggende net overhaler situationen, hvor tilladelsen er givet. En for lang tidshorisont kan derfor medføre en betydelig risiko for en kriteriet om hensigtsmæssig samfundsøkonomi ikke kan overholdes. For at imødegå denne problemstilling bør tidshorisonten for, hvor lang tid tilladelsen til etablering af en direkte linje er gældende, forkortes. Det kan hertil overvejes, om der skal være sammenhæng mellem tidshorisonten i denne bestemmelse og den i N1's opfordring til at medtage planlagt, fremtidig netudbygning under § 11.

2. Interne elektricitetsforbindelser

N1 finder det overordnet positivt over, at bekendtgørelsen kodificerer Energistyrelsens administrative praksis på området, så reglerne og administrationen for denne type konstruktion står mere klart end hidtil. Det er desuden en god mulighed for at sætte fokus på fordelene ved at have produktion og forbrug tæt sammen.

Der udestår imidlertid en række afklaringspunkter, før bekendtgørelsen er i mål. For det første skal det afklares, hvorvidt etablering af interne elektricitetsforbindelser er at betegne som inddragelse af kollektivt net. Hvis det er tilfældet, så er det vigtigt, at der er fuld klarhed om, at der er en omkostning forbundet med nedtagning af eksisterende målere, som skal dækkes. Netselskaberne kan ikke have afmeldte målere siddende hos kunder, bl.a. fordi de, uagtet at de er afmeldte, stadigvæk kommunikerer med vores systemer. De skal derfor nedtages.

For det andet skal det afklares, hvordan etablering af en intern elektricitetsforbindelse stiller forbrugeren i forhold til selv at kunne vælge elleverandør.

For det tredje skal det afklares, hvad netselskabernes rolle er i forhold til at foretage målinger til opgørelse af afgifter. Dette fremgår ikke af udkastet, og skal tilføjes til bekendtgørelsen som et punkt om afgifter. Fra vores perspektiv, vil det være lettest, hvis vi som netselskab laver nettomåling, på den baggrund udregner tarif og afgift.

Bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser fremstår samlet set, ligesom Bekendtgørelse om VE-egenforbrugere, på mange punkter uklar og svært tilgængelig i forhold til formål, afhængigheder til andre begreber i elforsyningens love- og bekendtgørelses, samt intern sammenhæng i selve bekendtgørelsen. Det giver desværre grundlag for misforståelser, uforudsete udfordringer og samfundsøkonomisk suboptimale løsninger, som kunne være undgået. Vi henviser derfor også til GPD's hørings svar for specifikke bemærkninger af opklarende karakter.

3. VE-egenforbrugere

Fra N1's side støtter vi en omkostningseffektiv tarifiering af VE-egenforbrugere. Tilføjelsen af denne nye kundekategori skal ske på et grundlag, der er omkostningsægte og transparent, og som ikke overvælter omkostninger til øvrige brugere af det kollektive elnet.

Vi vil samtidig anføre, at bekendtgørelsen og beskrivelsen af VE-egenforbrugere ligesom Bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser på mange punkter fremstår uklar og svært tilgængelig i forhold til formål, afhængigheder til andre begreber i elforsynings love- og bekendtgørelses, samt intern sammenhæng i selve bekendtgørelsen. Det giver desværre grundlag for misforståelser, uforudsete udfordringer og samfundsøkonomisk suboptimale løsninger, som kunne være undgået. Vi henviser derfor også til GPD's høringssvar for specifikke bemærkninger af opklarende karakter.

4. Indtægtsrammer for netvirksomheder

Det bør være en grundlæggende forudsætning, at alle omkostninger relateret til ansøgning om etablering af direkte linjer, herunder ift. indsamling af oplysninger til brug for ansøgning, dispensation og ift. nettilslutning, skal henføres til ansøger, også hvis en ansøgning bortfalder. Det er vigtigt, at netvirksomhederne har sikkerhed for dette bidrag til en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig etablering af direkte linjer. Det er uklart om de nuværende formuleringer i § 48 til fulde imødekommer dette.

Derudover vil vi fra N1's side gøre opmærksom på, at der kan være en uhensigtsmæssighed i de tilfælde, hvor interne elektricitetsforbindelser giver anledning til en reduktion i antallet af målere, fordi de ikke på samme tid giver anledning til en reduktion i omkostninger til drift og vedligehold af elnettet, men reducerer indtægtsrammen, som følge af indtægtsrammebekendtgørelsens § 22 vedr. ændret aktivitetsniveau.

- 00 -

Vi takker endnu engang for muligheden for at afgive bemærkninger og står til rådighed for eventuelle opklarende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jeppe Wraae Nielsen

N1 A/S

Til Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Sendt til ens@ens.dk, cc: tkfo@ens.dk

Journalnummer: 2022-769

4. november 2022

Norlys' hørings svar til *bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land*

Norlys takker for muligheden for at afgive hørings svar til *bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og land*.

Den grønne omstilling og elektrificeringen af samfundet er afgørende for Norlys, og her er en mulighed for etablering af direkte linjer central. I nedenstående hørings svar fremgår bemærkninger til udvalgte dele af bekendtgørelsen.

Vedr. § 12

Norlys finder det meget positivt, at der angives tre overordnede muligheder for at dispensere fra afstandskriteriet angivet i § 11 stk. 1, idet afstand alene ikke bør være det altafgørende kriterium for, om en direkte linje samlet set kan være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig.

Norlys vil dog gerne efterspørge en uddybning af de tre dispensationsmuligheder, så det bliver mere tydeligt, i hvilke situationer disse kunne give anledning til dispensation. Er det muligt at angive eksempler på scenarier, der ville kvalificere til en dispensation fra afstandskriteriet?

Nettekniske hensyn:

For så vidt angår nettekniske hensyn, mener Norlys, at det bør være muligt at få dispensation fra afstandskriteriet, såfremt den direkte linje samlet set påfører elnettet færre omkostninger end de hypotetiske individuelle tilslutninger. Det kunne eksempelvis være relevant, hvis forbrugsfoenheden hypotetisk skulle tilsluttes i et relativt svagt punkt i elnettet, hvor der foruden længden af kablet ville være behov for netforstærkninger. Kan en direkte linje overflødig gøre behovet for netforstærkning og fx installation af en ny transformer, bør dette overtrumfe afstandskriteriet.

I det hele taget bør dimensionering af nettilslutningen tages i betragtning. Det kan derfor med fordel fremføres eksplicit i bekendtgørelsen, at der lægges vægt på mængde (kapacitet) og ikke alene længde (afstand), så det tages i betragtning, om sammenkoblingen samlet set skåner elnettet. Hvis man med en direkte linje kan reducere behovet for ampere/MW-tilslutning til det kollektive net, må der være en samfundsmæssig gevinst. Det bør være det styrende for, om det giver samfundsmæssig værdi. Der bør derfor ikke være tvivl om, at en direkte linjeføring, der samlet set indebærer færre netomkostninger bør få tilladelse.

Samplaceringshensyn:

Norlys ønsker ligeledes udfoldet eksempler på, hvad hensyn til samplacering kunne udgøre.

For at øge den offentlige lade- og brintopfyldningsinfrastruktur kan der anlægges direkte linjer til sammenkobling af VE-produktion, PtX-anlæg og infrastruktur til påfyldning af drivmidler til tung transport i umiddelbar nærhed af motorvejsnettet. Anden regulering stiller dog nødvendige afstandskrav mellem vindmøller og motorveje, hvilket indebærer, at der trods den tættest mulige samplacering vil være en vis afstand, er kan udfordre afstandskriteret. Direkte linjer til anlæg af ladestander og brintopfyldningsstationer ved motorvejsafkørsler nær VE-produktion kunne derfor med fordel angives som eksplicit eksempel på dispensationsgrund.

Vedr. § 9

Endelig så vi gerne en mere eksplicit angivelse af, hvordan batterier anskues inden for et direkte linje-setup. Et batteri før tilslutning til det kollektive elforsyningsnet kan mediere mellem elproduktion og forbrug og levere balancering til elnettet. Men det er uklart, hvorvidt tilstedeværelse af et batteri anskues som et yderligere produktions- og eller forbrugsanlæg, og om tilstedeværelsen af et stort batteri i sig selv derved er udslagsgivende for, at setuppet afviger fra standarden med ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg, således at der kan skabes tvivl om, hvorvidt der er tale om et net. Norlys mener ikke, at inkludering af et batteri bør give anledning til usikkerhed om legitimiteten af en direkte linje.

Endvidere er det uklart, hvad Energistyrelsen vil lægge til grund for en vurdering af, om en sammenkobling har karakter af et kollektivt elforsyningsnet. Er det muligt at tydeliggøre, hvilke principper og karakteristika, der vil blive lagt vægt på ved en sådan vurdering?

Såfremt der er behov for yderligere kommentarer til eller uddybning af ovenstående, står Norlys selvfølgelig til rådighed. I så fald kontaktes Katrine Mandrup Kaspersen på katkas@norlys.dk.

Med venlig hilsen

Katrine Mandrup Kaspersen
Senior Public Affairs Konsulent for energi

Energistyrelsen

Sendt pr. mail til Energistyrelsens hovedpostkasse
ens@ens.dk med kopi til tkfo@ens.dk

Journalnummer 2022-796

TEKNIQ Arbejdsgivernes høringsvar på høring af bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land

Energistyrelsen har med høringsbrev dateret 30. september 2022 fremsendt bl.a. udkast til bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land i høring anmodet om at modtage høringsvar senest fredag den 4. november 2022.

Bekendtgørelsen om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land berører vigtige arbejdsområder for TEKNIQ Arbejdsgivernes medlemsvirksomheder, som bl.a. investerer i solceller til eget forbrug og installerer solceller for kunder. Vi indgår derfor gerne i det fortsatte samarbejde på området.

Udkastet til bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer på hav og på land, herefter kaldet "udkastet", giver TEKNIQ Arbejdsgiverne anledning til følgende bemærkninger.

Direkte linjer kan i nogle tilfælde være afgørende for at sikre en hensigtsmæssig placering af vedvarende produktionsanlæg som fx solceller og forbrugsanlæg. Det gælder ikke mindst i forhold til etablering af energifællesskaber og borgerenergifællesskaber, hvor direkte linjer ofte vil være en forudsætning for at kunne skabe en attraktiv businesscase og samtidig bidrage til at aflaste de kollektive el-net.

I udkastets § 4 fremgår, at en direkte linje kun kan ejes af ejeren af produktionsanlægget eller ejeren af forbrugsanlægget. Denne ordlyd kan imidlertid forhindre at fx virksomheder i et energifællesskab kan etablere direkte linjer mellem fx et fælles solcelleanlæg og virksomhederne i energifællesskabet. Samtidig betyder ordlyden, at fx pensionskasser eller andre investorer ikke kan bidrage til finansieringen af et projekt. Dette mener TEKNIQ Arbejdsgiverne er uhensigtsmæssigt.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

4. november 2022

Side 1/2

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Derfor foreslår TEKNIQ Arbejdsgiverne, at ordlyden i § 4 ændres til:

”En direkte linje kan kun ejes af ejeren af produktionsanlægget, ejeren af forbrugsanlægget eller af en forening af ejere af produktions- og forbrugsanlæg.”

Det fremgår desuden af § 11, at tilladelse til etablering af en direkte linje kun gives, hvis summen af længden ikke er længere end summen af længden på det net, der alternativt ville skulle etableres. TEKNIQ Arbejdsgiverne har forståelse for de bagvedliggende hensyn til det kollektive elnet. TEKNIQ Arbejdsgiverne mener dog, at dette krav potentielt kan forhindre etableringen af direkte linjer, som kan sikre en positiv økonomi i mange energifællesskaber. Derfor mener vi, at bestemmelsen enten skal udgå eller udformes på en måde, så den ikke finder anvendelse i forbindelse for energifællesskaber og lignende.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Kommenterede [TH1]: Jeg ved ikke om det er så smart det her

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

4. november 2022

Side 2/2

Ulrik Jørgensen
forsker og rådgiver
mail: ulrik@uj-consult.dk
mobil: 2166 5424

4. november 2022

Til Energistyrelsen

Postkasse ens@ens.dk
Tonny Kofoed Olsen tkfo@ens.dk
Susanne Wejp-Olsen swpo@ens.dk
Christine Federlin chde@ens.dk
Leo Silfen Leth lsfl@ens.dk

Høringsvar til de tre bekendtgørelsesudkast om direkte linjer, interne elektricitetsforbindelser og VE-egenforbrugere

De tre udkast til bekendtgørelser blev udsendt i høring samme dag som høringsfristen til tredje delhøring til den seneste runde af ændringsforslag til Elforsyningsloven udløb. De udsendte udkast til bekendtgørelse er informative i forhold til forståelsen af intentionerne med den seneste revision af Elforsyningsloven, men gør samtidig, at de fremsendte høringssvar til denne ikke har haft nogen mulighed for at påvirke de rammer, som loven lægger for udformningen af bekendtgørelserne.

De følgende kommentarer og kritikpunkter må ses i dette lys, da væsentlige dele i de foreslåede bekendtgørelser ikke har et lovgrundlag uden at de foreslåede ændringer i Elforsyningsloven gennemføres i den foreliggende form, ligesom en række mangler i bekendtgørelserne afspejler tilsvarende mangler i revisionen af Elforsyningsloven.

Det fremgår ret klart af både loven og bekendtgørelserne, at det har været Energistyrelsens intention i så høj grad som muligt at kodificere det, som styrelsen opfatter som det hidtidige lovgrundlag og den hidtidige praksis i tolkningen af netselskabernes råderum i forlængelse af deres eneretsbevilling. Her har det været styrelsens intention at fastholde deres ret til at varetage udbredelsen og udbygningen af distributionsnettet uden at være begrænset af hensyn til grænserne for elkunders ejendom og uden særligt hensyn til elkunders ret til at udnytte eller dele egenproduceret el. Dette blev understreget af bemærkningerne til ændringerne i Elforsyningsloven, hvor styrelsen skriver:

En elkundes mulighed for at etablere en intern elektricitetsforbindelse til eget elproducerende anlæg placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted er en undtagelse til elforsyningslovens udgangspunkt om kollektivitet i landets elforsyning og de kollektive elforsyningsvirksomheders eneret. En intern elektricitetsforbindelse må derfor ikke stride mod den den bevillingshavende netvirksomhed eller Energinets de facto eneret til at etablere kollektivt net ...

I denne sammenhæng anføres der ikke noget hensyn til eller nogen begrænsninger, som afspejler retten til egenproduktion og udnyttelsen eller deling af denne. Det er bemærkelsesværdigt, da tolkningen af netselskabernes eneretsbevilling dermed ikke reflekterer de ændringer, som de nye rettigheder til egenproduktion og deling af denne giver elkunder (tidligere elforbrugere). Der er her tale om en uændret videreførelse af den lovgivning og reguleringsmæssige praksis, der var gældende før revisionen af Elforsyningsloven i december 2020, uden at der er taget hensyn til eller i det mindste reflekteret over elkundernes nye rettigheder til egenproduktion og udnyttelse hhv. deling af denne.

Denne tilgang kræver således mere end en henvisning til en påstået de facto eneret, men kræver, at denne eneret ikke strider mod andre bestemmelser og som samtidig er begrundet i et samfundsmæssigt set væsentligt og underbygget hensyn.

Denne manglende refleksion i lovbemærkningerne har afgørende betydning, da begrebet distributionsnet med adskilte tilslutninger for produktion hhv. forbrug tidligere har været ret entydigt i forhold til de elforbindelser dette dækkede, men med retten til deling af egenproduktion kommer til at stå over for elforbindelser, der anvendes til udnyttelse hhv. deling af egenproduceret el, som ikke længere er dækket af begrebet distributionsnet. Denne type forbindelser har hidtil været dækket af begrebet interne net, som nu omdefineres til interne elektricitetsforbindelser – en sproglig tilretning, som øjensynligt har til formål at lægge netbegrebet tættere på det, der er dækket af begrebet distributionsnet. Denne sproglige omdefinering løser ikke den udfordring, at der inden for en elkundes ejendom eller område, hvad enten elkunden står alene eller repræsenterer et fællesskab af elkunder vil være tale om deling af både el fra det kollektive elnet og egenproduceret mellem de forbrugende enheder, som findes inden for elkundens område.

Ad. udkast til bekendtgørelse om VE-egenforbrugere:

§5 åbner mulighed for, at der kan opkræves gebyrer og afgifter for egenproducerede elektricitet. Det viderefører en på flere måder uheldig og ganske arbitrær praksis, som blev etableret med rådighedstarifferne. Dem har Forsyningstilsynet ellers lagt op til skulle udfases i forbindelse med indførelsen af Tarifmodel 3.0 som åbner for kapacitetstariffer ved siden af forbrugstarifferne. Der åbnes desuden for helt nye afgifter m.v. på basis af en hypotetisk situation, som kunne tænkes at opstå, hvis egenproduktion overstiger 8% af det samlede elforbrug. Af alle de reguleringstiltag, der om få år bliver kunne nødvendige for fx at sikre at PtX produktion baseret på egenproduktion af el ikke belaster elnettet og forsyningen med stabil VE unødvendigt er denne bestemmelse alt for upræcis.

§6 afgrænser fællesskaber af VE-egenforbrugere til kun at have mulighed for at dele el inden for den enkelte bygning og de pålægges i øvrigt at betale alt, som der kan pålægges dem af ekstra omkostninger. Det sætter reelt denne type af fællesskaber helt ud af kraft. Med den manglende præcision i denne paragraf kan den også læses som om VE-egenforbrugere reelt ikke kan være medlemmer i et lokalt energifællesskab.

Ad. udkast til bekendtgørelse om interne elektricitetsforbindelser:

§3 begrænser anvendelsen af interne elektricitetsforbindelser til alene at være muligt inden for elkundens forbrugsted eller i et område, der er umiddelbart tilstødende og som elkunden har råderet over og hvor afstanden mellem produktionsanlæg og forbrugsinstallation ikke overstiger 500 meter. Denne afgrænsning er snævrere end elkundens ejendom, som kan omfatte flere bygninger og flere matrikler – som oftest betinget af forhold, der intet har at gøre med elkundens aktiviteter, men afspejler praktiske og historiske opdelinger. Formuleringen er tæt knyttet til Elforsyningslovens bestemmelse om forbrugssted, som lider af at bygge på samme arbitrære afgrænsning. Afgrænsningen giver ikke blot reelle problemer for boligorganisationer, men også for landbrug og virksomheder, hvor der for sidstnævnte i praksis har været set bort fra afgrænsningerne. Nogle steder har det betydet, at det har været nødvendigt at gennemføre sammatrikulering for at undgå uhensigtsmæssige indgreb fra netselskabernes side. Det vil enten tvinge elkunder til at opdele anlæg på flere tilslutninger eller opgive at etablere egen VE-baseret produktion. Intet af dette giver samfundsmæssigt set mening.

§3, pkt.2 fastslår, at en tredjepart, der ejer et elproducerende anlæg på elkundens ejendom, skal være underlagt elkundens instruktion. Hvad denne instruktion i praksis indebærer afklares ikke nærmere, men samtidig udelukkes det, at tredjeparten selv kan forbruge el fra anlægget. Det kan skyldes en uigennemtænkt formulering, men dette fremstår umiddelbart som en hindring for, at VE-anlæg kan være ejet i fællesskab af flere parter på ejendomme, som deler el fra anlægget efter klare 'instruktioner' og samtidig udnytter en del af produktion til fælles forbrug på ejendommen. Det kan også være det modsatte, hvor ejendommens ejer

også ejer anlægget, men deler den producerede el med lejere på ejendommen – igen efter klare aftaler. Også her er det ganske uklart, hvilke fordele denne regulering har for netselskaber, samfund eller elkunder.

§4 skelner mellem deling af egenproduceret el købt og leveret fra det kollektive elforsyningsnet. I pkt.1 stilles krav om 'fuld og hel identitet mellem elkunden og den, der forsynes via den interne elektricitetsforbindelse' – en formulering, som stammer tilbage fra Skats krav om identitet. Denne stramning giver Elforsyningsloven ikke grundlag for. Skærpelsen kan føre til, at netselskaberne kræver ret til at etablere parallelle net inde på elkunders ejendom, hvilket ikke har nogen elteknisk begrundelse og fører til væsentlige ekstra omkostninger. I værste fald kan det gøre deling af egenproduceret el umulig. boligforeninger og bofællesskaber som optræder som elkunder gøre en samtidig deling af egenproduceret el og køb af el fra det kollektive elnet uoverskuelig.

§5 åbner for, at både egenproduceret el og el fra det kollektive elnet kan deles gennem en intern elektricitetsforbindelse, hvis dette sker inden for en bygning, men altså ikke på tværs af flere bygninger, ligesom anlægget skal være placeret på samme bygning, hvor forbruget sker. Elkunder, der på deres ejendom råder over flere bygninger bliver dermed nødsaget til at opsplitte deres anlæg.

§5, stk.2 og 3 indføres igen en skelnen mellem el fra det kollektive net og egenproduceret el, som giver anledning til at den enkelte 'forbruger' har ret til at vælge at deltage eller ikke deltage i et fællesskab på hvert af disse områder, selvom de ikke kan adskilles. Dette har ingen hjemmel i Elforsyningsloven, der alene fastslår, at den enkelte 'forbruger' har ret til selv at vælge elhandler – altså basalt set om 'forbrugeren' ønsker at indgå i et fællesskab eller ikke ønsker det. Bestemmelserne i §5 lægger i sin yderste konsekvens op til en opdeling af tilslutningerne og dermed parallelle kablinger, hvilket elteknisk ikke giver mening.

§5, stk.4 indfører så en væsentlig forskelsbehandling af ejerforeninger, som trods beliggenhed i samme ejendom forhindres i at have fælles egenproduktion og dele denne. Dette også til trods for, at fx bofællesskaber ofte er presset af deres finansieringsinstitut til at vælge denne ejerform frem for den ønskede andelsboligforening for at de kan opnå lån, selvom bofællesskaber har vedtægter, der forpligter beboerne over for fællesskabet.

Ad. udkast til bekendtgørelse for etablering af direkte linjer:

Det vil være relevant og nyttigt for udbygningen med landbaseret VE-produktion, at det med bekendtgørelsen er sikret, at lokale energifællesskaber, der ofte vil bestå af både boliger og erhvervmæssig aktivitet med lokal varmeproduktion, og bofællesskaber har adgang til at etablere direkte linjer, hvor det eksisterende kollektive elnet ikke kan levere denne transport på en hensigtsmæssig måde.

Konkluderende overvejelser:

Sammen med en række grønne organisationer og boligorganisationer har jeg fremført kritik af den oprindelige revision af Elforsyningsloven i december 2020 for at være mangelfuld og modsigelsesfyldt. Dette er blevet fulgt op i relation til de senest fremlagte forslag til revision af loven fra før og efter sommeren her i 2022. Kritikken har været, at disse revisioner samlet set ikke har resulteret i en sammenhængende og konsistent implementering af de rettigheder til deling af egenproduceret el, som EU's direktiver om Elmarkedet og VE-støtte har lagt op til. Denne situation skærpes desværre med de seneste ændringsforslag og de fremlagte udkast til bekendtgørelser.

I stedet for at sikre en konsistent dansk implementering af de nye rettigheder, som lever op til direktivernes krav om en gunstig implementering, har Energistyrelsen som redegjort ovenfor bidraget med en række nye administrative og økonomiske hindringer for realiseringen af de nye rettigheder. Det råder den foreliggende kodificering af den eksisterende praksis og forståelse af eneretsbevillingen ikke bod på – den bidrager yderligere til, hvad vi har karakteriseret som en 'uklar retstilstand', som i sin effekt skader den danske

udbygning med VE, øger omkostningerne til elnettet og svækker borgerinddragelsen i omstillingen af den danske energiforsyning til større klimavenlighed.

Det har i denne nu mere en to-årige proces været udgangspunktet for vores arbejde, at det kollektive elnet er et aktiv for den danske elforsyning. Det skal bevares og udbygges i det omfang, der er behov for det. Men det må ikke ske ved, at det væsentlige supplement, som lokale energiløsninger i boligorganisationer og lokale energifællesskaber kan bidrage med, bliver begrænset med uklare henvisninger til netselskabernes historiske set reelt uafgrænsede eneretsbevilling, når problemet snarere er, hvor de legitime grænser for denne eneretsbevilling skal trækkes fremover.

Lokale fællesskaber kan koordinere og reducere elforbruget i forhold til den tilgængelige produktion og de kan herved begrænse behovet for udbygning af det decentrale og dyre dele af det danske kollektive elnet. Det afgørende politiske spørgsmål i denne sammenhæng må derfor være, om der med denne lovgivning og dens begrundelse også reelt opnås fordele af samfundsmæssig værdi – kort sagt at den er politisk meningsfuld og legitim. Henvisninger til lovgivningen, som den så ud før december 2020 kvalificerer altså ikke i sig selv til en uændret videreførelse af grænserne for netselskabernes eneretsbevilling.

Opnås der ikke nogen samfundsmæssige fordele, men alene begrænsninger i borgernes mulighed for at bidrage til den klimabetingede udbygning med VE og nedbringelse af omkostningerne i energisystemet, reducerer det legitimiteten i eneretsbevillingen, idet den tildeler private operatører administrative og økonomiske beføjelser på lovgivers vegne og på borgernes bekostning.

Den enkelte forbrugers ret til at kræve adgang til valg af elhandler og dermed også ret til et eget målepunkt i forhold til det kollektive elnet begrundes ikke nogen af de her diskuterede lovændringer og bekendtgørelser. Denne ret er samtidig en pligt for det aktuelle netselskab i at sørge for registrering af dette målepunkt og sikre, at forbruget af el bliver registreret. Om dette samtidig indebærer etablering af en særskilt tilslutning til det kollektive elnet eller blot ved at måleren hos den pågældende forbruger registreres i Energinets datahub er i denne sammenhæng underordnet. Udøvelsen af denne ret og pligt er dermed ikke afgørende for den fysiske udformning af og ejerskabet til specifikke kablinger.

Det kollektive elnet bliver ikke styrket eller udbygget bedre ved, at netselskabernes eneret giver dem mulighed for og nærmest en slags pligt til at forhindre elkunder, der repræsenterer fællesskaber af elforbrugere inden for afgrænsningen af egen eller fælles ejendom, i på tværs af bygninger og matrikler at etablere egenproduktion og deling af el. Derfor er det nødvendigt, at få ajourført bestemmelsen om forbrugssted i Elforsyningsloven, så den afspejler denne ret. Det er ligeledes nødvendigt at få tydeliggjort, at elkunder ikke blot kan være privatpersoner og virksomheder, men også kan være boligorganisationer, bofællesskaber og lokale energifællesskaber, hvor de sidstnævntes vil være nødvendige for, at en 'lokal kollektiv tarifering' bliver mulig i praksis

Der er omvendt ingen fordel for samfundet eller for det kollektive elnet ved, at netselskaberne får adgang til at kræve opsplitting af elkunders egenproduktion og interne elektricitetsforbindelser med henvisning til bygningsmæssige eller matrikulære forhold. Ligesom der ikke er nogen fordel ved at indføre en forskelsbehandling mellem ejerforeninger, andelsforeninger, almene boliger og private boligudlejere.

Mvh, Ulrik Jørgensen

Energistyrelsen
Att: Tonny Kofoed Olsen
Journal nr. 2022-796
tkfo@ens.dk
ens@ens.dk

4. november 2022
Vores ref.: HILDJ
Dok. Id: Deca00011405-
1641853278-1468

Ørstedes hørings svar til høring af bekendtgørelse om ansøgningsproces og tilladelseskriterier for etablering af direkte linjer

Indledningsvist vil Ørsted gerne takke for muligheden for at afgive hørings svar til høring af bekendtgørelse vedr. tilladelse til etablering af direkte linjer.

Tilladelsen til at sammenkoble forbrug direkte med tilhørende produktion skal i samspil med innovative netprodukter give nye kunder mulighed for at påvirke, hvor store omkostninger de påfører nettet. De potentielle besparelser herfra vil være centrale for en omkostningseffektiv grøn omstilling. Ørsted er derfor meget positive over for muligheden for at etablere direkte linjer.

Tilladelsen til etablering af direkte linjer er essentiel for opfyldelsen af de ambitiøse politiske målsætninger om mere vedvarende energi og PtX inden 2030. Modningen af de projekter, som skal levere på ambitionerne, foregår nu, og der er behov for tydelige og fleksible regulatoriske rammer til at understøtte projekterne.

Tilladelsen af direkte linjer og forslaget til metode for direkte linjer er et stort skridt i den rigtige retning. Vi mener dog, at afstandskriteriet dels risikerer at give anledning til suboptimale placeringer for PtX-projekter, og dels risikerer at stå i vejen for ellers samfundsøkonomisk hensigtsmæssige direkte linje projekter. Det kan både få konsekvenser for den grønne omstilling og etablering af PtX industri i Danmark. Vi anbefaler derfor, at afstandskriteriet fjernes for transmissionstilsluttede projekter og evt. erstattes af et kriterie, der mere direkte sikrer samfundsøkonomi i projekterne.

Nedenfor uddyber vi vores bekymringer og kommer med forslag til håndtering heraf. Flere af disse bekymringer har også været rejst ifm. høring af lovforslag til ændring af lov om elforsyning samt i løbende dialog med Energistyrelsen.

Formål med direkte linjer

Vi ser muligheden for at etablere direkte linjer som værende central for, at den grønne omstilling kan ske med færrest mulige meromkostninger til udbygning af elnettet og dermed så omkostningseffektivt som muligt.

Direkte linjer er redskabet, der muliggør, at de samfundsøkonomiske gevinster kan opstå. Det er omkostningsægte tariffer og innovative tarifprodukter, der leverer de samfundsøkonomiske gevinster. Her er den direkte linje dog nødvendig for at kunne opføre sig omkostningsminimerende ift. elnettet.

Vores ref.: HILDJ
 Dok. Id: Deca00011405-
 1641853278-1468

De samfundsøkonomiske gevinster ved direkte linjer opstår, idet tilladelsen til direkte linjer giver mulighed for og tilskyndelse til at varierende produktion og fleksibelt forbrug tilsluttes elnettet på en måde, der påfører elnettet færrest mulige omkostninger. Med tilladelse til direkte linjer gives der incitament til, at der vælges en anden placering af anlæg end ellers, hvilket reducerer behovet for udbygning af transmissionsnettet særligt i flaskehalse mellem produktions- og forbrugsoverskudsområder. Energinet estimerer i *Konsekvensanalyse af mulighed for direkte linjer på transmissionsnettet (oktober 2021)*, at direkte linjer kan bidrage til at indhente en samfundsøkonomisk gevinst på 300 mio. kr. årligt ved 5 GW elektrolyse, svarende til 60 mio. kr. årligt per GW elektrolyse.

For at direkte linjer kan leve op til deres potentiale, skal modellen for tilladelse til etablering af direkte linjer:

- i) **give de rette incitament**, så projekterne bidrager mest hensigtsmæssigt til samfundet fx ift. placering af forbrug og produktion samt beslutning om udvekslingskapacitet,
- ii) **være forudsigelig** så udviklere allerede tidligt i modningsfasen af et projekt kan vurdere, om projektet falder inden for reglerne om etablering af en direkte linje – både for statslige udbud og markedsdrevne projekter samt
- iii) **ikke blokere** projekter, der bidrager med samfundsøkonomisk værdi.

I det følgende vil vi foreslå nogle ændringer til bekendtgørelsen, som efter vores opfattelse vil styrke bekendtgørelsen på de tre ovenstående parametre bl.a. ved at erstatte afstandskriteriet med et kriterie, der for TSO-tilsluttede projekter i endnu højere grad er knyttet til værdiskabelsen, samt ved at skabe mere klarhed over afvigelsesmuligheden.

Afstandskriterie og afvigelsesmulighed

Det foreslås i bekendtgørelsen, at der udelukkende kan gives tilladelse til direkte linjer, såfremt de lever op til et afstandskriterie. Vi mener, at kriteriet er uhensigtsmæssigt for direkte linjer tilsluttet på transmissionsniveau, idet der ikke er påvist eller sandsynliggjort nogen sammenhæng mellem længder på kabler og den samfundsøkonomiske gevinst ved direkte linjer på transmissionsniveau, der som nævnt ovenfor skabes ved at reducere behovet for lange effekttransporter ved at give forbrug (eller produktion) et incitament til at placere sig mere optimalt for elnettet. Denne gevinst eksisterer også i tilfælde, hvor kabellængderne ved en direkte linje er længere, end hvis anlæg var individuelt tilsluttet. Gevinsten ved samplacering vil i mange tilfælde nemt overstige meromkostningen ved et lidt længere kabel.

Det er en derfor vores bekymring, at afstandskriteriet vil blive en barriere for samfundsøkonomisk hensigtsmæssige direkte linje projekter, samt at det vil give anledning til suboptimale direkte linje projekter. Vi finder derfor, at afstandskriteriet skal tages ud af bekendtgørelsen eller ændres.

Skitse af afstandskriterie og hvordan det giver incitament til projekter med reduceret samfundsøkonomi

Det er vores nuværende forståelse, at det for de fleste kombinerede havvind og PtX projekter, som forbindes med en direkte linje, vil give bedst mening, at dimensionere

forbrugsanlægget (PtX) mindre end produktionsanlægget (havvind). Det medfører, at forbrug ofte vil være af en størrelse, der tillader individuel tilslutning i en 132 kV station, mens meget VE, herunder havvind, vil skulle tilsluttes 400 kV stationer. Produktion og forbrug forbundet via en direkte linje vil i et sådan tilfælde formentlig også skulle tilsluttes i en 400 kV station. Der er en del flere 132 kV stationer og der er derfor ofte kortere afstande til disse end til 400 kV stationerne. Det leder til, at afstandskriteriet, ofte vil være defineret ud fra forbrugsanlæggets nærhed til en 132 kV station og at afstandskriteriet kan imødekommes, ved at placere forbrug længere væk fra 132 kV stationer, hvormed den kontrafaktiske afstand bliver længere. Det er dermed vores forståelse af afstandskriteriet, at placering af forbrugsanlæg ift. eksisterende 132 kV stationer vil være afgørende for, hvorvidt der gives tilladelse til en direkte linje.

Figur 1 illustrerer et tænkt eksempel, hvor produktion individuelt skulle tilsluttes i 400 kV stationen Idomlund og forbrug individuelt skulle tilsluttes i 132 kV stationen Ramme. Afstandskriteriet er dermed illustreret ved længden på de to blå streger. I eksemplet, er det vores forståelse, at en direkte linje, som forbinder produktionen med forbruget og som tilsluttes i Idomlund – illustreret ved de to lilla streger – ikke vil kunne godkendes, idet længden på dem er længere end længden på de to blå linjer. Det ville dog godt kunne godkendes, hvis forbruget var placeret bare lidt længere sydpå – altså længere væk fra Ramme station.

Figur 1

Figur 2 illustrerer ovenstående pointe i en mere generel kontekst, hvor produktion og en direkte linje ville skulle tilsluttes i Idomlund. Det er vores forståelse, at en direkte linje ikke kan godkendes, hvis forbruget er placeret udenfor den blå linje – altså tæt på 132 kV stationerne.

Figur 2

Eksemplet og illustrationerne viser, at afstandskriteriet vil give incitament til at vælge placering af forbrug ift. afstande fra 132 kV stationer, hvilket risikerer at lede til

reduceret samfundsøkonomi i et direkte linje projekt. Samfundsøkonomien vil blive reduceret, idet afstandskriteriet kan være en barriere for hensigtsmæssig placering ift. fx muligheder for afsætning af overskudsvarme, mulighed for anvendelse af brintinfrastruktur, adgang til CO2 kilder mv.

Vores ref.: HILDJ
Dok. Id: Deca00011405-
1641853278-1468

I tillæg til at afstandskriteriet risikerer at svække samfundsøkonomien i de direkte linje projekter, som tillades, kan det potentielt også komme til at stå i vejen for godkendelse af samfundsøkonomisk hensigtsmæssige direkte linje projekter.

Anbefaling ift. justeret afstandskriterie

På baggrund af ovenstående udfordringer ved afstandskriteriet, anbefaler vi, at afstandskriteriet fjernes for transmissionstilsluttede projekter. Det vil muliggøre optimal placering af forbrugsanlæg og vil bidrage til, at direkte linje projekter vil kunne indfri det samfundsøkonomiske potentiale. Det kan overvejes, om dette skal suppleres af en bestemmelse om, at både forbrugsanlægget og produktionsanlægget skal være nye mhp. at sikre samfundsøkonomien i de tilladte projekter.

Såfremt det dog vurderes, at der vil være behov for et særligt rammeværk eller kriterie, for at have hånd i hanke med tilladelser til direkte linje projekter, kan det overvejes at udforme et sådan kriterie, som dog ikke er lige så begrænsende som det nuværende.

Idet der ikke er en lineær sammenhæng mellem længder på kabler og samfundsøkonomi, kan det overvejes, at tilføje flere frihedsgrader til det nuværende afstandskriterie ved at tillade, at den direkte linje er fx 3-4 gange så lang som længderne på de individuelle tilslutninger. Alternativt, kan der stilles et kriterie, som i højere grad har sammenhæng til den samfundsøkonomiske gevinst fx et krav om en begrænset netudvekslingskapacitet eller afbrydelighed for en del af det samlede anlæg.

Anbefaling til udformning af afvigelsesmulighed baseret på objektive kriterier

Vi finder, at der endvidere er behov for en afvigelsesmulighed, som sikrer mulighed for modning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssige direkte linje projekter.

Vi finder, at den foreslåede afvigelsesmulighed fra afstandskriteriet, er meget løst formuleret med mange uklarheder, og der mangler derfor transparens i forhold til, hvordan den vil blive implementeret og anvendt.

Vi foreslår, at der udarbejdes en afvigelsesmulighed, som i højere grad baseres på objektive og konkrete kriterier, som anskueliggør, hvornår en direkte linje vil aflaste det kollektive elnet og dermed reducere behovet for udbygning heraf og give anledning til samfundsøkonomiske gevinster. Denne skal som minimum gælde for transmissionsnettet, hvor afstande på nettet ikke anskueliggør værdien ved direkte linjer.

Øvrige kommentarer til afstandskriteriet

Såfremt, det fastholdes, at der skal indgå et afstandskriterie i bekendtgørelsen, så bemærker vi, at:

- §11 stk. 2 er hensigtsmæssig, idet det for nogle projekter retter op på ellers skæve incitamenter til valg af placering, som kriteriet ellers ville give anledning til.

- §11, stk. 3 er hensigtsmæssig, idet det bidrager til at sikre nogen grad af transparens og forudsigelighed om, hvorvidt der kan gives tilladelse til et konkret direkte linje projekt ifm. offentlige havvindsudbud.

Generelt

Antal anlæg

Det fremgår af § 9, at det kun er tilladt at sammenkoble flere end ét produktionsanlæg og ét forbrugsanlæg, hvis sammenkoblingen efter Energistyrelsens vurdering ikke har karakter af kollektivt elforsyningsnet. Vi er bekymrede for, at det vil være svært at gennemskue udfaldet af vurderingen af dette kriterie, og at kriteriet derfor vil være en barriere for modning af direkte linje projekter. Vi foreslår, at kriteriet defineres mere præcist og objektivt.

Ansøgningsproces

Ansøgningsprocessen for tilladelse til etablering til direkte linjer står ikke fuldstændig klar for os. Vi foreslår derfor, at det udpensles og specificeres nærmere, hvad denne indeholder samt hvilke tidsperspektiver, der kan forventes. Det kan fx gøres i et bilag eller en tilhørende vejledning. Vi bemærker endvidere, at der er behov for at processen tilrettelægges, således at viden om individuelle tilslutninger og samlet nettilslutning anskueliggøres så tidligt som muligt i modningsprocessen af et projekt.

Ekspropriationsret

I modsætning til Energinet og netvirksomheder, så har en udvikler (efter vores viden) ikke adgang til ekspropriering. Vi foreslår, at Energistyrelsen snarest muligt skaber klarhed om mulighederne for ekspropriationsret for udvikler.

Tekstnære bemærkninger:

- § 2: Her klarlægges definitioner af anlæg og nettilslutningsaftaler.
  - o Vi er nysgerrige på, om definitionen af hybridanlæg også findes i anden lovgivning samt om det kan forstås bredere end anlæg baseret på VE?
  - o Vi er endvidere nysgerrige på, hvordan nettilslutningsaftaler defineres nærmere, idet der ikke fremgår en reference til anden definition eller lovgivning. Det er derfor uklart for os om tilslutningsaftaler kan rumme både forbrug og produktion. Det er ligeledes uklart for os om dette refererer til enheds- eller anlægsbegrebet i DCC og RfG.
- § 11, stk. 1: Det er uklart, hvordan afstande på havet håndteres. Medtages afstande fra havvind og frem til nettilslutningspunkter, eller medtages udelukkende afstande fra nærkyststationer frem til nettilslutningspunkter, eller opgøres afstande på havet på en helt tredje måde? Det bør specificeres.
- § 11, stk. 2: 'Hvis et nyetableret produktionsanlæg og forbrugsanlæg anvises til samme tilslutningspunkt i det kollektive elforsyningsnet af Energinet eller netvirksomheden, finder stk. 1 ikke anvendelse.'
  - o Det er uklart, om det kun er produktionsanlægget, der skal være nyetableret eller om det også gælder forbrugsanlægget.
  - o Det bør specificeres, om der refereres til den individuelle kontrafaktiske nettilslutning eller til den ansøgte nettilslutning med en direkte linje.
- § 11, stk. 3: 'Ved offentlige havvindsudbud, jf. VE-loven kapitel 3, kan Energistyrelsen oplyse, inden for hvilke geografiske områder i tilknytning til havvindsudbuddet kravene i stk. 1-2 vil være opfyldte, og hvor det i henhold til

- afstandskriteriet vil være muligt at etablere en direkte linje mellem ét produktionsanlæg på havet (havvindmøllepark) og ét forbrugsanlæg.'
- Der bør stå, '...skal Energistyrelsen oplyse...'. Der bør altså stå 'skal' foran Energistyrelsen i stedet for 'kan' mhp. at eliminere uklarheder.
  - § 12: 'Energistyrelsen kan dispensere fra § 11, hvis der foreligger nettekniske, systemmæssige og/eller hensyn om samplacering.'
    - Det er uklart, hvordan vurdering af de nævnte forhold udarbejdes, hvad der vægtes i en sådan vurdering og hvornår der kan dispenseres. Der bør sikres transparens herom fx gennem objektive kriterier.
    - Det er uklart, om alle, flere eller kun et enkelt af forholdene skal gøre sig gældende. Det bør specificeres.
    - 'Energistyrelsen kan dispensere' bør ændres til 'Energistyrelsen skal dispensere' for at eliminere uklarheder.
  - § 12, stk. 2: 'Dispensation efter stk. 1 er betinget af, at ansøger har indhentet en vejledende udtalelse fra Energinet eller den relevante netvirksomhed om evt. nettekniske, systemmæssige og/eller samplaceringsmæssige hensyn. Den vejledende udtalelse indgår i Energistyrelsens vurdering efter stk. 1.'
    - Det er uklart, hvad både Energinets udtalelse skal baseres på samt hvordan den skal håndteres af Energistyrelsen. Der mangler klarhed om denne metode og særligt om, hvordan det vurderes at danne baggrund for en objektiv vurdering.
    - Der fremgår et 'evt.' foran listen af forhold, som skal vurderes samt et 'og/eller' ift. forholdene. Det giver anledning til stor uklarhed. Det bør specificeres, hvilke forhold, der skal indgå i vurderingen.

Vi uddyber meget gerne vores input.

Med venlig hilsen
Ørsted

Hilde Dalkjær Johansen
Senior regulatory Advisor

hildj@orsted.com
Tlf. +4599557407